



# ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

22 Δεκεμβρίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 215

## ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5079

**Οργανωτικές και διαδικαστικές διατάξεις για την ανάπτυξη, παρεμβάσεις για την ενίσχυση της δικαιής αναπτυξιακής μετάβασης και άλλες επείγουσες διατάξεις.**

### Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΜΕΡΟΣ Β': ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΡΟΣΚΟΠΤΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο 3 Διαδικασία αναθεώρησης Τομεακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης, καθώς και υλοποίηση έργων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης - Τροποποίηση άρθρου 128 του ν. 4635/2019

Άρθρο 4 Ρύθμιση θεμάτων ένταξης έργων συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων - Προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 33 του ν. 4314/2014

Άρθρο 5 Σύναψη δανειακών συμβάσεων για έργα που βαρύνουν το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων - Προσθήκη άρθρου 21Α στον ν. 4914/2022

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 4914/2022

Άρθρο 6 Προσθήκη αρμοδιοτήτων στα όργανα των Ειδικών Υπηρεσιών που ασκούν καθήκοντα Διαχειριστικής Αρχής ή Ενδιάμεσου Φορέα - Τροποποίηση άρθρου 34 ν. 4914/2022

Άρθρο 7 Αρμοδιότητα Διαχειριστικής Αρχής Προγραμμάτων και Διαχειριστικής Αρχής του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 38 ν. 4914/2022

Άρθρο 8 Διαδικασία ελέγχου δημοσίων συμβάσεων - Τροποποίηση παρ. 17 άρθρου 63 ν. 4914/2022

Άρθρο 9 Αρμοδιότητες Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο - Τροποποίηση παρ. 15 και 16 άρθρου 65 ν. 4914/2022

Άρθρο 10 Ζητήματα κινητικότητας υπαλλήλων Ειδικών Υπηρεσιών - Τροποποίηση παρ. 21 άρθρου 66 ν. 4914/2022

Άρθρο 11 Επιτάχυνση κλεισίματος πράξεων προγραμματικής περιόδου 2014-2020 - Τροποποίηση παρ. 4 και προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 43 του ν. 4314/2014

Άρθρο 12 Ρύθμιση για την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού - Προσθήκη παρ. 29 στο άρθρο 65 του ν. 4914/2022

Άρθρο 13 Χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων από το Εθνικό Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ

Άρθρο 14 Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης - Τροποποίηση άρθρου 273 ν. 4738/2020

Άρθρο 15 Διεύθυνση Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων - Τροποποίηση άρθρου 274 ν. 4738/2020

Άρθρο 16 Διάρθρωση Αυτοτελούς Διεύθυνσης Συντονισμού Δράσης Δανειακής Στήριξης - Προσθήκη άρθρου 276B στον ν. 4738/2020

Άρθρο 17 Ζητήματα προσωπικού Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 278 ν. 4738/2020

Άρθρο 18 Ρυθμίσεις για την άσκηση καθηκόντων επίβλεψης από Ιδιωτικό Φορέα κατά την κατασκευή δημοσίων έργων και συμβάσεων μελετών του Υπουργείου Υγείας που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 3912/2011

Άρθρο 19 Σκοπός της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα» - Τροποποίηση άρθρου 4 άρθρου δεύτερου ν. 3912/2011

Άρθρο 20 Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας - Τροποποίηση παρ. 1 εσωτερικού άρθρου 11 άρθρου δεύτερου ν. 3912/2011  
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ - ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 3389/2005

Άρθρο 21 Ζητήματα οργάνωσης Διυπουργικής Επιτροπής Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα - Τροποποίηση άρθρου 3 ν. 3389/2005

Άρθρο 22 Δημιουργία Μονάδας Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 3389/2005

Άρθρο 23 Χρηματοδότηση έργων και υπηρεσιών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 18 ν. 3389/2005

Άρθρο 24 Υλοποίηση έργων τεχνικής βοήθειας και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών - Τροποποίηση παρ. 4 και προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 29 του ν. 3389/2005

ΜΕΡΟΣ Γ': ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4872/2021

Άρθρο 25 Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης - Τροποποίηση άρθρου 3 ν. 4872/2021

Άρθρο 26 Διάρθρωση Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 4872/2021

Άρθρο 27 Διαχειριστική Αρχή Επιχειρησιακού Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης ΕΣΠΑ-ΔΑΜ - Τροποποίηση άρθρου 5 ν. 4872/2021

Άρθρο 28 Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συντονισμού Χρηματοδότησης - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 6 ν. 4872/2021

Άρθρο 29 Σύσταση Τμήματος Νομικής Υποστήριξης - Τροποποίηση άρθρου 8 ν. 4872/2021

Άρθρο 30 Προσωπικό Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης - Τροποποίηση άρθρου 11 ν. 4872/2021

Άρθρο 31 Αποσπάσεις προσωπικού στην «Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης» και στην Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης - Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 4872/2021

Άρθρο 32 Δαπάνες λειτουργίας Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης - Τροποποίηση άρθρου 13 ν. 4872/2021

Άρθρο 33 Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση άρθρου 16 ν. 4872/2021

Άρθρο 34 Ρύθμιση για την απορρόφηση της «ΜΕΤΑΛΙΓΝΙΤΙΚΗΣ Α.Ε.» από τη «ΜΕΤΑΒΑΣΗ Α.Ε.» - Προσθήκη παρ. 10 στο άρθρο 28 του ν. 4872/2021

Άρθρο 35 Καταργούμενες διατάξεις - Κατάργηση άρθρων 7 και 12 ν. 4872/2021

ΜΕΡΟΣ Δ': ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 36 Διασφάλιση αποδοχών προσωπικού δημοσίου τομέα - Προσθήκη άρθρου 20Α στον ν. 5045/2023

Άρθρο 37 Χιλιομετρική αποζημίωση και έξοδα διανυκτέρευσης εσωτερικού κατά τις μετακινήσεις στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας

Άρθρο 38 Καταβληθέντα ποσά για επιδόματα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στους εργαζομένους της «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Α.Β.Ε.Ε.»

Άρθρο 39 Αύξηση των επιδομάτων, παροχών και αποζημιώσεων των δικαστικών λειτουργών και του προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Άρθρο 40 Ρύθμιση θεμάτων μετεκπαίδευσης - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 22 ν. 4276/2014

Άρθρο 41 Συμφωνία Συνεισφοράς για την παροχή στήριξης στην Ουκρανία

Άρθρο 42 Κάλυψη δαπανών του Υπουργείου Εξωτερικών από τις αδιάθετες καθαρές εισπράξεις προξενικών τελών και δικαιωμάτων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 441 ν. 4781/2021

Άρθρο 43 Παράταση συμβάσεων Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου προσωπικού καθαριότητας για τις ανάγκες καθαριότητας των κτιρίων της Κεντρικής Υπηρεσίας και περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - παράταση συμβάσεων υπηρεσιών φύλαξης και καθαριότητας της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 36 ν. 5047/2023

Άρθρο 44 Αποδόσεις σε Δήμους και Περιφέρειες - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 38 ν. 3986/2011

Άρθρο 45 Επιχορήγηση Μουσείου - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 66 ν. 4607/2019

Άρθρο 46 Ορισμός υπολόγου για την κάλυψη των αναγκών λειτουργίας της Υπηρεσίας Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού Ρωσίας - Τροποποίηση άρθρου 45 ν. 5039/2023

Άρθρο 47 Δαπάνες για τη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 10 ν. 4403/2016

Άρθρο 48 Ειδικές ρυθμίσεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ Α.Ε.»

Άρθρο 49 Δικαιούχοι της ενίσχυσης Προγραμμάτων για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 10 ν. 4918/2022

Άρθρο 50 Παράταση εξαίρεσης τηλεοπτικών σταθμών περιφερειακής εμβέλειας από ειδικό φόρο τηλεοπτικών διαφημίσεων - Τροποποίηση παρ. 12Α άρθρου πέμπτου ν. 3845/2010

Άρθρο 51 Μονάδες και αρμοδιότητες της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες - Τροποποίηση περ. α' παρ. 2 άρθρου 48 ν. 4557/2018

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 52 Αποφάσεις ολοκλήρωσης και πιστοποίησης της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας σχεδίων του ν. 3299/2004

Άρθρο 53 Παράταση προθεσμιών ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων του ν. 3908/2011

Άρθρο 54 Παράταση ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 18 ν. 4399/2016

Άρθρο 55 Διασυννοριακές συγχωνεύσεις με κράτος προορισμού την Ελλάδα - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 141 του ν. 4601/2019

Άρθρο 56 Λειτουργία τοπικών εμπορικών καταστημάτων την Κυριακή - Τροποποίηση άρθρου 16 ν. 4177/2013

Άρθρο 57 Ζητήματα προθεσμιών για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς - Τροποποίηση παρ. 17 άρθρου 66 ν. 4849/2021, παρ. 1 άρθρου 54 και παρ. 8 άρθρου 55 ν. 5045/2023, παρ. 12 άρθρου 379 ν. 4412/2016, παρ. 1 άρθρου 96 και άρθρου 97 ν. 5007/2022

Άρθρο 58 Παράταση μισθώσεων κινηματογράφων και θεάτρων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 59 Ενισχύσεις για τις μεταφορές - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 12 ν. 2963/2001

Άρθρο 60 Παράταση λειτουργίας πρατηρίων σταθμών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης - Τροποποίηση περ. β' παρ. 3 άρθρου 70 ν. 4530/2018

Άρθρο 61 Παράταση ορίων ηλικίας απόσυρσης από την κυκλοφορία οχημάτων των φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου, ειδικών τουριστικών λεωφορείων, σχολικών λεωφορείων και επιβατηγών δημόσιας χρήσης «ΤΑΞΙ»

Άρθρο 62 Σκοπός της «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.» - Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση παρ. 1 εσωτερικού άρθρου 2 δευτέρου άρθρου ν. 1955/1991

Άρθρο 63 Ρύθμιση θεμάτων Εθνικού Οργανισμού Διερεύνησης Αεροπορικών και Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Ασφάλειας Μεταφορών - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 50 ν. 5014/2023

Άρθρο 64 Αναστολή δεσμεύσεων Δημοσίου ή τρίτων έναντι του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος - Αντικατάσταση άρθρου 78 ν. 4949/2022

Άρθρο 65 Παράταση πολεοδομικών προθεσμιών - Τροποποίηση άρθρου 71 ν. 4342/2015 και περ. γ' παρ. 2 άρθρου 51 ν. 4178/2013, παρ. 1 άρθρου 270 ν. 5037/2023 και άρθρου 72 ν. 4843/2021

ΜΕΡΟΣ Ε': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19 ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ

Άρθρο 66 Παράταση ισχύος ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την προστασία της δημόσιας υγείας

Άρθρο 67 Δημόσιες συμβάσεις για τη διάθεση εμβολίων κατά του κορωνοϊού COVID-19 στα εμβολιαστικά κέντρα της Επικράτειας - Τροποποίηση παρ. 1 και 4 άρθρου δωδέκατου ν. 5015/2023

Άρθρο 68 Παράταση χρόνου παραμονής στην υπηρεσία ιατρών κλάδου Εθνικού Συστήματος Υγείας

Άρθρο 69 Παράταση παραμονής ειδικευόμενων νοσηλευτών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 32 ν. 5057/2023

Άρθρο 70 Συμβάσεις επικουρικού προσωπικού - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 17 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου εικοστού ν. 4737/2020

Άρθρο 71 Παράταση συμβάσεων εργασίας προσωπικού COVID-19 σε προνοιακούς φορείς

Άρθρο 72 Ρυθμίσεις για την ακίνητη περιουσία Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Άρθρο 73 Οικονομική υποστήριξη του Τομέα Αθλητισμού του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Άρθρο 74 Παράταση συμβάσεων για την κάλυψη των αναγκών Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 134 ν. 4763/2020

ΜΕΡΟΣ ΣΤ': ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Άρθρο 75 Επιλογή μη εκτελεστικών μελών για τα Διοικητικά Συμβούλια του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης, του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου, του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου και του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού - Τροποποίηση άρθρου 8 ν. 5021/2023

Άρθρο 76 Ζητήματα υπηρεσιακής κατάστασης των Γενικών Διευθυντών του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης, του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου, του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου και του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού και οικονομικής διαχείρισης των εν λόγω Μουσείων - Τροποποίηση παρ. 1 και 16 άρθρου 34 ν. 5021/2023

Άρθρο 77 Μητρώο Προσωπικού Αρχαιολογικών Εργασιών - Τροποποίηση άρθρου 344 ν. 4512/2018

Άρθρο 78 Περάτωση εκκαθάρισης και λύση του Ταμείου Αλληλοβοηθείας Υπαλλήλων του Υπουργείου Πολιτισμού

ΜΕΡΟΣ Ζ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Άρθρο 79 Διοικητικό Συμβούλιο Πολεμικού Μουσείου - Τροποποίηση άρθρου 5 ν.δ. 132/1969

Άρθρο 80 Αποζημίωση προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας που απασχολείται σε μέτρα τάξης, ασφάλειας και τροχαίας για τη διεξαγωγή αθλητικών συναντήσεων - Τροποποίηση άρθρου 127 ν. 4472/2017, παρ. 10 άρθρου 153 ν. 4472/2017 και παρ. 1 άρθρου 41Δ ν. 2725/1999

Άρθρο 81 Πληρωμή δαπανών του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη

Άρθρο 82 Αμοιβή του διδακτικού προσωπικού στις τρεις εκπαιδευτικές σειρές της Σχολής Εισαγωγικής Εκπαίδευσης Προσωπικού Φύλαξης Σωφρονιστικών Καταστημάτων

Άρθρο 83 Παράταση συμβάσεων καθαριότητας υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας - Τροποποίηση άρθρου 142 ν. 4876/2021

Άρθρο 84 Διάθεση κατασχεμένων μέσων - Τροποποίηση παρ. 8 τεσσαρακοστού τέταρτου άρθρου της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου

Άρθρο 85 Παράταση της θητείας της Διαρκούς Επιτροπής για την Αντιμετώπιση της Βίας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 43 ν. 5013/2023

ΜΕΡΟΣ Η': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 86 Μεταβατική διάταξη για το σύστημα επιλογής διοικήσεων φορέων του δημοσίου τομέα - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 15 του ν. 5062/2023

Άρθρο 87 Δάνεια και χρεωστικά ανοίγματα δήμων που έχουν πληγεί από φυσική καταστροφή

Άρθρο 88 Αποδοχές αποσπασμένων υπαλλήλων στους Φορείς Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 50 ν. 5003/2022

Άρθρο 89 Δυνατότητα ορισμού περιφερειακού συμβούλου ως προέδρου του Ειδικού Διαβαθμικού Συνδέσμου Νομού Αττικής - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 211 ν. 3852/2010

Άρθρο 90 Δυνατότητα ορισμού περιφερειακού συμβούλου ως προέδρου των αποφασιστικού χαρακτήρα επιτροπών περιφερειακού συμβουλίου - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 164 ν. 3852/2010

Άρθρο 91 Ειδική άδεια κατά τη διάρκεια της θητείας των αιρετών της περιφέρειας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 182 ν. 3852/2010

Άρθρο 92 Ορκωμοσία περιφερειακών αρχών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 65 ν. 4804/2021 - Σύγκληση δημοτικού και περιφερειακού συμβουλίου για την εκλογή προεδρείου - Μεταβατική διάταξη - Τροποποίηση άρθρου 90 ν. 4804/2021

Άρθρο 93 Προθεσμία εξόφλησης ή ρύθμισης οφειλών των αιρετών δημοτικών αρχών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 11 ν. 4804/2021

Άρθρο 94 Λύση δημοτικών επιχειρήσεων - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 265 ν. 3463/2006

ΜΕΡΟΣ Θ': ΔΙΑΤΑΞΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΜΕΛΩΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΑ ΚΑΤΟΧΥΡΩΜΕΝΩΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΑΡΧΩΝ

Άρθρο 95 Ανώτατο όριο αποδοχών μελών συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 28 ν. 4354/2015, προσθήκη παρ. 7Α στο άρθρο 3 του ν. 3051/2002

ΜΕΡΟΣ Ι': ΔΙΑΤΑΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΕΠΙΓΕΙΑΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗΣ ΕΥΡΥΕΚΠΟΜΠΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Άρθρο 96 Παράταση προθεσμίας αδειοδότησης παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρεκπομπής ελεύθερης λήψης και ραδιοφωνικών επιχειρήσεων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 2 ν. 4339/2015 και παρ. 1 άρθρου 40 ν. 4779/2021

ΜΕΡΟΣ ΙΑ': ΔΙΑΤΑΞΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

Άρθρο 97 Παράταση της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων για την απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών σε αγροτικές εργασίες - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου δέκατου έκτου ν. 4783/2021 - Παράταση προθεσμίας ολοκλήρωσης επένδυσης πολιτών τρίτων χωρών - Τροποποίηση άρθρου 92 ν. 5007/2022 - Παράταση της έναρξης ισχύος του Κώδικα Μετανάστευσης - Τροποποίηση άρθρου 179 Κώδικα Μετανάστευσης

ΜΕΡΟΣ ΙΒ': ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 98 Συμπληρωματικός Κρατικός Προϋπολογισμός οικονομικού έτους 2023

Άρθρο 99 Χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης για τη στήριξη του τουρισμού της νήσου Ρόδου

Άρθρο 100 Συμβάσεις εργασίας και παράταση ειδικής διαχείρισης ανώνυμης εταιρείας «ΛΑΡΚΟ» - Τροποποίηση άρθρου 97 ν. 4941/2022 και παρ. 10 άρθρου 21 ν. 4664/2020

Άρθρο 101 Μεταβατικές διατάξεις ν. 5072/2023 περί συμβάσεων μεταβίβασης και διαχείρισης απαιτήσεων - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 3, άρθρου 41 ν. 5072/2023

Άρθρο 102 Μειωμένος συντελεστής Φόρου Προστιθέμενης Αξίας στα μη αλκοολούχα ποτά - Αντικατάσταση παρ. 51 Κεφαλαίου Α' «ΑΓΑΘΑ» Παραρτήματος ΙΙΙ Κώδικα Φ.Π.Α. και μεταβατική διατήρηση συντελεστών Φ.Π.Α.

Άρθρο 103 Ρυθμίσεις για την Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε. - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 78 ν. 4941/2022

Άρθρο 104 Ορισμός ως Ενδιάμεσου Φορέα της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας - Προσθήκη παρ. 6α στο άρθρο 13 του ν. 4914/2022

Άρθρο 105 Δαπάνες του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου «Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας - Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας» για την προστασία της δημόσιας υγείας στην Περιφέρεια Θεσσαλίας λόγω της κακοκαιρίας «Daniel» και της κακοκαιρίας «Elias»

Άρθρο 106 Αποζημίωση μετακινούμενου ιατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού προσωπικού σε συγκεκριμένες δομές υγείας της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου εικοστού και παρ. 1 άρθρου εικοστού πρώτου ν. 5015/2023 - Παράταση παραμονής των ιατρών που έχουν ολοκληρώσει τον χρόνο άσκησης στην ειδικότητα - Τροποποίηση παρ. 2Α άρθρου 134 ν. 5034/2023

Άρθρο 107 Αποδοχές Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών που δεν έχουν τη βουλευτική ιδιότητα

Άρθρο 108 Επικαιροποίηση επωνυμίας και σκοπού «ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΑΘΗΝΑ Α.Ε.» - Τροποποίηση άρθρων 1, 2, 7 και 8 ν. 4539/2018

Άρθρο 109 Διοικητικό συμβούλιο - Τροποποίηση άρθρου 3 ν. 4539/2018

Άρθρο 110 Διαδικασία συγκρότησης γνωμοδοτικού τεχνικού συμβουλίου - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 4539/2018

Άρθρο 111 Μετοχικό κεφάλαιο - Μετοχές - Τροποποίηση άρθρου 5 ν. 4539/2018

Άρθρο 112 Επιχορήγηση εταιρείας - Τροποποίηση άρθρου 6 ν. 4539/2018

Άρθρο 113 Παρατάσεις προσωρινών αδειών λειτουργίας - Προβλέψεις για τη λειτουργία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της «Δ.Ε.Η. Α.Ε.» - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 88 ν. 4602/2019

Άρθρο 114 Παρατάσεις περιβαλλοντικών και αναπτυξιακών προθεσμιών - Τροποποίηση παρ. 18 άρθρου 52 ν. 4280/2014, παρ. 1 και 2 άρθρου 144 ν. 4764/2020, παρ. 2 άρθρου 39 και παρ. 6 άρθρου 65 π.δ. 71/2019, παρ. 4 άρθρου 74 ν. 4821/2021 και παρ. 1 άρθρου 16 π.δ. 83/2022

Άρθρο 115 Ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με τα πιστοποιητικά γλωσσομάθειας

Άρθρο 116 Ρύθμιση ζητημάτων Υπηρεσιακών Γραμματέων - Τροποποίηση παρ. 4, 6 και 9 άρθρου 36 ν. 4622/2019

Άρθρο 117 Ασυμβίβαστο υπαλλήλων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 10, παρ. 4 άρθρου 48 ν. 4804/2021

Άρθρο 118 Αύξηση του αριθμού των αντιδημάρχων σε δήμους που αποτελούνται από περισσότερες από τέσσερις δημοτικές ενότητες - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 59 του ν. 3852/2010

Άρθρο 119 Σύναψη δανείων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' Βαθμού

Άρθρο 120 Δυνατότητα ορισμού άμισθων αντιπεριφερειάρχων και αναπληρωτή περιφερειάρχη - Προσθήκη παρ. 10 και 11 στο άρθρο 160 του ν. 3852/2010 - Σύσταση θέσης Ειδικού Γραμματέα - Προσθήκη παρ. 10 στο άρθρο 242 του ν. 3852/2010

Άρθρο 121 Αποσπάσεις σε γραφεία Περιφερειάρχων και Αντιπεριφερειάρχων - Τροποποίηση παρ. 11α άρθρου 247 και προσθήκη άρθρου 247Α στον ν. 3852/2010

Άρθρο 122 Παράταση συμβάσεων προσωπικού και θέσεων υπαλλήλων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου ΜΕΡΟΣ ΙΓ': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 123 Έναρξη ισχύος

## **ΜΕΡΟΣ Α' ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**

### **Άρθρο 1 Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος είναι η απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών για την ανάπτυξη, η ενίσχυση της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης και της οικονομικής ανάπτυξης εν γένει, καθώς και η αντιμετώπιση επιμέρους επειγόντων ζητημάτων.

### **Άρθρο 2 Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος είναι η επιμέρους τροποποίηση των διαδικασιών που αφορούν αναπτυξιακά προγράμματα και εργαλεία, καθώς και του ν. 4872/2021 (Α' 247) για την αντιμετώπιση των αναγκών της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, καθώς και η τροποποίηση επιμέρους διατάξεων για την αντιμετώπιση ειδικότερων προβλημάτων που έχουν.

## **ΜΕΡΟΣ Β' ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ**

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΡΟΣΚΟΠΤΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

#### **Άρθρο 3 Διαδικασία αναθεώρησης Τομεακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης, καθώς και υλοποίηση έργων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης - Τροποποίηση άρθρου 128 ν. 4635/2019**

Στο άρθρο 128 του ν. 4635/2019 (Α' 167), περί της παρακολούθησης, αξιολόγησης και αναθεώρησης των Τομεακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης και των Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης, επικαιροποιείται η

αρμοδιότητα της παρ. 2, η παρ. 3 αντικαθίσταται, και το άρθρο 128 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 128 Παρακολούθηση, αξιολόγηση και αναθεώρηση των ΤΠΑ και ΠΠΑ**

1. Σύμφωνα με τις διαδικασίες της απόφασης της παρ. Γ' του άρθρου 129 του παρόντος, η Υπηρεσία Διαχείρισης του ΤΠΑ ή ΠΠΑ συντάσσει και υποβάλλει στη Δι.Δι.Ε.Π. ενδιάμεση έκθεση προόδου σχετικά με την εφαρμογή και υλοποίηση του προγράμματος, με συγκεντρωτικά στοιχεία για την οικονομική και φυσική πρόοδό του. Στην έκθεση αναφέρονται επίσης οι χρονικές ή άλλες αποκλίσεις που διαπιστώνονται κατά την υλοποίηση του προγράμματος και ο βαθμός επίτευξης των στόχων του ΕΠΑ. Στις εκθέσεις οι αρμόδιες υπηρεσίες διαχείρισης οφείλουν να χρησιμοποιούν δείκτες εκροής ή άλλους δείκτες, οι οποίοι περιλαμβάνονται αντίστοιχα στα κείμενα των οικείων προγραμμάτων και προσκλήσεων για να αποτυπώσουν την πρόοδο της υλοποίησης.

2. Με πρωτοβουλία του φορέα κατάρτισης ή του αρμόδιου για τα ΤΠΑ και ΠΠΑ Υπουργού, τα ΤΠΑ και ΠΠΑ μπορεί να επανεξετάζονται και, αν απαιτείται, να αναθεωρούνται, σε μια ή περισσότερες από τις εξής περιπτώσεις:

α) Ύστερα από αναθεώρηση του ΕΠΑ,

β) εφόσον από τις εκθέσεις προόδου της παραγράφου 1 και τα λοιπά δεδομένα της παρακολούθησης και αξιολόγησης του προγράμματος προκύπτει ότι δεν έχει συντελεστεί η προγραμματισμένη πρόοδος της υλοποίησής του,

γ) μετά την κατανομή των αποθεματικών,

δ) εξαιτίας της μεταβολής των οικονομικών ή άλλων συνθηκών.

3. Οι υπηρεσίες διαχείρισης των ΤΠΑ και ΠΠΑ συντάσσουν το αναθεωρημένο πρόγραμμα, το οποίο εγκρίνεται από τον αρμόδιο για το ΕΠΑ Υπουργό και δημοσιεύεται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 125. Εάν το ΕΠΑ αναθεωρηθεί εξαιτίας αλλαγών στη διοικητική δομή, η οποία επιβάλλει διάσπαση, συνένωση ή μεταφορά ΤΠΑ/ΠΠΑ ή μέρους αυτών, μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης αναθεώρησης του ΕΠΑ που ανακατανέμει τον προϋπολογισμό μεταξύ των Προγραμμάτων, οι Υπηρεσίες Διαχείρισης συντάσσουν αναθεωρήσεις των ΤΠΑ/ΠΠΑ που περιλαμβάνουν μεταβολές προς εναρμόνιση με τις ως άνω αλλαγές που αφορούν: α) αναπτυξιακούς στόχους και άξονες προτεραιότητας, β) αναλυτικούς χρηματοδοτικούς πίνακες της περ. δ) της παρ. 2 του άρθρου 125, οι οποίες εγκρίνονται από τον αρμόδιο για το ΕΠΑ Υπουργό.

4. Εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της περιόδου εφαρμογής των ΤΠΑ και ΠΠΑ, οι αρμόδιες υπηρεσίες διαχείρισης υποβάλλουν στη Δι.Δι.Ε.Π. έκθεση ολοκλήρωσης του προγράμματος, σύμφωνα με τις οριζόμενες στην απόφαση της παρ. Γ' του άρθρου 129 προδιαγραφές.

5. Πριν ή μετά την υποβολή της ενδιάμεσης έκθεσης προόδου του ΤΠΑ/ΠΠΑ, κατόπιν αιτιολογημένης πρότασης του αρμόδιου οργάνου, δύναται να τροποποιούνται στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 125 που περιλαμβάνονται στα εγκεκριμένα προγράμματα και ειδικότερα:

α) να προστίθενται νέοι δείκτες εκρών και δυνητικοί δικαιούχοι,

β) να προστίθενται στους χρηματοδοτικούς πίνακες της περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 125 άξονες προτεραιότητας σε αναπτυξιακούς στόχους που προβλέπονται στο ΤΠΑ/ΠΠΑ και να ανακατανέμεται ο προϋπολογισμός μεταξύ των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος και των υποπρογραμμάτων του,

γ) να ανακατανέμεται ο προϋπολογισμός μεταξύ των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος και των υποπρογραμμάτων του στους χρηματοδοτικούς πίνακες της περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 125.

Οι τροποποιήσεις των περ. α', β' και γ' λαμβάνονται υπόψη σε αναθεώρηση του προγράμματος, στην ενδιάμεση έκθεση προόδου και στην έκθεση ολοκλήρωσης των ΤΠΑ/ΠΠΑ.»

**Άρθρο 4**  
**Ρύθμιση θεμάτων ένταξης έργων συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων - Προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 33 του ν. 4314/2014**

Στο άρθρο 33 του ν. 4314/2014 (Α' 265), περί εθνικών πόρων, προστίθεται παρ. 9 ως εξής:

«9. Οι κατηγορίες των μη επιλέξιμων δαπανών που δύνανται να αυξάνουν την εθνική συμμετοχή του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, της παρ. 2, εφαρμόζονται αναλόγως και για τις δράσεις του χρηματοδοτικού μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» 2014-2020 και της προγραμματικής περιόδου 2021-2027.»

**Άρθρο 5**  
**Σύναψη δανειακών συμβάσεων για έργα που βαρύνουν το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων - Προσθήκη άρθρου 21Α στον ν. 4914/2022**

Στον ν. 4914/2022 (Α' 61) προστίθεται άρθρο 21Α ως εξής:

**«Άρθρο 21Α**  
**Σύναψη δανειακών συμβάσεων για έργα που βαρύνουν το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων**

Για τη σύναψη δανειακής σύμβασης που αφορά έργα στο χρηματοδοτικό σχήμα των οποίων συμπεριλαμβάνονται δάνεια με πόρους που αντλούνται από ευρωπαϊκά ταμεία, ευρωπαϊκά προγράμματα, ευρωπαϊκούς ή διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς, προκειμένου να ενταχθούν στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), εντός των εγκεκριμένων ορίων του, απαιτείται συνυπογραφή του αρμόδιου για το ΠΔΕ Υπουργού. Για την ένταξη έργων στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του ΠΔΕ, τα οποία χρηματοδοτούνται από προγράμματα και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τα οποία δεν λειτουργεί Υπηρεσία, που ασκεί σχετικά καθήκοντα διαχείρισης, απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου για το ΠΔΕ Υπουργού, πριν την υποβολή του σχετικού αιτήματος προς τους αρμόδιους οικονομικούς φορείς.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'**  
**ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 4914/2022**

**Άρθρο 6**  
**Προσθήκη αρμοδιοτήτων στα όργανα των Ειδικών Υπηρεσιών που ασκούν καθήκοντα Διαχειριστικής Αρχής ή Ενδιάμεσου Φορέα - Τροποποίηση άρθρου 34 ν. 4914/2022**

Στο άρθρο 34 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί κατανομής αρμοδιοτήτων των Ειδικών Υπηρεσιών, προστίθεται στοιχείο vii) στην υποπερ. β) της περ. β) της παρ. 1, στις υποπερ. αδ) και βζ) των περ. α) και β), αντίστοιχα, της παρ. 2, προστίθεται εδάφιο, και το άρθρο 34 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 34**

Κατανομή αρμοδιοτήτων σε επίπεδα διοίκησης

1. Στο πλαίσιο της οριοθέτησης των αρμοδιοτήτων των Ειδικών Υπηρεσιών που ασκούν καθήκοντα Διαχειριστικής Αρχής ή Ενδιάμεσου Φορέα, οι αρμοδιότητες, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες, διαχωρίζονται και κατανέμονται ως εξής:

α) Στις αρμοδιότητες του άμεσα εποπτεύοντος οργάνου των Ειδικών Υπηρεσιών της παρ. 1 περιλαμβάνονται, ιδίως, οι εξής:

αα) Διαχειριστικές αρμοδιότητες:

i) Η έκδοση της πρόσκλησης για τη σύγκληση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος στην οποία προεδρεύει,

ii) η εισήγηση στην Επιτροπή Παρακολούθησης των κριτηρίων ένταξης πράξεων στους άξονες προτεραιότητας του Προγράμματος,

iii) η έγκριση της εξειδίκευσης του Προγράμματος και του προγραμματισμού των προσκλήσεων για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης, καθώς και η έκδοση των προσκλήσεων,

iv) η έκδοση των αποφάσεων ένταξης των πράξεων, των αποφάσεων ανάκλησης ένταξης, των αποφάσεων ολοκλήρωσης και των αποφάσεων απόρριψης προτάσεων για το Πρόγραμμα, σε συνέχεια προηγούμενης εισήγησης του προϊσταμένου της Ειδικής Υπηρεσίας,

v) η έκδοση αποφάσεων δημοσιονομικών διορθώσεων και ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

αβ) Λοιπές γενικές αρμοδιότητες:

i) Η διαμόρφωση και η επικαιροποίηση σε ετήσια βάση του προγραμματισμού των δραστηριοτήτων και του συντονισμού της λειτουργίας της Ειδικής Υπηρεσίας και η θέσπιση ποιοτικών και ποσοτικών στόχων,

ii) η διασφάλιση ότι το πρόγραμμα και οι δραστηριότητες της Ειδικής Υπηρεσίας συμβαδίζουν με τον προγραμματισμό και τους τεθέντες στόχους, καθώς και ο έλεγχος και η εποπτεία των δραστηριοτήτων αυτών,

iii) η υπογραφή απαντήσεων στις αιτήσεις επανεξέτασης ή αναφορές παραπόνων πολιτών ή νομικών προσώπων κατά ενεργειών ή παραλείψεων της Ειδικής Υπηρεσίας,

iv) η έκδοση των αποφάσεων μετακίνησης εντός και εκτός έδρας για εκτέλεση υπηρεσίας στο εσωτερικό ή

εξωτερικό του προϊσταμένου της Ειδικής Υπηρεσίας, καθώς και η έγκριση των σχετικών δαπανών,

ν) η χορήγηση αδειών στον προϊστάμενο της Ειδικής Υπηρεσίας,

vi) η απόφαση σύστασης, συγκρότησης και ορισμού μελών των συλλογικών οργάνων, επιτροπών και ομάδων εργασίας χωρίς αμοιβή για θέματα που άπτονται περισσότερων της μίας Ειδικής Υπηρεσίας που υπάγονται σε αυτόν.

β) Στις αρμοδιότητες του προϊσταμένου των Ειδικών Υπηρεσιών της παρ. 1 περιλαμβάνονται, ιδίως, οι εξής:

βα) Διαχειριστικές αρμοδιότητες:

i) Η εισήγηση προς έγκριση από το αρμόδιο όργανο που εποπτεύει την Ειδική Υπηρεσία, της εξειδίκευσης του Προγράμματος και του προγραμματισμού των προσκλήσεων για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης,

ii) η εισήγηση για την έκδοση των αποφάσεων ένταξης πράξεων και των τροποποιήσεών τους, των αποφάσεων ανάκλησης ένταξης, των αποφάσεων ολοκλήρωσης, καθώς και των αποφάσεων για απόρριψη προτάσεων για το Πρόγραμμα και για τις πράξεις για τις οποίες η Ειδική Υπηρεσία ασκεί καθήκοντα Ενδιάμεσου Φορέα,

iii) οι απαντήσεις σε ερωτήματα για την έννοια των διατάξεων που αφορούν σε θέματα της Ειδικής Υπηρεσίας, για τα οποία υπάρχουν νομολογιακές λύσεις ή είναι δεδομένη η πρακτική της Υπηρεσίας, καθώς και οι απαντήσεις σε αιτήσεις πολιτών ή υπαλλήλων, με τις οποίες παρέχονται πληροφορίες,

iv) οι απαντήσεις σε πορίσματα ελέγχου των εθνικών και ενωσιακών ελεγκτικών οργάνων και λοιπών αρμόδιων φορέων,

v) η υπογραφή εγγράφων που αφορούν στον προγραμματισμό και συντονισμό των δραστηριοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας, καθώς και στην εφαρμογή και εξειδίκευση, όπου απαιτείται, των απαραίτητων εργαλείων, προτύπων και προδιαγραφών για τη σωστή λειτουργία της Ειδικής Υπηρεσίας,

vi) η υπογραφή των εγγράφων προς όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις απόψεις της Ειδικής Υπηρεσίας που αφορούν στο Πρόγραμμα αρμοδιότητάς της,

vii) Οι γνώμες που εκδίδονται σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 17 του άρθρου 63.

ββ) Λοιπές γενικές αρμοδιότητες:

i) Η υπογραφή εγγράφων επί θεμάτων προσωπικού, όπως επί θεμάτων διοικητικών, οικονομικών, εκπαίδευσης και οργάνωσης, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στις αρμοδιότητες του εποπτεύοντος οργάνου των Ειδικών Υπηρεσιών,

ii) η υπογραφή εγγράφων με τα οποία ζητείται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες ο ορισμός εκπροσώπων ως μελών σε συλλογικά όργανα ή ειδικές ομάδες εργασίας,

iii) η απόφαση σύστασης, συγκρότησης και ορισμού μελών των συλλογικών οργάνων, επιτροπών και ομάδων εργασίας, χωρίς αμοιβή, για θέματα της αρμοδιότητάς του,

iv) η έκδοση αποφάσεων μετακίνησης εκτός έδρας των προϊσταμένων μονάδων και των υπαλλήλων, στο εσωτερικό ή εξωτερικό για υπηρεσία, των αποφάσεων χορήγησης άδειας στους υπαλλήλους αυτούς για εκπαί-

δευση ή μετεκπαίδευση στο εσωτερικό ή εξωτερικό, καθώς και η έγκριση των σχετικών δαπανών,

v) η χορήγηση αδειών στους προϊσταμένους των μονάδων και στους υπαλλήλους.

2. Στο πλαίσιο της οριοθέτησης των αρμοδιοτήτων των λοιπών Ειδικών Υπηρεσιών του παρόντος, οι αρμοδιότητες διαχωρίζονται και κατανέμονται ως εξής:

α) Στις αρμοδιότητες του εποπτεύοντος οργάνου των λοιπών Ειδικών Υπηρεσιών περιλαμβάνονται, ιδίως, τα εξής:

αα) Η διαμόρφωση και η επικαιροποίηση σε ετήσια βάση του προγραμματισμού των δραστηριοτήτων και του συντονισμού της λειτουργίας της Ειδικής Υπηρεσίας και η θέσπιση ποιοτικών και ποσοτικών στόχων,

αβ) η διασφάλιση ότι οι δραστηριότητες της Ειδικής Υπηρεσίας συμβαδίζουν με τον προγραμματισμό και τους τεθέντες στόχους, καθώς και ο έλεγχος και η εποπτεία των δραστηριοτήτων αυτών,

αγ) η υπογραφή απαντήσεων στις αιτήσεις επανεξέτασης ή αναφορές παραπόνων πολιτών ή νομικών προσώπων κατά ενεργειών ή παραλείψεων της Ειδικής Υπηρεσίας,

αδ) η έκδοση των αποφάσεων μετακίνησης εντός και εκτός έδρας για εκτέλεση υπηρεσίας στο εσωτερικό ή εξωτερικό του προϊσταμένου της Ειδικής Υπηρεσίας, καθώς και η έγκριση των σχετικών δαπανών. Για τις Ειδικές Υπηρεσίες των άρθρων 20 και 21, η έγκριση των σχετικών δαπανών γίνεται με μέριμνα της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων»,

αε) η χορήγηση αδειών στον προϊστάμενο της Ειδικής Υπηρεσίας.

β) Στις αρμοδιότητες των προϊσταμένων των λοιπών Ειδικών Υπηρεσιών περιλαμβάνονται, ιδίως, οι εξής:

βα) Οι απαντήσεις σε ερωτήματα για την έννοια των διατάξεων που αφορούν σε θέματα της Ειδικής Υπηρεσίας τους, για τα οποία υπάρχουν νομολογιακές λύσεις ή είναι δεδομένη η πρακτική της Υπηρεσίας, καθώς και οι απαντήσεις σε αιτήσεις υπηρεσιών πολιτών ή υπαλλήλων με τις οποίες παρέχονται πληροφορίες,

ββ) οι απαντήσεις σε πορίσματα ελέγχου των εθνικών και ενωσιακών ελεγκτικών οργάνων και λοιπών αρμόδιων φορέων,

βγ) η υπογραφή εγγράφων που αφορούν στον προγραμματισμό και συντονισμό των δραστηριοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας, καθώς και στην εφαρμογή και εξειδίκευση, όπου απαιτείται, των απαραίτητων εργαλείων, προτύπων και προδιαγραφών για τη σωστή λειτουργία της Ειδικής Υπηρεσίας,

βδ) η υπογραφή εγγράφων επί θεμάτων προσωπικού, όπως επί θεμάτων διοικητικών, οικονομικών, εκπαίδευσης και οργάνωσης, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στις αρμοδιότητες του εποπτεύοντος οργάνου της Ειδικής Υπηρεσίας,

βε) η υπογραφή εγγράφων με τα οποία ζητείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες ο ορισμός εκπροσώπων ως μελών σε συλλογικά όργανα ή ειδικές ομάδες εργασίας,

βστ) η απόφαση σύστασης, συγκρότησης και ορισμού μελών των συλλογικών οργάνων, επιτροπών και ομάδων

εργασίας, χωρίς αμοιβή, για θέματα της αρμοδιότητας της Ειδικής Υπηρεσίας,

βζ) η έκδοση αποφάσεων μετακίνησης εκτός έδρας των προϊσταμένων μονάδων και των υπαλλήλων, στο εσωτερικό ή εξωτερικό για υπηρεσία, των αποφάσεων χορήγησης άδειας στους υπαλλήλους αυτούς για εκπαίδευση ή μετεκπαίδευση στο εσωτερικό ή εξωτερικό, καθώς και η έγκριση των σχετικών δαπανών. Για τις Ειδικές Υπηρεσίες των άρθρων 20 και 21, η έγκριση των σχετικών δαπανών γίνεται με μέριμνα της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων».

βη) η χορήγηση αδειών στους προϊσταμένους των μονάδων και των στελεχών της.

3. Για τα Προγράμματα ΤΑΜΕΥ, οι προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων εκδίδονται από τον Γενικό Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μεταναστευσης και Ασύλου.

4. Με απόφασή τους, οι προϊστάμενοι των Ειδικών Υπηρεσιών μπορούν να μεταβιβάζουν όσες αρμοδιότητες του παρόντος άρθρου είναι αναγκαίες στους προϊσταμένους των οργανικών μονάδων της Υπηρεσίας της οποίας προΐστανται, προκειμένου αυτοί να ανταποκριθούν στους στόχους που τους τίθενται.

5. Οι παρ. 1, 2 και 4 εφαρμόζονται και για τις Ειδικές Υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση και εφαρμογή για το ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027.»

#### **Άρθρο 7**

##### **Αρμοδιότητα Διαχειριστικής Αρχής Προγραμμάτων και Διαχειριστικής Αρχής του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 38 ν. 4914/2022**

Στην παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί Διαχειριστικής Αρχής, μετά τη φράση «για τον έλεγχο της νομιμότητας» προστίθεται η φράση «της διακήρυξης», και μετά τη φράση «εκτέλεσης των δημόσιων συμβάσεων», προστίθεται η φράση «, καθώς και των συμφωνιών - πλαίσιο», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος/Προγραμμάτων και η Διαχειριστική Αρχή του ΣΣ ΚΑΠ είναι αρμόδιες για τον έλεγχο της νομιμότητας της διακήρυξης, των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των δημόσιων συμβάσεων, καθώς και των συμφωνιών - πλαίσιο, που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της υλοποίησης των Προγραμμάτων ή του ΣΣ ΚΑΠ.»

#### **Άρθρο 8**

##### **Διαδικασία ελέγχου δημοσίων συμβάσεων - Τροποποίηση παρ. 17 άρθρου 63 ν. 4914/2022**

Η εξουσιοδότηση της παρ. 17 του άρθρου 63 του ν. 4914/2022 (Α' 61) τροποποιείται ως προς τον αρμόδιο Υπουργό, συμπληρώνεται ως προς το πεδίο της, με τη συμπερίληψη των συμφωνιών-πλαίσιο, και η παρ. 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«17. Με απόφαση του αρμόδιου για τις δημόσιες επενδύσεις και το ΕΣΠΑ Υπουργού εξειδικεύεται η διαδικασία ελέγχου των δημοσίων συμβάσεων και των συμφωνι-

ών-πλαίσιο της παρ. 2 του άρθρου 38, καθορίζονται τα κριτήρια επιλογής των συμβάσεων προς έλεγχο και οι προϋποθέσεις απαλλαγής από αυτόν, οι προθεσμίες ολοκλήρωσης του ελέγχου, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή των ελέγχων αυτών.»

#### **Άρθρο 9**

##### **Αρμοδιότητες Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο - Τροποποίηση παρ. 15 και 16 άρθρου 65 ν. 4914/2022**

Στις παρ. 15 και 16 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Προγραμμάτων, στο πρώτο εδάφιο επικαιροποιείται το αρμόδιο Υπουργείο, το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται ως προς τα αναφερόμενα αναπτυξιακά Προγράμματα, και οι παρ. 15 και 16 διαμορφώνονται ως εξής:

«15. Στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΚΤ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών συστήνεται «Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+». Η Ειδική Υπηρεσία λειτουργεί ως δικαιούχος για την υλοποίηση πράξεων κατά την έννοια του άρθρου 2 για το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» της περιόδου 2021-2027, συμπεριλαμβανομένων πράξεων τεχνικής βοήθειας.

16. Στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ και ΤΣ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών συστήνεται «Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών». Η Ειδική Υπηρεσία λειτουργεί ως δικαιούχος για την υλοποίηση πράξεων κατά την έννοια του άρθρου 2 στα Προγράμματα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή», «Ανταγωνιστικότητα», «Μεταφορές», «Πολιτική Προστασία» «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» και «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» της περιόδου 2021-2027, συμπεριλαμβανομένων πράξεων τεχνικής βοήθειας. Η Ειδική Υπηρεσία δύναται, επίσης, να ορίζεται Ενδιάμεσος Φορέας για να ασκεί καθήκοντα Διαχειριστικής Αρχής για τη διαχείριση πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα ως άνω Προγράμματα του ΕΣΠΑ.»

#### **Άρθρο 10**

##### **Ζητήματα κινητικότητας υπαλλήλων Ειδικών Υπηρεσιών - Τροποποίηση παρ. 21 άρθρου 66 ν. 4914/2022**

1. Στην παρ. 21 του άρθρου 66 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί υπαλλήλων φορέων Γενικής Κυβέρνησης που είχαν υπηρετήσει σε Ειδική Υπηρεσία, στο δεύτερο εδάφιο επικαιροποιείται το αρμόδιο Υπουργείο, στο τέλος της παραγράφου, προστίθενται δύο εδάφια και η παρ. 21 του άρθρου 66 διαμορφώνεται ως εξής:

«21. Οι υπάλληλοι φορέων Γενικής Κυβέρνησης που είχαν υπηρετήσει σε Ειδική Υπηρεσία του παρόντος, του ν. 4314/2014, του ν. 3614/2007 (Α' 267), του ν. 2860/2000 ή στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ και αποχώρησαν, λόγω λήξης ή άρσης της απόσπασης ή μετακίνησής τους, κατά την έννοια του παρόντος, ή λόγω μετάταξης, μπορούν να αποσπώνται ή να μετακινούνται εκ νέου με διάρκεια απόσπασης ή μετακίνη-



σης μέχρι την 31η.12.2027, στις Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος νόμου και στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ. Η ανωτέρω απόσπαση ή μετακίνηση διενεργείται με κοινή απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του αρμοδίου, κατά περίπτωση, Υπουργείου. Η αίτηση για την απόσπαση ή τη μετακίνηση υποβάλλεται στην Ειδική Υπηρεσία υποδοχής ή στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ, εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τις αιτήσεις απόσπασης ή μετακίνησης που έχουν υποβληθεί κατ' εφαρμογή της περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 37 του ν. 4314/2014. Αιτήσεις απόσπασης ή μετακίνησης υπαλλήλων προς τις Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος νόμου και προς την Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ που υποβλήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατά την περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 37 του ν. 4314/2014, κρίνονται σύμφωνα με το πλαίσιο που ίσχυε κατά τον χρόνο υποβολής της σχετικής αίτησης. Οι αποσπάσεις και μετακινήσεις του προηγούμενου εδαφίου παρατείνονται έως την 31η Δεκεμβρίου 2027.»

2. Η παρ. 21 του άρθρου 66 του ν. 4914/2022 (Α' 61) δεν θίγει την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4778/2021 (Α' 26), περί απαγόρευσης μετάταξης και απόσπασης υπαλλήλων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-ΕΦΚΑ).

#### **Άρθρο 11**

##### **Επιτάχυνση κλεισίματος πράξεων προγραμματικής περιόδου 2014-2020 - Τροποποίηση παρ. 4 και προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 43 ν. 4314/2014**

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 43 του ν. 4314/2014 (Α' 265), περί διενέργειας επαληθεύσεων, προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Για τη διενέργεια των επαληθεύσεων συγκροτείται ειδικό μητρώο επαληθευτών ελεγκτών, στο οποίο θα εγγράφονται φυσικά και νομικά πρόσωπα. Η εγγραφή στο μητρώο θα πραγματοποιείται έπειτα από διαδικασία ανοικτής πρόσκλησης που θα ορίζει τα απαιτούμενα προσόντα και δικαιολογητικά. Η αρμόδια μονάδα της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία» αναλαμβάνει την τήρηση του μητρώου, την εκπαίδευση των ελεγκτών επαληθευτών, τη λειτουργία ειδικού πληροφοριακού συστήματος, καθώς και διοικητικά θέματα διαδικασίας ελέγχων, όπως, ενδεικτικά, επικοινωνία με φορείς, αρχειοθέτηση, διαμόρφωση ειδικών χώρων διεξαγωγής ελέγχων, δειγματοληπτικές επαναλήψεις ελέγχων και αξιολόγηση ελεγκτών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο προς τον σκοπό επιτάχυνσης του κλεισίματος των πράξεων της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, πέραν της λειτουργίας του Ειδικού Μητρώου Επαληθευτών Ελεγκτών, τη διενέργεια των επαληθεύσεων της παρ. 3 δύναται να αναλαμβάνει η αρμόδια Μονάδα της «Ειδικής Υπηρεσίας INTERREG 2021-2027.»

2. Στο άρθρο 43 του ν. 4914/2022 (Α' 61) προστίθεται παρ. 9 ως εξής:

«9. Με απόφαση του καθ' ύλην αρμοδίου Υπουργού, δύναται να συγκροτούνται επιτροπές ή ομάδες εργασίας και να ορίζονται εμπειρογνώμονες και αξιολογητές στο πλαίσιο ενεργειών τεχνικής βοήθειας του παρόντος, για την υποβοήθηση του έργου των Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης. Με την ίδια απόφαση δύναται να ορίζεται, ότι οι συγκροτούμενες επιτροπές ή ομάδες εργασίας και οι εμπειρογνώμονες και αξιολογητές εισηγούνται ή γνωμοδοτούν απευθείας προς τον αρμόδιο Προϊστάμενο Μονάδας ή Προϊστάμενο Υπηρεσίας της Διαχειριστικής Αρχής.»

#### **Άρθρο 12**

##### **Ρύθμιση για την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού - Προσθήκη παρ. 29 στο άρθρο 65 του ν. 4914/2022**

Στο άρθρο 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί των ειδικών θεμάτων διάρθρωσης Ειδικών Υπηρεσιών, προστίθεται παρ. 29 ως εξής:

«29. Η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, ως φορέας υλοποίησης έργων που εντάσσονται στη Δράση με κωδικό 16289 «Πρώθηση της ποιότητας, της καινοτομίας και της εξωστρέφειας στα Πανεπιστήμια» του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ευθύνης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, εκδίδει, για τις ανάγκες υλοποίησης των εν λόγω έργων, προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος που καθορίζουν τους ειδικότερους όρους συμμετοχής, έγκρισης των προτάσεων και χρηματοδότησής τους. Οι προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος του πρώτου εδαφίου εκδίδονται από τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.»

#### **Άρθρο 13**

##### **Χρήση του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων από το Εθνικό Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας**

Το άρθρο 85 του ν. 5043/2023 (Α' 91), περί χρήσης του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων από το Εθνικό Κέντρο Οπτικοακουστικών Μέσων και Επικοινωνίας, εφαρμόζεται αποκλειστικά στις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων στη δράση «Στήριξη της παραγωγής οπτικοακουστικών έργων στην Ελλάδα» της Προτεραιότητας 02 Ειδικού Στόχου RSO1.3 του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027.

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'**

##### **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ**

#### **Άρθρο 14**

##### **Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης - Τροποποίηση άρθρου 273 ν. 4738/2020**

Το άρθρο 273 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί διάρθρωσης της Ειδικής Υπηρεσίας, αντικαθίσταται ως εξής:

**«Άρθρο 273****Διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας**

Η Ειδική Υπηρεσία αποτελείται από:

1. Τη Γενική Διεύθυνση Συντονισμού Δράσεων και Διοικητικής Υποστήριξης, σκοπός της οποίας είναι η χάραξη επιχειρησιακού σχεδιασμού για την υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων και των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και την υποστήριξη των οικονομικών και διοικητικών διαδικασιών στήριξης που απαιτούνται για τη λειτουργία της Ειδικής Υπηρεσίας που αποτελείται από τις Διευθύνσεις:

α) Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων, και  
β) Διοικητικής Υποστήριξης.

2. Τη Γενική Διεύθυνση Αναφορών και Θεσμικής Υποστήριξης, σκοπός της οποίας είναι η χάραξη επιχειρησιακού σχεδιασμού για τη διαμόρφωση αποτελεσματικού συστήματος διαχείρισης και ελέγχων των δράσεων και των έργων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και για τη σύνταξη εκθέσεων και αναφορών σχετικών με την υλοποίηση των οροσήμων και την επικοινωνία με τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς θεσμούς, που αποτελείται από:

α) τη Διεύθυνση Σχεδιασμού Διαδικασιών και Αξιολόγησης Ελέγχων,

β) τη Διεύθυνση Αναφορών και Δημοσιότητας.

3. Την Αυτοτελή Διεύθυνση Συντονισμού Δράσης Δανειακής Στήριξης, και

4. Το Αυτοτελές Τμήμα Νομικής Υποστήριξης.»

**Άρθρο 15****Διεύθυνση Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων - Τροποποίηση άρθρου 274 ν. 4738/2020**

Στο άρθρο 274 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί της Διεύθυνσης Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων: α) στην παρ. 1 αφαιρείται η φράση «, καθώς και η υποστήριξη της υλοποίησης της δράσης δανειακής στήριξης του ΤΑΑ», β) η περ. γ) της παρ. 2 αντικαθίσταται, γ) στα τμήματα της παρ. 3 προστίθεται το «Τμήμα Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Β'», δ) η παρ. 4 καταργείται, και το άρθρο 274 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 274****Διεύθυνση Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων**

1. Αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων είναι η παρακολούθηση της υλοποίησης των δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) στην Ελλάδα και ο συντονισμός των αρμόδιων υπηρεσιών και λοιπών δημοσίων φορέων.

2. Η Διεύθυνση Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων περιλαμβάνει τα ακόλουθα τμήματα:

α) Τμήμα Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Α',

β) Τμήμα Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Β', και

γ) Τμήμα Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Γ'.

3. Το Τμήμα Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Α', το Τμήμα Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Β' και το Τμήμα Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Γ' είναι αρμόδια για τον συντονισμό και την παρακολούθηση της υλοποίησης των δράσεων που θα χρηματοδοτηθούν από το ΤΑΑ στην Ελλάδα, καθώς και τον συντονισμό των αρμόδιων υπηρεσιών και λοιπών δημοσίων φορέων.

4. Καταργείται.»

**Άρθρο 16****Διάρθρωση Αυτοτελούς Διεύθυνσης Συντονισμού Δράσης Δανειακής Στήριξης - Προσθήκη άρθρου 276B στον ν. 4738/2020**

Στον ν. 4738/2020 (Α' 207) προστίθεται άρθρο 276B ως εξής:

**«Άρθρο 276B****Αυτοτελής Διεύθυνση Συντονισμού Δράσης Δανειακής Στήριξης**

1. Η Αυτοτελής Διεύθυνση Συντονισμού Δράσης Δανειακής Στήριξης υπάγεται απευθείας στον Διοικητή και είναι αρμόδια για την υποστήριξη της υλοποίησης της δράσης δανειακής στήριξης του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 196 του ν. 4820/2021 (Α' 130), την αποστολή αναφορών στη Γενική Διεύθυνση, καθώς και για την άσκηση κάθε άλλης αρμοδιότητας που δύναται να προκύψει αναφορικά με την υλοποίηση της δράσης δανειακής στήριξης.

2. Η Αυτοτελής Διεύθυνση Συντονισμού Δράσης Δανειακής Στήριξης περιλαμβάνει τα ακόλουθα τμήματα:

α) Τμήμα Υλοποίησης Δράσης Δανειακής Στήριξης, και

β) Τμήμα Αναφορών Δράσης Δανειακής Στήριξης.»

**Άρθρο 17****Ζητήματα προσωπικού Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 278 ν. 4738/2020**

Η παρ. 1 του άρθρου 278 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί του προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στην Ειδική Υπηρεσία συστήνονται εβδομήντα (70) θέσεις προσωπικού, οι οποίες κατανέμονται ως εξής:

α) πενήντα εννέα (59) θέσεις εκπαιδευτικής κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης,

β) έξι (6) θέσεις κατηγορίας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης,

γ) δύο (2) θέσεις κατηγορίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης,

δ) τρεις (3) θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή.

Με απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία Υπουργού, ύστερα από εισήγηση του Διοικητή της, οι θέσεις των ανωτέρω εκπαιδευτικών κατηγοριών κατανέμονται σε κλάδους και ειδικότητες του π.δ. 85/2022 (Α' 232), στις οποίες περιλαμβάνονται τουλάχιστον τριάντα (30) θέσεις κλάδου Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) διοικητικού - οικονομικού, δώδεκα (12) θέσεις

κλάδου ΠΕ μηχανικών, πέντε (5) θέσεις κλάδου ΠΕ πληροφορικής, δύο (2) θέσεις κλάδου Τεχνολογικής Εκπαίδευσης διοικητικού-λογιστικού, δύο (2) θέσεις κλάδου πληροφορικής και δύο (2) θέσεις κατηγορίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ) του κλάδου ΔΕ διοικητικών γραμματέων.»

#### Άρθρο 18

**Ρυθμίσεις για την άσκηση καθηκόντων επίβλεψης από Ιδιωτικό Φορέα κατά την κατασκευή δημοσίων έργων και συμβάσεων μελετών του Υπουργείου Υγείας που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας**

1. Η επίβλεψη των δημοσίων έργων, σύμφωνα με τα άρθρα 136 του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί της διοίκησης, παρακολούθησης και επίβλεψης έργου, και 136Α του ίδιου νόμου, περί της διοίκησης, παρακολούθησης και επίβλεψης έργων κάτω των ορίων, καθώς και των συμβάσεων μελετών, σύμφωνα με τα άρθρα 183 του ίδιου νόμου, περί της διοίκησης σύμβασης μελέτης, και 183Α του ίδιου νόμου, περί του μητρώου επιβλεπόντων ελεγκτών μηχανικών, αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας, που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, των οποίων η διαδικασία ανάθεσης ή η ωρίμανση έχουν ανατεθεί στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. (Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ.), κατ'εφαρμογή του άρθρου 130 του ν. 4799/2021 (Α' 78), περί της διαδικασίας ανάθεσης εκτέλεσης συμβάσεων στο Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. ως φορέα ωρίμανσης, και του άρθρου 5B του ν. 3986/2011 (Α' 152), περί της ωρίμανσης συμβάσεων στρατηγικής σημασίας, δύναται να ανατίθεται, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, κατόπιν σχετικού αιτήματος της αρμόδιας Διευθύνουσας Υπηρεσίας, από το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων, τα οποία πληρούν κατ'ελάχιστον τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, που προβλέπονται στο ανωτέρω αίτημα της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

2. Οι αναθέσεις της παρ. 1 πραγματοποιούνται από το Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ., σύμφωνα με τις παρ. 4 και 6 του άρθρου 8 του ν. 3986/2011, περί του κανονισμού του Τ.Α.Ι.Π.Ε.Δ. με τον οποίο καθορίζονται, ιδίως, οι όροι και οι διαδικασίες ανάθεσης μελετών, υπηρεσιών και εκτέλεσης έργων και εργασιών, και ο οποίος εφαρμόζεται και στις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων μελετών και υπηρεσιών για τους σκοπούς ωρίμανσης των έργων της παρ. 1 του άρθρου 5B του ν. 3986/2011.

3. Οι κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται, αντίστοιχα, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 136 και την παρ. 3 του άρθρου 183 του ν. 4412/2016, ισχύουν αναλογικά για την εφαρμογή του παρόντος, ιδίως για θέματα που αφορούν στην ευθύνη και τις υποχρεώσεις του Ιδιωτικού Φορέα Επίβλεψης έναντι του Κυρίου του Έργου.

4. Η ανάθεση της παρ. 1 μπορεί να διενεργείται έως τις 31.12.2025.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών δύναται να καθορίζονται ειδικότερα θέματα και λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 3912/2011

#### Άρθρο 19

**Σκοπός της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα» - Τροποποίηση άρθρου 4 άρθρου δεύτερου ν. 3912/2011**

Στις παρ. 3 έως 6 του εσωτερικού άρθρου 4 του καταστατικού του άρθρου δεύτερου του ν. 3912/2011 (Α' 17), περί του σκοπού της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, α) επικαιροποιείται η αρμοδιότητα για την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου της παρ. 3, β) στην παρ. 4: β) η λέξη «ιδίως» της περ. θ' αντικαθίσταται από τη λέξη «είτε» και στο τέλος της εν λόγω περίπτωσης προστίθεται η φράση «είτε μέσω συνδυασμού μορφών χρηματοδότησης», ββ) μετά τη φράση «με ή χωρίς συνεργασία» της περ. ι' προστίθεται η φράση «με δημόσιους ή ιδιωτικούς», βγ) το τελευταίο εδάφιο αντικαθίσταται με τέσσερα νέα εδάφια, γ) στην παρ. 6: γ) αυξάνεται το ποσοστό του πρώτου εδαφίου και στο τέλος του τίθεται επιφύλαξη, γβ) επικαιροποιείται η αρμοδιότητα για την έκδοση της απόφασης του τρίτου εδαφίου, και οι παρ. 3 έως 6 διαμορφώνονται ως εξής:

«3. Επίσης, η Εταιρεία μπορεί, μετά από κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του εποπτεύοντος την εταιρεία Υπουργού να διαχειρίζεται και να υλοποιεί προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό ή το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, ενωσιακά και διακρατικά προγράμματα, προγράμματα ΕΣΠΑ ή άλλα παρεμφερή προγράμματα, προγράμματα Διεθνών Πολυμερών Οργανισμών, περιλαμβανομένων και προγραμμάτων που αφορούν επιδότηση επιτοκίων, επιδότηση προμηθειών και άτοκα δάνεια. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι όροι, η διαδικασία και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια υλοποίησης των ανωτέρω προγραμμάτων και ενεργοποίησης των χρηματοδοτικών μέσων.

4. Στο πλαίσιο των ανωτέρω και προς επίτευξη του σκοπού της, η Εταιρεία μπορεί να αναπτύσσει ιδίως τις εξής δράσεις:

α. παροχή δανείων και ομοειδών πιστώσεων προς επιχειρήσεις διαμέσου οντοτήτων του χρηματοπιστωτικού τομέα, επενδυτικών αναπτυξιακών κεφαλαίων ή ταμείων και άλλων φορέων χρηματοδότησης,

β. παροχή εγγυήσεων και αντεγγυήσεων υπέρ επιχειρήσεων παντός είδους για την κάλυψη υποχρεώσεών τους έναντι πιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, εταιρειών επιχειρηματικών συμμετοχών, επενδυτικών και αναπτυξιακών κεφαλαίων, ταμείων ή άλλων φορέων χρηματοδότησης, υποχρεώσεων που απορρέουν από πάσης μορφής χρηματοπιστωτικές διευκολύνσεις,

γ. σχεδιασμό, διαχείριση και υλοποίηση έργων και προγραμμάτων που εξυπηρετούν τον καταστατικό της σκοπό, καθώς και σχεδιασμό, ίδρυση και διαχείριση ταμείων, κεφαλαίων και μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής, σύμφωνα με το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο,

δ. παροχή κάθε μορφής χρηματοδότησης σε επιχειρήσεις, στην οποία περιλαμβάνεται και η επιχορήγηση, ιδίως, προς δημιουργία δομών, διαδικασιών και λειτουργιών που ενισχύουν τη βιωσιμότητα, την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητά τους,

ε. συνεπένδυση, δανειοδότηση και συμμετοχή σε: αα) χρηματοδοτικά και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ββ) ασφαλιστικούς και επενδυτικούς οργανισμούς και φορείς, γγ) ταμεία και κάθε μορφής σχήματα: ααα) κεφαλαιοδότησης και χρηματοδότησης επιχειρήσεων, βββ) εγγυήσεων, γγγ) επιχειρηματικού κεφαλαίου, δδδ) σποράς, εεε) στήριξης νέων και καινοτόμων επιχειρήσεων, στσστ) και παραχώρησης, δδ) Συμπράξεις δημοσίου ιδιωτικού τομέα, εε) επενδυτικά σχήματα, σστ) επιχειρήσεις, με την τοποθέτηση και παροχή κεφαλαίων της Εταιρείας ή κεφαλαίων τα οποία διαχειρίζεται η Εταιρεία. Συνεπένδυση σε επενδυτικά προγράμματα εντός ή εκτός της χώρας μπορεί να πραγματοποιείται και με τη συμμετοχή, αμέσως ή έμμεσα, ιδίως, μέσω θυγατρικών της Εταιρείας, σε επενδυτικά σχήματα και ταμεία, μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής ή νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών του ν. 2992/2002 (Α' 54) και των εταιρειών κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών του ν. 2367/1995 (Α' 261), από κοινού με ιδιώτες επενδυτές ή/και φορείς ευρωπαϊκών και διεθνών επενδυτικών δομών, καθώς και σχήματα και συμβάσεις παραχώρησης ή συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα,

στ. ανάπτυξη συνεργασίας με διεθνείς επενδυτικούς οργανισμούς για συμμετοχή φορέων Δημοσίου, συμπράξεων δημοσίου ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), ιδιωτών σε περιφερειακά ή ευρωπαϊκά έργα στην κατεύθυνση των προτεραιοτήτων της Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής και του Σχεδίου για τη Βαλκανική Συνεργασία και Συνανάπτυξη, καθώς και σε προγράμματα εξωτερικής βοήθειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ζ. σύσταση ή/και συμμετοχή σε επιχειρήσεις υποστήριξης νεοφυών και καινοτόμων επιχειρήσεων, θερμοκοιτίδων επιχειρηματικότητας, γραφείων μεταφοράς τεχνολογίας, καθώς και φορέων στήριξης της επιχειρηματικότητας και χρηματοδότηση υφιστάμενων ή νέων τέτοιων δομών,

η. χρηματοδότηση διαμέσου εμπορικών και συνεταιριστικών τραπεζών, χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, επενδυτικών αναπτυξιακών κεφαλαίων ή ταμείων και άλλων φορέων χρηματοδότησης, επιχειρήσεων με εξαγωγικό προσανατολισμό, ιδίως μέσω έκδοσης και προεξόφλησης ενέγγυων πιστώσεων, πρακτορείας απαιτήσεων και έκδοσης εγγυητικών επιστολών,

θ. χρηματοδοτική υποστήριξη επιχειρήσεων, είτε μέσω επιχορηγήσεων για τη διενέργεια επιστημονικών ερευνών ή/και μελετών που συνεισφέρουν στην προαγωγή της δράσης του εμπορικού τους αντικειμένου, είτε μέσω συνδυασμού μορφών χρηματοδότησης,

ι. χρηματοδότηση επιχειρήσεων ή άλλων οργανισμών προς ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και απασχόλησης, καθώς και παροχή μικροπιστώσεων με ή χωρίς

συνεργασία με δημόσιους ή ιδιωτικούς, εθνικούς υπερεθνικούς και διεθνείς οργανισμούς και οργανώσεις,

ια. συμβουλευτική υποστήριξη και παροχή τεχνογνωσίας, άμεσα ή έμμεσα, σε επιχειρήσεις και φορείς, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, ιδίως, ως προς τον σχεδιασμό και την υλοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων, την αναδιάρθρωση επιχειρήσεων και τη βέλτιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων κ.ά.,

ιβ. παροχή, άμεσα ή έμμεσα, συμβουλευτικής υποστήριξης και εκπαίδευσης σε επιχειρήσεις, με ιδιαίτερη έμφαση στις πολύ μικρές επιχειρήσεις, ως προς θέματα διάρθρωσης του κεφαλαίου τους, διοικητικής οργάνωσης και μορφών σύγχρονης εταιρικής διακυβέρνησης, ανάπτυξης επιχειρηματικού σχεδίου, κάλυψης αναγκών χρηματοδότησης, διαχείρισης δικτύου διανομής, διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού, λογιστικής και χρηματοοικονομικής, συγχωνεύσεων και εξαγορών, προώθησης και ενίσχυσης της μεταξύ τους συνεργασίας προς οικοδόμηση οικονομιών κλίμακας, καθώς και υποστήριξης σε κάθε άλλον τομέα της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, περιλαμβανομένης της χρηματοδότησης προγραμμάτων που προωθούν την επίτευξη των ανωτέρω σκοπών,

ιγ. εκπόνηση μελετών και ερευνών του μακροοικονομικού και μικροοικονομικού περιβάλλοντος της χώρας προς εντοπισμό και αντιμετώπιση της δυσλειτουργίας, της αναποτελεσματικότητας και των αδυναμιών της αγοράς,

ιδ. άσκηση δραστηριοτήτων συναφών προς τις ανωτέρω.

Για την εξυπηρέτηση των ως άνω δράσεων, η Εταιρεία αναπτύσσει και αξιοποιεί πληροφοριακά συστήματα διεπαφής, ηλεκτρονικές πλατφόρμες και κάθε άλλο πρόσφορο μέσο για την απευθείας υποδοχή πρωτογενών αιτημάτων χρηματοδότησης των τελικών δικαιούχων. Στο πλαίσιο αυτό και μέσω των ηλεκτρονικών πλατφορμών, παρέχεται η δυνατότητα λήψης διαδικτυακών υπηρεσιών και υπηρεσιών «Αυθεντικοποίησης Χρηστών OAuth2.0», από το Κέντρο Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, μέσω του πληροφοριακού συστήματος «EAT ΕΡΓΟ ΚΥC και ΚΥΒ». Επιπλέον, για την ανάγκη βεβαίωσης των καταπτώσεων εγγυήσεων στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.), εις βάρος δανειοληπτών, ως «Εσοδα Δημοσίου εντός Προϋπολογισμού», η Εταιρεία χρησιμοποιεί τη δυνατότητα «Βεβαίωσης/Αποβεβαίωσης Εσόδων» μέσω Υπηρεσίας Διαλειτουργικότητας της Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ. και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.). Επιτρέπεται η αναζήτηση και άντληση πληροφοριών μέσω διασύνδεσης με τα πληροφοριακά συστήματα της Α.Α.Δ.Ε.:

α) Για την επικαιροποίηση των στοιχείων των δανειοληπτών,

β) για τον έλεγχο των υποβληθέντων δικαιολογητικών και φορολογικών στοιχείων,

γ) σε περίπτωση καταγγελίας δανείου από τα συνεργαζόμενα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή και απαίτησης της εγγυοδοτικής υποχρέωσης του Δημοσίου, και

δ) για την παρακολούθηση της πορείας αποπληρωμής των βεβαιωμένων στις Δ.Ο.Υ. καταπτώσεων, προκειμένου οι δανειολήπτες να αιτούνται νέο δάνειο.

Με κοινή απόφαση του εποπτεύοντος την Ελληνική Αναπτυξιακή Εταιρεία Υπουργού και των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, καθορίζεται η αναγκαία διαλειτουργικότητα για την εξειδίκευση του πληροφοριακού συστήματος.

5. Για την εκπλήρωση του σκοπού της, η Εταιρεία ενεργεί με τρόπο ανεξάρτητο, επαγγελματικό και επιχειρηματικό με μακροπρόθεσμη προοπτική στην επίτευξη των αποτελεσμάτων της, σύμφωνα με τους εσωτερικούς της κανονισμούς, με εγγυήσεις πλήρους διαφάνειας και με σκοπό την οικονομική της βιωσιμότητα, την επαύξηση της αξίας, τη βελτίωση της απόδοσης των περιουσιακών της στοιχείων και τη μεγιστοποίηση των κοινωνικών και αναπτυξιακών αποδόσεών της.

6. Οι λειτουργικές δαπάνες που καταβάλλονται στην Ε.Α.Τ. Α.Ε. και συνδέονται αποκλειστικά με την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που αναλαμβάνει, στο πλαίσιο λειτουργίας χρηματοδοτικών εργαλείων ή παροχής άμεσης ενίσχυσης με πόρους που προέρχονται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή το Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων, δυνάμει υπουργικών αποφάσεων και επιχειρησιακών συμφωνιών, δεν υπερβαίνουν ως μέγιστο ποσοστό το πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού προϋπολογισμού των δράσεων που διαχειρίζεται και υλοποιεί κάθε φορά, εκτός αν ορίζεται ειδικότερα. Για τον προσδιορισμό του ποσοστού των λειτουργικών δαπανών λαμβάνονται υπόψη ο προϋπολογισμός και ο τύπος των δράσεων, καθώς και τα καθήκοντα που αναλαμβάνει. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να καθορίζονται για κάθε χρηματοδοτικό εργαλείο ή δράση παροχής άμεσης ενίσχυσης οι επιλέξιμες κατηγορίες των λειτουργικών δαπανών, τα ανώτατα όρια ανά κατηγορία δαπάνης, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά καταβολής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα με την εφαρμογή του παρόντος.»

#### **Άρθρο 20**

#### **Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας - Τροποποίηση παρ. 1 εσωτερικού άρθρου 11 άρθρου δεύτερου ν. 3912/2011**

Στην περ. α) της παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου 11 του καταστατικού του άρθρου δεύτερου του ν. 3912/2011 (Α' 17), περί της σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας: α) μειώνεται ο ανώτατος αριθμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του πρώτου εδαφίου από έντεκα (11) σε εννέα (9) και μειώνεται η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου από πενταετή σε τετραετή, β) στο δεύτερο εδάφιο οι λέξεις «μεταξύ αυτών» αντικαθίστανται με τις λέξεις «τον Πρόεδρο», γ) στο τέταρτο εδάφιο διαγράφονται οι λέξεις «τον Πρόεδρο και», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1α. Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από επτά (7) έως εννέα (9) μέλη, που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με τον ν. 4548/2018, και η θητεία τους είναι τετραετής. Η Γενική Συνέλευση ορίζει τον

Πρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο. Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας μπορεί να είναι και Πρόεδρος των Διοικητικών Συμβουλίων των άμεσων θυγατρικών της εταιρειών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγει μεταξύ των μελών του τον αντιπρόεδρο. Τρία (3) τουλάχιστον από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι ανεξάρτητα μη εκτελεστικά. Ως ανεξάρτητα μέλη νοούνται αυτά τα οποία δεν έχουν εξάρτηση με την Εταιρεία με την έννοια ότι:

αα) δεν διατηρούν επιχειρηματική ή άλλη επαγγελματική σχέση με την Εταιρεία ή με θυγατρική της ή με άλλη επιχείρηση που συνδέεται εμπορικά με την Εταιρεία, σχέση που, από τη φύση της, επηρεάζει την επιχειρηματική δραστηριότητα της Εταιρείας, ιδίως, όταν η επιχείρηση αυτή είναι σημαντικός προμηθευτής ή πελάτης της Εταιρείας,

ββ) δεν κατέχουν θέση Προέδρου του Δ.Σ., εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ. ή διευθυντικού στελέχους στην Εταιρεία ή σε επιχείρηση που συνδέεται με την Εταιρεία με σχέση μητρικής θυγατρικής,

γγ) δεν διατηρούν σχέση εξαρτημένης εργασίας, έργου ή έμμισθης εντολής με την Εταιρεία ή με επιχειρήσεις συνδεδεμένες με αυτήν με σχέση μητρικής θυγατρικής, σύμφωνα με το άρθρο 99 του ν. 4548/2018,

δδ) δεν έχουν συγγένεια μέχρι δεύτερου βαθμού, ούτε είναι σύζυγοι εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ή διευθυντικού στελέχους της Εταιρείας ή επιχείρησης, που συνδέεται με αυτήν με σχέση μητρικής-θυγατρικής.

β. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οφείλουν να έχουν τα απαιτούμενα εχέγγυα αξιοπιστίας, ακεραιότητας και πείρας, ώστε να εξασφαλίζεται η ορθή και συνετή διαχείριση της Εταιρείας και να διαθέτουν επαρκή χρόνο για την ενασχόληση με τις υποθέσεις της Εταιρείας. Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου ως συνόλου πρέπει να εξασφαλίζει ότι, τα μέλη του διαθέτουν ευρύ φάσμα γνώσεων και εμπειριών ως προς τα αντικείμενα της Εταιρείας, ιδίως, σε θέματα σχεδιασμού και άσκησης αναπτυξιακής πολιτικής, χρηματοοικονομικά, τραπεζικά, επενδυτικά, διοίκησης επιχειρήσεων και διαχείρισης κεφαλαίων, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατή η ομαλή λειτουργία της Εταιρείας και η άσκηση εποπτείας επί του συνόλου των λειτουργιών της.

γ. Ο διευθύνων σύμβουλος και ο Πρόεδρος επιλέγονται ύστερα από πρόσκληση ενδιαφέροντος, που ανακοινώνει η Εταιρεία. Τη διαδικασία επιλογής και κατάρτισης πίνακα επικρατέστερων υποψηφίων διεξάγει η επιτροπή ανάδειξης υποψηφίων μελών με τη συνδρομή ιδιωτικής εταιρείας συμβούλων ειδικευμένη στην πρόσληψη στελεχών, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια επιλεξιμότητας της περ. β'. Η τελική επιλογή και ο ορισμός του διευθύνοντα συμβούλου και του Προέδρου γίνεται από τη γενική συνέλευση των μετόχων.

δ. Δεν μπορεί να επιλέγεται ως μέλος οργάνων της Εταιρείας ή να είναι μέλος των οργάνων αυτής πρόσωπο που έχει καταδικαστεί με αμετάκλητη απόφαση για κακούργημα και σε οποιαδήποτε ποινή για:

αα) τοκογλυφία, απιστία, απάτη, κλοπή, υπεξαίρεση, εκβίαση, πλαστογραφία και δωροδοκία και

ββ) φορολογικά αδικήματα, αδικήματα της νομοθεσίας:

ααα) νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες,

βββ) περί εταιρειών,

γγγ) πτώχευσης και αφερεγγυότητας,

δδδ) αγοράς τίτλων ή κινητών αξιών ή μέσων πληρωμής, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και τα αδικήματα χειραγώγησης της αγοράς και πράξεις προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες.

Η αμετάκλητη καταδίκη μέλους οργάνου της εταιρείας για τις ως άνω πράξεις έχει ως συνέπεια την έκπτωσή του από τη θέση μέλους του οργάνου.

ε. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ο διευθύνων σύμβουλος και τα μέλη των επιτροπών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους δεσμεύονται μόνο από τον νόμο, τους εσωτερικούς κανονισμούς της Εταιρείας και τη συνείδησή τους.

στ. Οι ιδιότητες του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου της Ε.Α.Τ. Α.Ε. δύνανται να συμπίπτει στο ίδιο πρόσωπο.»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄  
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ -  
ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ  
Ν. 3389/2005**

**Άρθρο 21**

**Ζητήματα οργάνωσης Διυπουργικής Επιτροπής Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα - Τροποποίηση άρθρου 3 ν. 3389/2005**

Στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο του άρθρου 3 του ν. 3389/2005 (Α' 232), περί της Διυπουργικής Επιτροπής Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα, επικαιροποιούνται οι αρμοδιότητες των Υπουργών για τη Μονάδα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα, στο τρίτο εδάφιο η αναφορά της «Ειδικής Γραμματείας Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα» αντικαθίσταται από τη Μονάδα ΣΔΙΤ, στο τέταρτο εδάφιο επικαιροποιείται η αναφορά στη νομοθεσία και το άρθρο 3 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 3**

**Διυπουργική Επιτροπή Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ.)**

Η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. συγκροτείται από τον Υπουργό που εποπτεύει τη Μονάδα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), τον Υπουργό Ανάπτυξης, τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών και τον Υπουργό Επικρατείας, αρμόδιο για την επιχειρησιακή υποστήριξη του Πρωθυπουργού κατά τον εφαρμοσμένο προγραμματισμό των δημοσίων πολιτικών, ως τακτικά μέλη με τους νόμιμους αναπληρωτές τους και τον Υπουργό ή τους Υπουργούς που εποπτεύουν καθέναν από τους Δημόσιους Φορείς, οι οποίοι προβλέπεται να συμμετάσχουν στη Σύμπραξη ή και να συμβληθούν στη Σύμβαση Σύμπραξης ως ή και στα Παρεπόμενα Σύμφωνα, ως έκτακτα μέλη, ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους.

Ο εποπτεύων τη Μονάδα ΣΔΙΤ Υπουργός ή ο νόμιμος αναπληρωτής του προεδρεύει της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ., εποπτεύει το έργο της και έχει την ευθύνη της υποβολής των σχετικών εισηγήσεων προς αυτήν.

Η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. αποφασίζει κατόπιν εισηγήσεως της Μονάδας ΣΔΙΤ, σύμφωνα με τα ειδικώς προβλεπόμενα στα εδάφια (αα) έως (σστ) της παραγράφου 2 του άρθρου 4.

Η λειτουργία της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. διέπεται από τις διατάξεις του ν. 4622/2019 (Α' 133). Η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. εξειδικεύει την κυβερνητική πολιτική για την εκτέλεση έργων και την παροχή υπηρεσιών με τη συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων.

Με αποφάσεις της η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ.:

(α) Εγκρίνει την υπαγωγή Συμπράξεων στις διατάξεις του νόμου αυτού ή ανακαλεί τέτοιες εγκρίσεις, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 5,

(β) αποφασίζει την ένταξη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του καταβλητέου στους Ιδιωτικούς Φορείς συμβατικού ανταλλάγματος,

(γ) αποφασίζει για τη συμμετοχή ή μη του Δημοσίου στη χρηματοδότηση της κατασκευής των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενο της Σύμπραξης,

(δ) λαμβάνει κάθε άλλη συναφή απόφαση.»

**Άρθρο 22**

**Δημιουργία Μονάδας Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 3389/2005**

Στον τίτλο και στο άρθρο 4 του ν. 3389/2005 (Α' 232) η Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα αντικαθίσταται από τη Μονάδα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα, το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 αντικαθίσταται, και το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 4**

**Μονάδα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα**

1. Στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, συστήνεται Μονάδα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Μονάδα Σ.Δ.Ι.Τ.), η οποία αποτελεί οργανική μονάδα επιπέδου διεύθυνσης και έχει ως σκοπό την επικουρία της Διυπουργικής Επιτροπής Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ.) και των δημόσιων φορέων.

Έργο της Μονάδας Σ.Δ.Ι.Τ. είναι:

(α) ο εντοπισμός των έργων ή υπηρεσιών που μπορούν να εκτελεστούν ή να παρασχεθούν μέσω Συμπράξεων και να υπαχθούν στις διατάξεις του νόμου αυτού σύμφωνα με την παρ. 2,

(β) η εν γένει προώθηση της εκτέλεσης έργων ή της παροχής υπηρεσιών μέσω του θεσμού των Συμπράξεων,

(γ) η διευκόλυνση και υποστήριξη των Δημόσιων Φορέων στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 8 του παρόντος, για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων που θα αναλάβουν την εκτέλεση των έργων ή την παροχή υπηρεσιών στα πλαίσια Συμπράξεων,

(δ) η παρακολούθηση της υλοποίησης των Συμβάσεων Σύμπραξης και των Παρεπόμενων Συμφώνων, η

τακτική ενημέρωση της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. και η επεξεργασία και υποβολή εισηγήσεων για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων και

(ε) η σύνταξη ετήσιας έκθεσης και η παρουσίασή της στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής.

2. Γενικές αρμοδιότητες Μονάδας Σ.Δ.Ι.Τ..

Για την πραγματοποίηση των σκοπών της, η Μονάδα Σ.Δ.Ι.Τ. μπορεί:

(α) Να ζητά και να λαμβάνει στοιχεία σχετικά με έργα ή υπηρεσίες την εκτέλεση ή παροχή των οποίων προωθούν ή σχεδιάζουν Δημόσιοι Φορείς,

(β) να ζητά και να λαμβάνει από οποιοδήποτε Δημόσιο ή Ιδιωτικό Φορέα κάθε πληροφορία ή στοιχείο που απαιτείται για να διαγνωσθεί εάν η εκτέλεση ενός έργου ή η παροχή μιας υπηρεσίας μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω της Σύμπραξης Δημόσιων και Ιδιωτικών Φορέων σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού,

(γ) να επεξεργάζεται τα στοιχεία που λαμβάνει από επαγγελματικούς και επιχειρηματικούς φορείς όπως, ενδεικτικά, από την Ελληνική Ένωση Τραπεζών, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος και το Σύνδεσμο Εργοληπτικών Εταιρειών,

(δ) να μελετά ολοκληρωμένες προτάσεις που επεξεργάζονται Δημόσιοι ή Ιδιωτικοί Φορείς για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών ή να καλεί Δημόσιους ή Ιδιωτικούς Φορείς να επεξεργασθούν τέτοιες προτάσεις και να παρέχει σε αυτούς κάθε εύλογη συνδρομή,

(ε) σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών αλλά και τις αρμόδιες υπηρεσίες των εμπλεκόμενων Δημόσιων Φορέων, να παρακολουθεί το σύνολο των οικονομικών υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν οι Δημόσιοι Φορείς, ιδιαίτερα τη μελλοντική επιβάρυνση που προκύπτει ή μπορεί να προκύψει για το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων από τις πληρωμές που διενεργούνται για Συμπράξεις που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού,

(στ) να συντάσσει και να διανέμει έντυπο υλικό με πληροφορίες και οδηγίες σχετικά με τις Συμπράξεις και τους σκοπούς που αυτές εξυπηρετούν, τις διεθνώς διαδεδομένες μεθόδους εφαρμογής τους και τις διατάξεις του νόμου αυτού,

(ζ) να τυποποιεί έγγραφα που μπορούν να χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες των Διαδικασιών Ανάθεσης, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 8,

(η) να τυποποιεί κάθε είδους Συμβάσεις Σύμπραξης ή Παρεπόμενα Σύμφωνα προς το σκοπό της διευκόλυνσης των Δημόσιων και Ιδιωτικών Φορέων στη διαμόρφωση των όρων των Συμβάσεων Σύμπραξης,

(θ) να υποβάλλει στη Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. προτάσεις για τη βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου των Συμπράξεων,

(ι) να συντονίζει τις υπηρεσίες και το έργο που παρέχουν τα πρόσωπα που επιλέγονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 6.

Με βάση τις ανωτέρω υπό (α) έως και (ι) αρμοδιότητες που της παρέχονται συγκεντρώνει τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για να κριθεί ποια έργα ή υπηρεσίες μπορούν να υλοποιηθούν μέσω Συμπράξεων και αξιολο-

γεί τις οικονομικές και τεχνικές παραμέτρους, καθώς και τα νομικά και άλλα προβλήματα που συνδέονται με αυτά. Στη συνέχεια η Μονάδα Σ.Δ.Ι.Τ. καταρτίζει μη δεσμευτικό κατάλογο έργων και υπηρεσιών («Κατάλογος Προτεινόμενων Συμπράξεων») που μπορούν να υλοποιηθούν μέσω Συμπράξεων και να υπαχθούν στις διατάξεις του νόμου αυτού. Για κάθε έργο ή υπηρεσία που περιλαμβάνεται στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων, η Μονάδα Σ.Δ.Ι.Τ. συντάσσει συνοπτική αιτιολογική έκθεση που παρουσιάζει:

αα) τους χρηματοοικονομικούς, τεχνικούς, κοινωνικοοικονομικούς και νομικούς λόγους για τους οποίους η εκτέλεση των συγκεκριμένων έργων ή η παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών κρίνεται σκόπιμο να υλοποιηθεί μέσω Σύμπραξης,

ββ) τα κριτήρια που έλαβε υπόψη της για την επιλογή των συγκεκριμένων έργων ή υπηρεσιών που έχουν περιληφθεί στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων,

γγ) τις ενέργειες στις οποίες έχει ενδοχόμενως προβεί ο εμπλεκόμενος κάθε φορά Δημόσιος Φορέας για τις ανάγκες της προετοιμασίας της Ανάθεσης των σχετικών Συμβάσεων όπως, ενδεικτικά, πρόσληψη χρηματοοικονομικών, τεχνικών και νομικών συμβούλων, διενέργεια προμελετών και σύνταξη σχεδίων συμβάσεων,

δδ) τη μορφή της προτεινόμενης Διαδικασίας Ανάθεσης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 8, που είναι σκόπιμο να εφαρμοσθεί, καθώς και τους Δημόσιους Φορείς που ενεργούν ως αναθέτουσα αρχή,

εε) ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα της Διαδικασίας Ανάθεσης,

στστ) αναφορά του ενδεικτικού προϋπολογισμού του αντικειμένου της Σύμβασης Σύμπραξης και, ενδεχομένως, των Παρεπόμενων Συμφώνων.

3. Αίτηση Υπαγωγής και Απόφαση Υπαγωγής

Η Μονάδα Σ.Δ.Ι.Τ. γνωστοποιεί, στους κατά περίπτωση αρμόδιους Δημόσιους Φορείς, την ένταξη έργων ή υπηρεσιών της αρμοδιότητάς τους στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων και καλεί αυτούς μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από τη λήψη της σχετικής ειδοποίησης, να υποβάλουν αίτηση στη Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. για την υπαγωγή της συγκεκριμένης Σύμπραξης στις διατάξεις του νόμου αυτού («Αίτηση Υπαγωγής»).

Αν στη Σύμβαση Σύμπραξης που έχει περιληφθεί στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων συμμετέχουν ή συμβάλλουν περισσότεροι του ενός Δημόσιοι Φορείς, η Αίτηση Υπαγωγής πρέπει να υπογράφεται από εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους όλων των εμπλεκόμενων Δημόσιων Φορέων. Η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ., μέσα σε δύο μήνες από τη διαβίβαση σε αυτή των Αιτήσεων Υπαγωγής, εκδίδει απόφαση («Απόφαση Υπαγωγής») με την οποία εγκρίνει ή απορρίπτει, εν όλω ή εν μέρει, τις Αιτήσεις Υπαγωγής.

4. Αναμόρφωση Καταλόγου Προτεινόμενων Συμπράξεων

Η Μονάδα Σ.Δ.Ι.Τ. συμπληρώνει και αναμορφώνει τον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων ανά εξαμηνιο χωρίς να αποκλείεται η έκτακτη μεταβολή του από νέες προτάσεις Συμπράξεων που κρίνονται ώριμες ή υποβάλλονται προς κρίση μετά την τακτική έκδοσή του.»

**Άρθρο 23**  
**Χρηματοδότηση έργων και υπηρεσιών -**  
**Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 18 ν. 3389/2005**

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 3389/2005 (Α' 232), περί χρηματοδότησης έργων και υπηρεσιών, η φράση «και έγκρισης της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.» αντικαθίσταται από τη φράση «, εισήγησης της Μονάδας Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Μονάδα Σ.Δ.Ι.Τ.) και έγκρισης του εποπτεύοντος τη Μονάδα Σ.Δ.Ι.Τ. Υπουργού», στο τελευταίο εδάφιο επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, και η παρ. 3 του άρθρου 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Προς τον σκοπό της ρύθμισης ειδικών θεμάτων και την εν γένει διευκόλυνση της χρηματοδότησης των έργων και υπηρεσιών που έχουν υπαχθεί στον παρόντα νόμο, οι Δημόσιοι Φορείς δύνανται να συνάπτουν διμερείς ή πολυμερείς συμβάσεις με τους δανειστές της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού ή/και τους Ιδιωτικούς Φορείς της παραγράφου 2 του άρθρου 1 ή/και το ελληνικό δημόσιο. Κατόπιν αίτησης των Δημόσιων Φορέων των περιπτώσεων (β) ή (γ) ή (δ) του άρθρου 1, εισήγησης της Μονάδας Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Μονάδα Σ.Δ.Ι.Τ.) και έγκρισης του εποπτεύοντος τη Μονάδα Σ.Δ.Ι.Τ. Υπουργού, το Ελληνικό Δημόσιο δύναται να εγγυάται έναντι της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού ή των Ιδιωτικών Φορέων και υπέρ των Δημόσιων Φορέων, την καταβολή του συνόλου ή μέρους των συμβατικών ανταλλαγμάτων, που προβλέπονται στις συμβάσεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 1, εφαρμοζομένων στην περίπτωση αυτή των διατάξεων του Αστικού Κώδικα και ιδίως των άρθρων 847 επ.. Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου καθορίζονται συμβατικά. Για την υπογραφή των συμβάσεων της παρούσας παραγράφου εξουσιοδοτείται ρητώς ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Η παρούσα εφαρμόζεται και σε Συμβάσεις Σύμπραξης των οποίων οι Διαδικασίες Ανάθεσης βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη.»

**Άρθρο 24**  
**Υλοποίηση έργων τεχνικής βοήθειας και**  
**παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών -**  
**Τροποποίηση παρ. 4 και προσθήκη παρ. 5 στο**  
**άρθρο 29 του ν. 3389/2005**

Το πρώτο και το τέταρτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 3389/2005 (Α' 232), περί σύμβασης για την υλοποίηση έργων τεχνικής βοήθειας, τροποποιούνται ως προς το αρμόδιο όργανο, το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται, προστίθεται παρ. 5, και οι παρ. 4 και 5 διαμορφώνονται ως εξής:

«4. Για την υλοποίηση έργων τεχνικής βοήθειας και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ωρίμανση, δημοπράτηση και παρακολούθηση έργων ΣΔΙΤ του παρόντος, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών συμβάλλεται με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (Ε.Β.Ρ.Δ.), στο πλαίσιο και υπό τους όρους της από 14.05.2015 «Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, σχετικά με

τη συνεργασία και τις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης στην Ελληνική Δημοκρατία», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4341/2015 (Α' 142). Η Μονάδα Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα είναι αρμόδια για την παρακολούθηση της σχετικής σύμβασης, και οι επιμέρους πράξεις για την εκτέλεση αυτής διενεργούνται από τον εποπτεύοντα τη Μονάδα ΣΔΙΤ Υπουργό. Στο πλαίσιο της ανωτέρω σύμβασης η χρηματοδότηση της Τράπεζας πραγματοποιείται είτε από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών είτε από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του ίδιου Υπουργείου. Το ύψος της χρηματοδότησης, η χρονική κατανομή της, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή αυτής προς την Ε.Β.Ρ.Δ. καθορίζονται με απόφαση του εποπτεύοντα τη Μονάδα ΣΔΙΤ Υπουργού. Με ίδια απόφαση εγκρίνεται και η μεταφορά των σχετικών κονδυλίων προς την Ε.Β.Ρ.Δ..

5. Η παρ. 4 εφαρμόζεται και στις συμβάσεις που έχουν συναφθεί μεταξύ της Ε.Β.Ρ.Δ. και της πρώην Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα με την επιφύλαξη της καταβολής της χρηματοδότησης της Ε.Β.Ρ.Δ., η οποία, έως την 31η Δεκεμβρίου 2023, πραγματοποιείται είτε από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης είτε από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του ίδιου Υπουργείου.»

**ΜΕΡΟΣ Γ'**  
**ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ**  
**ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4872/2021**

**Άρθρο 25**  
**Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής**  
**Μετάβασης - Τροποποίηση άρθρου 3**  
**ν. 4872/2021**

Στο άρθρο 3 του ν. 4872/2021 (Α' 247), περί της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, η προθεσμία της παρ. 1 για την κατάργηση της ως άνω υπηρεσίας παρατείνεται, οι παρ. 2 και 3 αντικαθίστανται, και το άρθρο 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3  
**Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής**  
**Μετάβασης**

1. Συστήνεται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης» (Ειδική Υπηρεσία ΔΑΜ), ως αυτοτελής δημόσια υπηρεσία που υπάγεται στον αρμόδιο για θέματα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΔΑΜ) Υπουργό, και καταργείται στις 31.12.2035.

2. Η Ειδική Υπηρεσία ΔΑΜ έχει ως σκοπό την υλοποίηση, τον προγραμματισμό και την παρακολούθηση των πολιτικών της ΔΑΜ, στο πλαίσιο του Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ), την εφαρμογή των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ) και του Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021-2027 (ΠΔΑΜ), καθώς και την αξιοποίηση των σχετικών διαθέσιμων εθνικών ή ευρωπαϊκών πηγών χρηματοδότησης.



3. Η Ειδική Υπηρεσία ΔΑΜ ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) την υλοποίηση των πολιτικών ΔΑΜ, καθώς και του κεντρικού σχεδιασμού και της αναθεώρησης της εθνικής στρατηγικής ΔΑΜ, όπως αυτή αποτυπώνεται στο ΣΔΑΜ,

β) τη συστηματική παρακολούθηση και αποτίμηση της εφαρμογής του ΣΔΑΜ και των ΕΣΔΙΜ, στο πλαίσιο των διαθέσιμων εθνικών και ευρωπαϊκών πηγών χρηματοδότησης και την εισήγηση προς τον αρμόδιο, για θέματα ΔΑΜ Υπουργό, και τα αρμόδια συλλογικά κυβερνητικά όργανα, τρόπων αντιμετώπισης των προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την υλοποίηση του σχεδιασμού της ΔΑΜ,

γ) την αποτύπωση, ιεράρχηση και εξειδίκευση των αναγκών στους τομείς των πολιτικών ΔΑΜ, την υποστήριξη των φορέων που εμπλέκονται στην υλοποίηση επενδύσεων, έργων και αναπτυξιακών σχεδίων ΔΑΜ σε σχέση με τις διαθέσιμες εθνικές και ευρωπαϊκές πηγές χρηματοδότησης,

δ) την παροχή ενημέρωσης και κατευθύνσεων προς τους δυνητικούς δικαιούχους για τις δυνατότητες χρηματοδότησης έργων, επενδύσεων και αναπτυξιακών σχεδίων ΔΑΜ από τους διαθέσιμους εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους,

ε) τη διαχείριση του Προγράμματος ΕΣΠΑ-ΔΑΜ 2021-2027.»

#### **Άρθρο 26**

#### **Διάρθρωση Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 4872/2021**

Στο άρθρο 4 του ν. 4872/2021 (Α' 247), περί της διάρθρωσης της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, στην περ. α) μετονομάζεται η Διαχειριστική Αρχή Επιχειρησιακού Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης ΕΣΠΑ-ΔΑΜ, η περ. γ), περί Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης, καταργείται, προστίθεται περ. ε), και το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 4**

#### **Διάρθρωση Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης**

Η Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΔΑΜ) αποτελείται από:

α) Τη Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης ΕΣΠΑ-ΔΑΜ,

β) Την Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συντονισμού Χρηματοδότησης,

γ) Καταργείται,

δ) Το Τμήμα Νομικής Υποστήριξης,

ε) Το Αυτοτελές Τμήμα Παρατηρητηρίου.»

#### **Άρθρο 27**

#### **Διαχειριστική Αρχή Επιχειρησιακού Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης ΕΣΠΑ-ΔΑΜ - Τροποποίηση άρθρου 5 ν. 4872/2021**

Στον τίτλο και στην παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4872/2021 (Α' 247), επικαιροποιείται η ονομασία της

Διαχειριστικής Αρχής του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης ΕΣΠΑ-ΔΑΜ, στην παρ. 2 επικαιροποιείται αντιστοίχως η ονομασία του Επιχειρησιακού Προγράμματος, και το άρθρο 5 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 5**

#### **Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης ΕΣΠΑ-ΔΑΜ**

1. Συστήνεται με τη μορφή ειδικής υπηρεσίας Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης ΕΣΠΑ-ΔΑΜ (Διαχειριστική Αρχή ΕΣΠΑ-ΔΑΜ), η οποία υπάγεται στον αρμόδιο για θέματα ΔΑΜ Υπουργό, λειτουργεί εντός της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ και οι αρμοδιότητες, καθώς και η λειτουργία της διέπονται από τις διατάξεις των Διαχειριστικών Αρχών του ΕΣΠΑ 2021-2027.

2. Η Διαχειριστική Αρχή ΕΣΠΑ-ΔΑΜ έχει ως σκοπό τη διαχείριση των πόρων που συνδέονται με την υλοποίηση του Προγράμματος για τη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση στο πλαίσιο του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης για τα έτη 2021-2027 (ΕΣΠΑ 2021-2027).

3. Η Διαχειριστική Αρχή ΕΣΠΑ-ΔΑΜ αποτελείται από τις Μονάδες που αναφέρονται και προσδιορίζονται στο νομοθετικό πλαίσιο για την υλοποίηση του Προγράμματος ΕΣΠΑ 2021-2027.»

#### **Άρθρο 28**

#### **Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συντονισμού Χρηματοδότησης - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 6 ν. 4872/2021**

Η παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4872/2021 (Α' 247), περί αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού και Χρηματοδότησης, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συντονισμού Χρηματοδότησης συμβάλλει στη διαμόρφωση, παρακολούθηση και αναθεώρηση των πολιτικών ΔΑΜ, καθώς και στην υποστήριξη των φορέων που εμπλέκονται στην υλοποίηση επενδύσεων, έργων και αναπτυξιακών σχεδίων ΔΑΜ, σε σχέση με την εφαρμογή του ευρωπαϊκού Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης (Πρόγραμμα ΔΑΜ, Καθεστώς Δίκαιης Μετάβασης στο πλαίσιο του «InvestEU» και Δανειακή Διευκόλυνση του Δημόσιου Τομέα), των έργων που έχουν περιληφθεί στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ) και σε άλλα εθνικά προγράμματα και συνδέονται με τη ΔΑΜ.

Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συντονισμού Χρηματοδότησης, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 5, είναι οι εξής:

α) Η υλοποίηση των πολιτικών ΔΑΜ, του κεντρικού σχεδιασμού και της αναθεώρησης του Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ),

β) η συλλογή και επεξεργασία στοιχείων από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, η συστηματική παρακολούθηση και αποτίμηση της εφαρμογής του ΣΔΑΜ και των Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ), στο πλαίσιο των διαθέσιμων εθνικών και ευρωπαϊκών πηγών χρηματοδότησης, και η προώθηση του διαλόγου σε τοπικό επίπεδο,

γ) η σύνταξη εκθέσεων για την ενημέρωση του αρμόδιου για θέματα ΔΑΜ Υπουργού, των αρμόδιων συλλογικών κυβερνητικών οργάνων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης των πολιτικών ΔΑΜ,

δ) η παρακολούθηση των εξελίξεων και η εισήγηση προς τον Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ, τρόπων αντιμετώπισης των προβλημάτων που ανακύπτουν κατά την υλοποίηση του σχεδιασμού ΔΑΜ, καθώς και σχετικών νομοθετικών ρυθμίσεων,

ε) ο σχεδιασμός και η πρόταση για την αναθεώρηση των ΕΣΔΙΜ, σε συνεργασία με τη Διαχειριστική Αρχή ΕΣΠΑ ΔΑΜ,

στ) η συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς για τον συντονισμό και την παρακολούθηση της υλοποίησης δράσεων ΔΑΜ, το Πράσινο Ταμείο, το Καθεστώς Δίκαιης Μετάβασης, στο πλαίσιο του «InvestEU» και της Δανειακής Διευκόλυνσης του Δημόσιου Τομέα του ευρωπαϊκού Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης, καθώς και το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης,

ζ) η οργάνωση και η προώθηση συνεργασιών για την αξιοποίηση πόρων από τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης δράσεων ΔΑΜ, καθώς και η ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων για τις δυνατότητες χρηματοδότησης έργων και επενδυτικών σχεδίων ΔΑΜ,

η) η οργάνωση και παρακολούθηση της διαδικασίας χαρακτηρισμού των Έργων ΔΑΜ,

θ) η οργάνωση δράσεων δημοσιότητας,

ι) η άσκηση αρμοδιοτήτων οικονομικής, διοικητικής και οργανωτικής διαχείρισης,

ια) η υλοποίηση ως δικαιούχος πράξεων τεχνικής βοήθειας από το Πράσινο Ταμείο.»

#### **Άρθρο 29**

##### **Σύσταση Τμήματος Νομικής Υποστήριξης - Τροποποίηση άρθρου 8 ν. 4872/2021**

Στο άρθρο 8 του ν. 4872/2021 (Α' 247), περί σύστασης Τμήματος Νομικής Υποστήριξης, επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και το υφιστάμενο άρθρο διαμορφώνεται ως παρ. 1, προστίθεται παρ. 2, και το άρθρο 8 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 8**

##### **Σύσταση Τμήματος Νομικής Υποστήριξης**

1. Συστήνεται Τμήμα Νομικής Υποστήριξης, το οποίο υπάγεται απευθείας στον Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΔΑΜ), και ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Τη νομική υποστήριξη της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ για τη διαχείριση των νομικών ζητημάτων που ανακύπτουν κατά την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της,

β) τη μελέτη των βέλτιστων νομοθετικών πρακτικών διεθνώς, για την αντιμετώπιση των ζητημάτων που ανακύπτουν από την απεξάρτηση Περιφερειών, ή και τομέων από βιομηχανικές διεργασίες έντασης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη χρήση λιγνίτη,

γ) την εισήγηση νομικών ρυθμίσεων και τη νομική διαχείριση ζητημάτων όσον αφορά τις προς αποκατάσταση και αξιοποίηση εκτάσεις.

2. Στο Τμήμα Νομικής Υποστήριξης συστήνονται δύο (2) θέσεις δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής. Η κάλυψη των θέσεων της παρούσας πραγματοποιείται με προσλήψεις δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής, σύμφωνα με τον Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208), για τις αποδοχές των οποίων εφαρμόζεται ο ν. 4354/2015 (Α' 176). Στο Τμήμα Νομικής Υποστήριξης συστήνεται θέση Προϊσταμένου, η οποία συμπεριλαμβάνεται στις θέσεις της παρούσας.»

#### **Άρθρο 30**

##### **Προσωπικό Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης - Τροποποίηση άρθρου 11 ν. 4872/2021**

Στο άρθρο 11 του ν. 4872/2021 (Α' 247), περί του προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, α) η παρ. 1 αντικαθίσταται, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 αυξάνεται ο αριθμός των επιτρεπόμενων αποσπάσεων, γ) η παρ. 3: γα) τροποποιείται ως προς το αρμόδιο Υπουργείο, γβ) βελτιώνεται νομοτεχνικά η αρίθμηση των υποπεριπτώσεων της περ. α), γγ) η σύμφωνη γνώμη των υπηρεσιακών συμβουλίων του δευτέρου εδαφίου της ως άνω ίδιας περίπτωσης, τρέπεται σε απλή, γδ) τα δύο τελευταία εδάφια της περ. β αντικαθίστανται, δ) η παρ. 5 βελτιώνεται νομοτεχνικά, τροποποιείται ως προς το αρμόδιο Υπουργείο, και το άρθρο 11 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 11**

##### **Προσωπικό Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης**

1. Στην Ειδική Υπηρεσία ΔΑΜ, πλην της Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ-ΔΑΜ, συστήνονται είκοσι (20) θέσεις προσωπικού Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, οι οποίες κατανέμονται ως εξής:

(α) 16 θέσεις ΠΕ,

(β) 2 θέσεις ΤΕ,

(γ) 2 θέσεις δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής.

Τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα για την κάλυψη των θέσεων της παρ. 1 προβλέπονται στο π.δ. 85/2022 (Α' 232).

2. Η στελέχωση της Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ-ΔΑΜ δύναται να πραγματοποιηθεί μέσω αποσπάσεων είκοσι τεσσάρων (24) υπαλλήλων που απασχολούνται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στη Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΜΟΔ Α.Ε.), καθώς και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και σε Φορείς Γενικής Κυβέρνησης του Μητρώου Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ). Ο αριθμός των αποσπασμένων υπαλλήλων δύναται να τροποποιείται με κοινή απόφαση του αρμόδιου για θέματα ΔΑΜ Υπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών. Για τις αποσπάσεις ακολουθείται η διαδικασία της παρ. 3. Ειδικά για την περίπτωση απόσπασης υπαλλήλου Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού απαιτείται σύμφωνη γνώμη Δημάρχου ή Περιφερειάρχη, αντίστοιχα.

3. α) Οι θέσεις προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ, με εξαίρεση τις θέσεις δικηγόρων καλύπτονται τουλάχιστον κατά το ήμισυ με αποσπάσεις προσωπικού,

το οποίο απασχολείται ως μόνιμο προσωπικό ή με σχέση Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, στους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης του Μητρώου Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ). Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η απόσπαση του προσωπικού διενεργείται με απόφαση του αρμόδιου για θέματα ΔΑΜ Υπουργού κατόπιν αίτησης των ενδιαφερομένων υπαλλήλων, ύστερα από δημόσια πρόσκληση, που εκδίδει ο αρμόδιος για θέματα ΔΑΜ Υπουργός, κατόπιν σχετικής εισήγησης του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας, χωρίς να απαιτείται απόφαση ή γνώμη των αρμόδιων υπηρεσιακών συμβουλίων του φορέα προέλευσης. Σε περίπτωση απόσπασης υπαλλήλου Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού απαιτείται σύμφωνη γνώμη Δημάρχου ή Περιφερειάρχη αντίστοιχα. Οι ενδιαφερόμενοι/υποψήφιοι αξιολογούνται από τον Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ, ο οποίος εισηγείται σχετικά στον αρμόδιο για θέματα ΔΑΜ Υπουργό. Η απόσπαση πραγματοποιείται για τρία (3) έτη με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης της απόσπασης για μία (1) φορά κατόπιν αίτησης του υπαλλήλου, σύμφωνης γνώμης του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ και έκδοσης σχετικής απόφασης του αρμόδιου για θέματα ΔΑΜ Υπουργού. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων λογίζεται ως χρόνος υπηρεσίας στην οργανική τους θέση για θέματα βαθμολογικής και μισθολογικής εξέλιξης και οι αποδοχές τους, πλην: αα) των αποσπασμένων στη Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» και αβ) του προσωπικού που προέρχεται από τη Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, το οποίο αποσπάται στις λοιπές, εκτός της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση», διευθύνσεις και τμήματα του άρθρου 4 του παρόντος, βαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, πλην των δαπανών που προβλέπονται στην περ. δ της παρ. 5 του άρθρου 33 του ν. 4914/2022 (Α' 61), οι πιστώσεις των οποίων εγγράφονται σε ειδικό έργο συλλογικής απόφασης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

β) Η κάλυψη των θέσεων της παρ. 1 δύναται να πραγματοποιηθεί και με προσλήψεις προσωπικού με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου διάρκειας έως τριών (3) ετών, που δύναται να παραταθεί άπαξ για ίσο χρονικό διάστημα, καθώς και με σχέση έμμισθης εντολής. Η πρόσληψη για την πλήρωση των θέσεων με σύμβαση Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου πραγματοποιείται, κατόπιν έγκρισης της Επιτροπής της παρ. 1 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 33/2006 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου (Α' 280) με την έκδοση σχετικής προκήρυξης ύστερα από έλεγχο του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ), από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ. Η συνολική διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης και της αξιολόγησης των αιτήσεων, διενεργείται από την Ειδική Υπηρεσία, επιφυλασσομένης της αρμοδιότητας του ΑΣΕΠ για τη διενέργεια ελέγχου νομιμότητας της προκήρυξης και του κατ' ένσταση ελέγχου των προσωρινών

πινάκων κατάταξης. Η πρόσληψη με σχέση έμμισθης εντολής γίνεται σύμφωνα με τον Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208) και για τις αποδοχές εφαρμόζεται ο ν. 4354/2015 (Α' 176). Οι σχετικές πιστώσεις βαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό του του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

γ) Η λήξη της σύμβασης πρόσληψης ή της απόσπασης του προσωπικού της παρ. 1 μπορεί να γίνει οποτεδήποτε με μόνη πράξη του αρμοδίου οργάνου, κατόπιν ειδικώς αιτιολογημένης εισήγησης του Διοικητή.

δ) Για το προσωπικό της παρούσας εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 48 του ν. 4795/2021 (Α' 62).

4. Ως διευθυντές και προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ ορίζονται μέλη του προσωπικού της με οποιαδήποτε μορφή απασχόλησης και τοποθετούνται με απόφαση του αρμοδίου για θέματα ΔΑΜ Υπουργού, μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ.

5. Το προσωπικό της Ειδικής Υπηρεσίας, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 35 του ν. 4314/2014 (Α' 265), υπάγεται στο Πειθαρχικό και Υπηρεσιακό Συμβούλιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.»

#### **Άρθρο 31**

#### **Αποσπάσεις προσωπικού στην «Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης» και στην Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης - Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 4872/2021**

Στον ν. 4872/2021 (Α' 247) προστίθεται άρθρο 12Α ως εξής:

#### **«Άρθρο 12Α**

#### **Αποσπάσεις προσωπικού**

Η διαδικασία για τη διενέργεια αποσπάσεων στην «Ελληνική Εταιρεία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης Α.Ε.» του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του εσωτερικού άρθρου 20, του καταστατικού του άρθρου 15 και στην Ειδική Υπηρεσία Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης της περ. α) της παρ. 3, δύναται να εφαρμοσθεί άπαξ, εντός ενός (1) έτους, από την 1η Δεκεμβρίου 2023.»

#### **Άρθρο 32**

#### **Δαπάνες λειτουργίας Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης - Τροποποίηση άρθρου 13 ν. 4872/2021**

Στο άρθρο 13 του ν. 4872/2021 (Α' 247), περί δαπανών λειτουργίας της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, αντικαθίστανται οι παρ. 1 και 5, η παρ. 2 τροποποιείται ώστε να συμπεριλαμβάνει επιπλέον ανταμοιβές και παροχές, καθώς και ως προς το αρμόδιο Υπουργείο, και το άρθρο 13 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 13**

#### **Δαπάνες λειτουργίας Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης**

1. Οι δαπάνες λειτουργίας της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, καλύπτονται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, πλην αυτών των περ. γ), δ) και

ε) της παρ. 5 του άρθρου 33 του ν. 4914/2022 (Α' 61), οι οποίες καλύπτονται από τη Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης ΑΕ (ΜΟΔ ΑΕ) βάσει των αρμοδιοτήτων της. Οι αναγκαίες πιστώσεις εγγράφονται, κάθε έτος, σε ιδιαίτερο φορέα και με ιδιαίτερους κωδικούς στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

2. Αρμόδια για τη διαχείριση των πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού, την έκδοση αποφάσεων δέσμευσης του προϋπολογισμού και την εκκαθάριση και πληρωμή δαπανών, συμπεριλαμβανομένης της μισθοδοσίας, τυχόν επιπλέον ανταμοιβών και λοιπών παροχών του προσωπικού, που βαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό, είναι η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

3. Στην Ειδική Υπηρεσία ΔΑΜ ανήκουν η διαχείριση, συντήρηση και εποπτεία των κτιρίων, εγκαταστάσεων, επίπλων και κάθε άλλου εξοπλισμού τους, των μηχανημάτων και του αναλώσιμου ή μη υλικού που διατίθενται για τις ανάγκες των υπηρεσιών της, με την επιφύλαξη της αρμοδιότητας της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 33 του ν. 4914/2022. Η Ειδική Υπηρεσία ΔΑΜ δύναται να προβεί, διά του αρμοδίου για τα θέματα ΔΑΜ Υπουργού, στη σύναψη σύμβασης μίσθωσης ακινήτου για την κάλυψη των στεγαστικών της αναγκών, κατόπιν δημοσίευσης πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί μίσθωσης ακινήτων για τη στέγαση δημόσιων υπηρεσιών.

4. Η Ειδική Υπηρεσία ΔΑΜ δύναται να συνάπτει συμβάσεις για την υλοποίηση έργων τεχνικής βοήθειας και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ωρίμανση, δημοπράτηση και παρακολούθηση έργων ΔΑΜ με διεθνείς οργανισμούς. Στο πλαίσιο αυτό, η Ειδική Υπηρεσία ΔΑΜ είναι αρμόδια για την παρακολούθηση της σχετικής σύμβασης και οι επιμέρους πράξεις για την εκτέλεση αυτής διενεργούνται από τον αρμόδιο για θέματα ΔΑΜ Υπουργό.

5. Για διοικητικά και οικονομικά θέματα, το Γραφείο Διοικητή και το Τμήμα Νομικής Υποστήριξης επικουρούνται από τις οργανικές μονάδες του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

6. Η ΜΟΔ ΑΕ ορίζεται ως δικαιούχος πράξεων τεχνικής βοήθειας του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση.»

### **Άρθρο 33**

#### **Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση άρθρου 16 ν. 4872/2021**

Στο άρθρο 16 του ν. 4872/2021 (Α' 247), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, στην παρ. 8 τροποποιείται το όργανο στο οποίο υποβάλλεται η αίτηση του φορέα επένδυσης, και το άρθρο 16 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 16**

#### **Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Β'**

1. Με απόφαση του αρμόδιου για θέματα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΔΑΜ) Υπουργού δύναται να καθορισθούν, συμπληρωθούν και εξειδικευθούν, οι αρ-

μοδιότητες των Τμημάτων της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ του άρθρου 4, οι θέσεις ευθύνης, καθώς και η κατανομή του προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ στις επιμέρους Διευθύνσεις, Τμήματα και τις άλλες οργανικές μονάδες αυτής.

2. Ο Διοικητής της Υπηρεσίας ΔΑΜ του άρθρου 9 με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύναται να εξουσιοδοτεί τους προϊστάμενους των οργανικών μονάδων της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ να υπογράφουν κατηγορίες πράξεων που σχετίζονται με αυτήν.

3. Με κοινή απόφαση του αρμοδίου για θέματα ΔΑΜ Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ, καθορίζονται οι αποδοχές του προσωπικού του άρθρου 11, που προσλαμβάνεται με σύμβαση Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου και σχέση έμμισθης εντολής, η μέθοδος και το σύστημα αξιολόγησης της απόδοσης, καθώς και ο προσδιορισμός επιπλέον ανταμοιβής συγκεκριμένου ποσοστού επί του μισθολογικού κόστους του προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ του άρθρου 11 συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της Διαχειριστικής Αρχής του άρθρου 5, σε περίπτωση επίτευξης στόχων, λαμβάνοντας υπόψη τη βαρύτητα της θέσης και τον βαθμό ευθύνης εκάστου.

4. Με απόφαση του αρμοδίου για θέματα ΔΑΜ Υπουργού, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ, κατανέμονται οι θέσεις και το προσωπικό της παρ. 1 του άρθρου 11, στις οργανικές μονάδες της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ, καθώς και οι θέσεις του προσωπικού των οργανικών μονάδων της Ειδικής Υπηρεσίας.

5. Με απόφαση του αρμοδίου για θέματα ΔΑΜ Υπουργού ορίζονται ο αριθμός των θέσεων του προσωπικού της παρ. 2 του άρθρου 11, που συστήνονται για τη στελέχωση της Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ - ΔΑΜ, η κατανομή αυτών στις επιμέρους οργανικές μονάδες αυτής και τα απαιτούμενα προσόντα.

6. Η διάθεση των πιστώσεων του κρατικού προϋπολογισμού για τις δαπάνες λειτουργίας της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης του άρθρου 13, γίνεται με απόφαση του αρμοδίου για θέματα ΔΑΜ Υπουργού και η διενέργεια των δαπανών του τακτικού προϋπολογισμού γίνεται από τον Διοικητή του άρθρου 9, ως κύριο διατάκτη.

7. Με απόφαση του αρμοδίου για θέματα ΔΑΜ Υπουργού, καθορίζονται η διαδικασία σύστασης και συγκρότησης των Επιτροπών της παρ. 1 του άρθρου 14, τα μέλη τους, οι αρμοδιότητές τους, η θητεία τους, η διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων, τα κριτήρια αξιολόγησης των αιτήσεων, η διαδικασία καθορισμού των τιμών μίσθωσης των ακινήτων της παρ. 4 του ως άνω άρθρου, η διαδικασία μίσθωσης ακινήτων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 14. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του αρμοδίου για θέματα ΔΑΜ Υπουργού, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής των μελών των Επιτροπών της παρ. 1 του άρθρου 14, η οποία καταβάλλεται από τον τακτικό προϋπολογισμό.

8. Με απόφαση του αρμοδίου για θέματα ΔΑΜ Υπουρ-

γού, κατόπιν σχετικής αίτησης του φορέα της επένδυσης, που υποβάλλεται στη Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συντονισμού Χρηματοδότησης της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ, δύναται να χαρακτηρίζονται ως Έργα ΔΑΜ, τα έργα, οι επενδύσεις και τα αναπτυξιακά σχέδια της παρ. 2 του άρθρου 14.»

**Άρθρο 34**  
**Ρύθμιση για την απορρόφηση της**  
**«ΜΕΤΑΛΙΓΝΙΤΙΚΗΣ Α.Ε.» από τη «ΜΕΤΑΒΑΣΗ**  
**Α.Ε.» - Προσθήκη παρ. 10 στο άρθρο 28 του**  
**ν. 4872/2021**

Στο άρθρο 28 του ν. 4872/2021 (Α' 247), περί μεταβίβασης του Κλάδου Μεταλιγνιτικής Αξιοποίησης των Πυρήνων Ζωνών Απολιγνιτοποίησης, προστίθεται παρ. 10 ως εξής:

«10. Οι παρ. 3, 5, 6, 8 και 9 εφαρμόζονται αναλόγως και κατά τη διαδικασία συγχώνευσης με απορρόφηση της «ΜΕΤΑΛΙΓΝΙΤΙΚΗΣ Α.Ε.» από τη «ΜΕΤΑΒΑΣΗ Α.Ε.», κατ'εφαρμογή του άρθρου πρώτου του ν. 4956/2022 (Α' 140).»

**Άρθρο 35**  
**Καταργούμενες διατάξεις - Κατάργηση άρθρων**  
**7 και 12 ν. 4872/2021**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται τα άρθρα 7 και 12 του ν. 4872/2021 (Α' 247), περί σύστασης Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης και στελέχωσης υπηρεσιών για την παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, αντίστοιχα.

**ΜΕΡΟΣ Δ'**  
**ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ**  
**ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**  
**ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ**  
**ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ**  
**ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

**Άρθρο 36**  
**Διασφάλιση αποδοχών προσωπικού δημοσίου**  
**τομέα - Προσθήκη άρθρου 20Α στον**  
**ν. 5045/2023**

1. Στον ν. 5045/2023 (Α' 136) προστίθεται άρθρο 20Α ως εξής:

«Άρθρο 20Α  
Διασφάλιση αποδοχών προσωπικού  
δημοσίου τομέα

Οι προσαυξήσεις των αποδοχών του προσωπικού του δημόσιου τομέα που προκύπτουν από την εφαρμογή των άρθρων 21, περί επανακαθορισμού οικογενειακής παροχής, 22, περί αναπροσαρμογής επιδόματος θέσης ευθύνης, 24, περί αναπροσαρμογής επιδόματος ιδιαίτερων συνθηκών εργασίας και 25, περί αναπροσαρμογής επιδόματος των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, καθώς και της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος, δεν συμψηφίζονται με τυχόν υφιστάμενη κατά

την 31η Δεκεμβρίου 2023 προσωπική διαφορά αποδοχών.»

2. Η παρ. 1 ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2024.

**Άρθρο 37**  
**Χιλιομετρική αποζημίωση και έξοδα**  
**διανυκτέρευσης εσωτερικού κατά τις**  
**μετακινήσεις στελεχών των Ενόπλων**  
**Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας**

Από 1η Ιανουαρίου 2024 και μέχρι την έκδοση του διατάγματος του άρθρου 15 της υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94) για τη χιλιομετρική αποζημίωση και τα έξοδα διανυκτέρευσης εσωτερικού, κατά τις μετακινήσεις των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, εφαρμόζονται αναλογικά το άρθρο 8 της υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 και η παρ. 2 του άρθρου 10 της υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015.

**Άρθρο 38**  
**Καταβληθέντα ποσά για επιδόματα επικίνδυνης**  
**και ανθυγιεινής εργασίας στους εργαζόμενους**  
**της «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Α.Β.Ε.Ε.»**

Τα ποσά που έχουν καταβληθεί από την 1η Ιανουαρίου 2018 στους εργαζόμενους της «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Α.Β.Ε.Ε.» και αντιστοιχούν στα επιδόματα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας δεν αναζητούνται.

**Άρθρο 39**  
**Αύξηση των επιδομάτων, παροχών και**  
**αποζημιώσεων των δικαστικών λειτουργών και**  
**του προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου**  
**του Κράτους**

1. Τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις των περ. 3, 5 και 6 της παρ. Α του άρθρου 30 του ν. 3205/2003 (Α' 297), περί επιδομάτων, παροχών και αποζημιώσεων των δικαστικών λειτουργών και των περ. 3, 5 και 6 της παρ. Α του άρθρου 33 του ν. 3205/2003, περί επιδομάτων, παροχών και αποζημιώσεων του προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί την 31η Δεκεμβρίου 2023, αυξάνονται από την 1η Ιανουαρίου 2024 ως εξής:

α) Κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις της περ. 3 της παρ. Α αμφοτέρων των άρθρων του εισαγωγικού εδαφίου και β) κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) τα επιδόματα, παροχές και αποζημιώσεις των περ. 5 και 6 της παρ. Α αμφοτέρων των άρθρων του πρώτου εδαφίου.

2. Τα ποσά των επιδομάτων, παροχών και αποζημιώσεων που προκύπτουν από την αύξηση της παρ. 1 στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ.

**Άρθρο 40**  
**Ρύθμιση θεμάτων μετεκπαίδευσης -**  
**Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 22 ν. 4276/2014**

Στην παρ. 5 του άρθρου 22 του ν. 4276/2014 (Α' 155) αντικαθίσταται η πηγή χρηματοδότησης της μετεκπαίδευσης από πόρους του Υπουργείου Τουρισμού σε πόρους του τακτικού προϋπολογισμού, και η παρ. 5 του άρθρου 22 του ν. 4276/2014 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Τα Τμήματα μετεκπαίδευσης μισθωτών τουριστικών επαγγελματιών της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 1077/1980 (Α' 225) δύνανται να καλύπτονται και από πόρους του τακτικού προϋπολογισμού εντός των εγκεκριμένων κάθε φορά πιστώσεων. Η παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 1077/1980 καταργείται.»

**Άρθρο 41**  
**Συμφωνία Συνεισφοράς για την παροχή στήριξης στην Ουκρανία**

1. Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών εξουσιοδοτείται για την υπογραφή εκ μέρους της Ελληνικής Δημοκρατίας της Συμφωνίας Συνεισφοράς, που προβλέπεται στον Κανονισμό 2022/2463 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με τη θέσπιση μέσου για την παροχή στήριξης στην Ουκρανία το 2023 (μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή +, L 322).

2. Η Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής και Στρατηγικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ορίζεται ως η αρμόδια εθνική Αρχή για την εφαρμογή του Κανονισμού 2022/2463.

**Άρθρο 42**  
**Κάλυψη δαπανών του Υπουργείου Εξωτερικών από τις αδιάθετες καθαρές εισπράξεις προξενικών τελών και δικαιωμάτων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 441 ν. 4781/2021**

Στην παρ. 3 του άρθρου 441 του ν. 4781/2021 (Α' 31) επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η φράση «ύψους 40%» αντικαθίσταται από τη φράση «ύψους 60%», β) διαγράφονται β) η φράση «κάθε Μάρτιο και Ιούνιο» και ββ) η φράση «προμήθειες ηλεκτρονικού εξοπλισμού και δαπάνες μεταθέσεων,» και η παρ. 3 του άρθρου 441 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Ποσοστό ύψους 60% επί των αδιάθετων καθαρών εισπράξεων των προξενικών τελών και δικαιωμάτων εγγράφεται σε ύψος, στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εξωτερικών, προκειμένου να καλυφθούν δαπάνες, ιδίως λειτουργικές, του Υπουργείου Εξωτερικών.»

**Άρθρο 43**  
**Παράταση συμβάσεων Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου προσωπικού καθαριότητας για τις ανάγκες καθαριότητας των κτιρίων της Κεντρικής Υπηρεσίας και περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών - Παράταση συμβάσεων υπηρεσιών φύλαξης και καθαριότητας της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 36 ν. 5047/2023**

1. Η παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 5047/2023 (Α' 147) τροποποιείται ως προς την ημερομηνία απασχόλησης του προσωπικού καθαριότητας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και την καταληκτική ημερομηνία παράτασης της σύμβασής τους και διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Συμβάσεις Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου προσωπικού, το οποίο απασχολείται την 31η Δεκεμβρίου 2023 για τις ανάγκες καθαριότητας των κτιρίων της Κεντρικής Υπηρεσίας και περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους έως την ολοκλήρωση των εν εξελίξει διαγωνιστικών διαδικασιών ανάθεσης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας που διενεργούνται, και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 30ής Ιουνίου 2024.»

2. Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών φύλαξης και καθαριότητας που έχουν συναφθεί για την κάλυψη των αναγκών των υπηρεσιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, και οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος βρίσκονται σε ισχύ, παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους έως την ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών για τη σύναψη νέων συμβάσεων και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 30ής Ιουνίου 2024.

**Άρθρο 44**  
**Αποδόσεις σε Δήμους και Περιφέρειες - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 38 ν. 3986/2011**

1. Το ποσό του δευτέρου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 38 του ν. 3986/2011 (Α' 152) αυξάνεται και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Το συνολικό ποσό των προβλεπόμενων στα άρθρα 259 και 260 του ν. 3852/2010 Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ) των Δήμων και Περιφερειών μειώνεται κατά το ποσό απόδοσης των περιλαμβανομένων στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής παρεμβάσεων, που αφορούν τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το συνολικό ποσό που μεταβιβάζεται κατ' έτος, σύμφωνα με τα άρθρα 259 και 260 του ν. 3852/2010, από τον Τακτικό Προϋπολογισμό στους Δήμους και τις Περιφέρειες δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία δισεκατομμύρια επτακόσια πενήντα οκτώ εκατομμύρια ευρώ (3.758.000.000 €).»

2. Η παρ. 1 ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2024.

**Άρθρο 45**  
**Επιχορήγηση Μουσείου - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 66 ν. 4607/2019**

Η παρ. 1 του άρθρου 66 του ν. 4607/2019 (Α' 65), περί ανέγερσης του Μουσείου Ολοκαυτώματος, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το Ελληνικό Δημόσιο επιχορηγεί με ποσό ύψους έως δεκαοκτώ εκατομμυρίων (18.000.000) ευρώ το νομικό πρόσωπο με την επωνυμία «Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης», προκειμένου να διατεθεί αποκλειστικά για την ανέγερση του κτιρίου για τη λειτουργία του Μουσείου Ολοκαυτώματος Ελλάδος στη Θεσσαλονίκη.»

**Άρθρο 46**  
**Ορισμός υπολόγου για την κάλυψη των αναγκών λειτουργίας της Υπηρεσίας Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού Ρωσίας - Τροποποίηση άρθρου 45 ν. 5039/2023**

Στο άρθρο 45 του ν. 5039/2023 (Α' 83), περί ορισμού υπολόγου για την κάλυψη των αναγκών λειτουργίας της

Υπηρεσίας Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού Ρωσίας, το χρονικό διάστημα της παρ. 1 παρατείνεται, οι προθεσμίες της παρ. 2 τροποποιούνται, το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 αντικαθίσταται, και το άρθρο 45 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 45**

Ορισμός υπόλογου για την κάλυψη των αναγκών λειτουργίας της Υπηρεσίας Ε.Ο.Τ. Ρωσίας

1. Κατά παρέκκλιση των παρ. 1 και 3 του άρθρου 100 του ν. 4270/2014 (Α' 143) του δέκατου έκτου άρθρου του από 29.4.1952 β.δ. (Α' 119), δύναται να ορίζεται ως υπόλογος διαχειριστής αποκλειστικά για την εξόφληση ανελαστικών λειτουργικών δαπανών επιτόπιος υπάλληλος της Υπηρεσίας Εξωτερικού Ε.Ο.Τ. Ρωσίας και ΚΑΚ, ο οποίος φέρει την ελληνική υπηκοότητα, διαθέτει ελληνικό Αριθμό Φορολογικού Μητρώου και ελληνικό διαβατήριο και εκτελεί χρέη υπόλογου διαχειριστή, μέχρις ότου καταστεί δυνατό να αναλάβει καθήκοντα Προϊσταμένου Υπόλογου στην ανωτέρω Υπηρεσία, μόνιμος υπάλληλος του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού ή του Υπουργείου Τουρισμού και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2024.

2. Οι απλήρωτες υποχρεώσεις της Υπηρεσίας Εξωτερικού Ε.Ο.Τ. Ρωσίας και ΚΑΚ με έδρα τη Μόσχα, που αφορούν σε ανελαστικές λειτουργικές δαπάνες, για το χρονικό διάστημα από την 1η.1.2023 έως την 31η.3.2023, δύναται, κατά παρέκκλιση των παρ. 1 και 4 του άρθρου 100 του ν. 4270/2014, να αποπληρωθούν εντός του οικονομικού έτους 2024, με την αποστολή Χρηματικού Εντάλματος Προπληρωμής στο όνομα του υπόλογου που ορίζεται σύμφωνα με την παρ. 1.

3. Για τις απλήρωτες ανελαστικές λειτουργικές δαπάνες οικονομικού έτους 2023, τις ανελαστικές λειτουργικές δαπάνες οικονομικού έτους 2024, καθώς και τις απλήρωτες ανελαστικές λειτουργικές δαπάνες οικονομικού έτους 2024 που ενδέχεται να δημιουργηθούν λόγω των ειδικών συνθηκών και μέχρις ότου καταστεί δυνατό να αναλάβει καθήκοντα Προϊσταμένου Υπόλογου στην Υπηρεσία Εξωτερικού Ρωσίας και ΚΑΚ, μόνιμος υπάλληλος του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2024 δύναται να εκδίδεται και να αποστέλλεται στο όνομα του Υπόλογου Διαχειριστή της παρ. 1 Χρηματικό Ένταλμα Προπληρωμής (Χ.Ε.Π.). Η ακριβής διαδικασία αποστολής Χρηματικού Εντάλματος Προπληρωμής (Χ.Ε.Π.) και απόδοσης λογαριασμού Υπόλογου Διαχειριστή για την εξόφληση των δαπανών του πρώτου εδαφίου ορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Ε.Ο.Τ.»

**Άρθρο 47**

**Δαπάνες για τη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης - Αντικατάσταση παρ. 1 άρθρου 10 ν. 4403/2016**

1. Η παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4403/2016 (Α' 125), περί των δαπανών της Μόνιμης Ελληνικής Αντιπροσωπείας στον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Μ.Ε.Α. Ο.Ο.Σ.Α.) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Δαπάνες για τη Μ.Ε.Α. Ο.Ο.Σ.Α.

α. Ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος και ο Αναπληρωτής Μόνιμος Αντιπρόσωπος εξομοιώνονται ως προς τις πάσης φύσεως αποδοχές, επιδόματα και έξοδα οίκησης με τους υπηρετούντες στην Πρεσβεία της Ελλάδας στο Παρίσι, στο βαθμό Πρέσβευς και Πληρεξουσίου Υπουργού Β' Τάξεως, αντιστοίχως. Για τα έξοδα οίκησης απαιτείται η γνώμη της Υπηρεσιακής Γραμματέως του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ως προς το ύψος του μισθώματος. Η δαπάνη για την καταβολή των ανωτέρω βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

β. Οι τακτικές αποδοχές των αποσπασθέντων στις θέσεις της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 66Α του π.δ. 116/2014 (Α' 185), βαρύνουν τον προϋπολογισμό του φορέα προέλευσής τους, ενώ η δαπάνη που προκύπτει από την απόσπαση, καθώς και το επίδομα υπηρεσίας αλλοδαπής βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Το ύψος των επιδομάτων που λαμβάνουν οι ανωτέρω υπάλληλοι για την απόσπασή και την άσκηση της υπηρεσίας τους στο εξωτερικό καθορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν για τους πολιτικούς υπαλλήλους.

γ. Η δαπάνη για τη μισθοδοσία των προσλαμβανόμενων στις θέσεις της περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 66Α του π.δ. 116/2014 βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.»

2. Η παρ. 1 ισχύει από την 5η Οκτωβρίου 2020.

**Άρθρο 48**

**Ειδικές ρυθμίσεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ Α.Ε.»**

1. Η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 128 του ν. 4831/2021 (Α' 170), ως προς την εξαίρεση της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.» (Ε.Α.Β.Α.Ε.) από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού ενημερότητας του άρθρου 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), παρατείνεται έως τις 31.12.2024.

2. Η προθεσμία της παρ. 2 του άρθρου 128 του ν. 4831/2021 (Α' 170), ως προς την απαλλαγή της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.» (Ε.Α.Β.Α.Ε.), από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας για τα χρέη της προς τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), παρατείνεται έως τις 31.12.2024.

3. Η προθεσμία της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4244/2014 (Α' 60), ως προς το αυξημένο ποσοστό μη παρακράτησης και συμψηφισμού των απαιτήσεων της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.» (ΕΑΒ Α.Ε.) με οφειλές της προς το δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία, παρατείνεται έως τις 31.12.2024.

**Άρθρο 49**

**Δικαιούχοι της ενίσχυσης Προγραμμάτων για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 10 ν. 4918/2022**

Η περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4918/2022 (Α' 68), περί δικαιούχων της ενίσχυσης μέσω συστήματος

επιταγών, καταργείται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Δικαιούχοι της ενίσχυσης μέσω συστήματος επιταγών («voucher») ή/και μέσω άλλης ενίσχυσης είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, κατά την έννοια της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2003/361/ΕΚ (L 124), εφόσον σωρευτικά: α) καταργείται, β) εμπίπτουν, κατά περίπτωση, είτε στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (L 352), είτε στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (L 187), γ) πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις που εξειδικεύονται με την απόφαση της παρ. 5, καθώς και το σύνολο των προϋποθέσεων του Κανονισμού 1407/2013.»

#### **Άρθρο 50**

**Παράταση εξαίρεσης τηλεοπτικών σταθμών περιφερειακής εμβέλειας από ειδικό φόρο τηλεοπτικών διαφημίσεων - Τροποποίηση παρ. 12Α άρθρου πέμπτου ν. 3845/2010**

Η προθεσμία της παρ. 12Α του άρθρου πέμπτου του ν. 3845/2010 (Α' 65), περί απαλλαγής από την επιβολή του ειδικού φόρου τηλεοπτικών διαφημίσεων στους παρόχους περιεχομένου περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης, παρατείνεται, και η παρ. 12Α διαμορφώνεται ως εξής:

«12Α. Η ρύθμιση της παρ. 12 δεν καταλαμβάνει τους παρόχους περιεχομένου περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης έως τις 31.12.2024.»

#### **Άρθρο 51**

**Μονάδες και αρμοδιότητες της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες - Τροποποίηση περ. α' παρ. 2 άρθρου 48 ν. 4557/2018**

Στην υποπερ. αα) της περ α) της παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 4557/2018 (Α' 139), περί της διάρθρωσης της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, η φράση «Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής» αντικαθίσταται από τη φράση «Γενική Γραμματεία Οικονομικής Πολιτικής και Στρατηγικής», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Α' Μονάδα Διερεύνησης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών

α) Η Α' Μονάδα συγκροτείται από τον Πρόεδρο και έντεκα (11) μέλη της Αρχής με τους αναπληρωτές τους, με γνώση της αγγλικής γλώσσας, και ειδικότερα:

αα) ένα στέλεχος από τη Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος, ένα από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) και ένα από τη Γενική Γραμματεία Οικονομικής Πολιτικής και Στρατηγικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας

και Οικονομικών που προτείνονται από τον αρμόδιο Υπουργό,

ββ) ένα στέλεχος από την Α.Α.Δ.Ε. που προτείνεται από τον Διοικητή της,

γγ) ένα στέλεχος από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, που προτείνεται από τον αρμόδιο Υπουργό,

δδ) ένα στέλεχος από την Τράπεζα της Ελλάδος που προτείνεται από τον Διοικητή της,

εε) ένα στέλεχος από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς που προτείνεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο,

στστ) ένα στέλεχος από το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας που προτείνεται από τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη,

ζζ) ένα στέλεχος από το Αρχηγείο του Λιμενικού Σώματος Ελληνικής Ακτοφυλακής που προτείνεται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,

ηη) ένα στέλεχος από την Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων που προτείνεται από τον Πρόεδρό της,

θθ) ένα στέλεχος από την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων που προτείνεται από τον Πρόεδρό της.»

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'**

#### **ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

#### **Άρθρο 52**

**Αποφάσεις ολοκλήρωσης και πιστοποίησης της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας σχεδίων του ν. 3299/2004**

1. Φορείς επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στον ν. 3299/2004 (Α' 261) οφείλουν να υποβάλουν αίτηση για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας μέχρι την 1η Απριλίου 2024. Μέχρι την ημερομηνία αυτή δύναται να εκδίδονται παραστατικά δαπανών και πληρωμών για το επενδυτικό έργο και να πραγματοποιούνται όλες οι ενέργειες για την πλήρωση των προϋποθέσεων και όρων της διαπίστωσης της ολοκλήρωσης της επένδυσης. Για την ολοκλήρωση των επενδυτικών σχεδίων εφαρμόζεται το άρθρο 14Β του ν. 3908/2011 (Α' 8).

2. Η προθεσμία υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων που έχει παραταθεί για λόγους ανωτέρας βίας παρατείνεται μέχρι την 1η Απριλίου 2024.

3. Αποφάσεις της παρ. 1 για την ολοκλήρωση και πιστοποίηση έναρξης παραγωγικής λειτουργίας επενδυτικών σχεδίων του ν. 3299/2004 εκδίδονται και στις περιπτώσεις που δεν διαπιστώνεται η υλοποίηση του πενήντα τοις εκατό (50%) του εγκεκριμένου κόστους τους στις 31 Ιουλίου 2017, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 76 του ν. 4399/2016 (Α' 117). Στις περιπτώσεις αυτές, το ενισχυόμενο κόστος του επενδυτικού σχεδίου ορίζεται στο διπλάσιο του κόστους που υλοποιήθηκε έως την 31η Ιουλίου 2017 και παρακρατείται το είκοσι τοις εκατό (20%) του ποσού της ενίσχυσης που αποκλίνει από το δηλωθέν.

4. Αποφάσεις ολοκλήρωσης και πιστοποίησης της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας ολοκληρωμένων πολυετών επιχειρηματικών σχεδίων της υποπερ. xi της περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3299/2004 εκδί-



δονται ανεξάρτητα από το οριζόμενο στην περίπτωση αυτή ελάχιστο κόστος επένδυσης και με την προϋπόθεση της πλήρωσης των λοιπών όρων του οικείου θεσμικού πλαισίου.

5. Για όσους φορείς δεν υποβάλλουν μέχρι την 1η Απριλίου 2024 αίτηση για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας των επενδυτικών σχεδίων τους που έχουν υπαχθεί στον ν. 3299/2004 και δεν έχουν λάβει κρατική ενίσχυση, οι αποφάσεις υπαγωγής λογίζονται αυτοδίκαια ανακληθείσες και δεν εκδίδεται σχετική διοικητική πράξη. Στις περιπτώσεις που για τα επενδυτικά σχέδια έχουν καταβληθεί κρατικές ενισχύσεις, απαιτείται η έκδοση διοικητικής πράξης.

#### **Άρθρο 53**

##### **Παράταση προθεσμιών ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων του ν. 3908/2011**

1. Η προθεσμία ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στον ν. 3908/2011 (Α' 8) παρατείνεται για ένα (1) έτος με την τήρηση των προϋποθέσεων των παρ. 2 και 3 του άρθρου 76 του ν. 4399/2016 (Α' 117).

2. Η παράταση της προθεσμίας της παρ. 1 χορηγείται εφόσον μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2023 έχει υλοποιηθεί τουλάχιστον το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του επιλέξιμου κόστους της επένδυσης και έχει υποβληθεί έως την 1η Μαρτίου 2024 σχετική αίτηση, με συνημμένα δικαιολογητικά υλοποίησης δαπανών του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνολικού κόστους επένδυσης. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται με βεβαίωση περί της ορθότητάς τους από ορκωτό ελεγκτή-λογιστή για τα επενδυτικά σχέδια που υπερβαίνουν το ποσό των επτακοσίων χιλιάδων (700.000) ευρώ και από ορκωτό ελεγκτή - λογιστή ή λογιστή του φορέα του επενδυτικού σχεδίου για τα επενδυτικά σχέδια που δεν υπερβαίνουν το ποσό των επτακοσίων χιλιάδων (700.000) ευρώ.

3. Η μη υποβολή μέχρι την 1η Μαρτίου 2024 της αίτησης με τη βεβαίωση υλοποίησης δαπανών του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνολικού κόστους επένδυσης συνεπάγεται την αυτοδίκαιη ανάκληση των αποφάσεων υπαγωγής.

#### **Άρθρο 54**

##### **Παράταση ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 18 ν. 4399/2016**

1. Η προθεσμία ολοκλήρωσης όσων επενδυτικών σχεδίων έχουν υπαχθεί μετά την 24η Μαΐου 2021 σε καθεστώς ενίσχυσης του ν. 4399/2016 (Α' 117), εφόσον έως την ημερομηνία ολοκλήρωσης που ορίζεται στην απόφαση υπαγωγής, έχει υλοποιηθεί τουλάχιστον το δέκα τοις εκατό (10%) του επιλέξιμου κόστους της επένδυσης, και έχει υποβληθεί, έως τη συμπλήρωση δύο (2) μηνών από την οριζόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης, σχετική αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία με συνημμένα δικαιολογητικά υλοποίησης δαπανών του δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού κόστους επένδυσης, παρατείνεται για δύο (2) έτη. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται με βεβαίωση-δηλωτική πράξη περί της

ορθότητάς τους από ορκωτό ελεγκτή-λογιστή για τα επενδυτικά σχέδια άνω του ποσού των επτακοσίων χιλιάδων (700.000) ευρώ και από ορκωτό ελεγκτή-λογιστή, ή λογιστή του φορέα της επένδυσης για τα επενδυτικά σχέδια κάτω των επτακοσίων χιλιάδων (700.000) ευρώ.

2. Η μη υποβολή μέχρι τη συμπλήρωση δύο (2) μηνών από την οριζόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης, της αίτησης με τη βεβαίωση υλοποίησης δαπανών του δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού κόστους επένδυσης συνεπάγεται την αυτοδίκαιη ανάκληση των αποφάσεων υπαγωγής και δεν εκδίδεται διοικητική πράξη.

3. Στα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ενίσχυσης του ν. 4399/2016 παρέχεται η δυνατότητα πρόσθετης παράτασης του χρόνου υλοποίησής τους έξι (6) μηνών προκειμένου να πιστοποιηθούν δαπάνες ενισχυόμενων δαπανών μέχρι το ποσοστό του πενήντα τοις εκατό (50%). Η προθεσμία αυτή δεν συνυπολογίζεται στην παρεχόμενη προθεσμία ολοκλήρωσης των δύο (2) ετών.

4. Στην παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 4399/2016, περί ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, τροποποιείται η προθεσμία του πρώτου εδαφίου, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Ο επενδυτής υποβάλλει αίτηση ηλεκτρονικά μέσω του Π.Σ.Κ.Ε. για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 19. Εάν ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δεν υποβάλλει την αίτηση της προηγούμενης παραγράφου, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και εντός της ως άνω προθεσμίας, η επένδυση θεωρείται ως μη ολοκληρωθείσα. Στην περίπτωση αυτή η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και ανακτώνται τα ποσά ενίσχυσης, τα οποία τυχόν έχουν χορηγηθεί, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παρ. 9 και 10 του άρθρου 23.»

#### **Άρθρο 55**

##### **Διασυνοριακές συγχωνεύσεις με κράτος προορισμού την Ελλάδα - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 141 του ν. 4601/2019**

Στο άρθρο 141 του ν. 4601/2019 (Α' 44), περί μεταβατικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Μέχρι την 30ή Ιουνίου 2024, διασυνοριακές συγχωνεύσεις που έχουν εκκινήσει αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί, πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 5055/2023 (Α' 161), ολοκληρώνονται σύμφωνα με τον ν. 3777/2009 (Α' 127), εφόσον η απορροφώσα εταιρεία ή η εταιρεία που προκύπτει από τη συγχώνευση έχει την έδρα της στην Ελλάδα και οι απορροφώμενες εταιρίες έχουν την έδρα τους σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν έχει ενσωματώσει την Οδηγία 2019/2121 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2019 για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 όσον αφορά τις διασυνοριακές μετατροπές, συγχωνεύσεις και διασπάσεις (L 321).»

**Άρθρο 56**  
**Λειτουργία τοπικών εμπορικών καταστημάτων**  
**την Κυριακή - Τροποποίηση άρθρου 16**  
**ν. 4177/2013**

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4177/2013 (Α' 173), περί προαιρετικής λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων τις Κυριακές, διαγράφονται οι λέξεις «και ισχύει από το επόμενο έτος από τη δημοσίευσή της», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Με αιτιολογημένη απόφαση του κατά τόπον αρμόδιου Δημάρχου, η οποία εκδίδεται μετά από διαβούλευση με τοπικούς και συλλογικούς φορείς ορίζονται με σαφή τρόπο οι περιοχές, στις οποίες επιτρέπεται προαιρετικά η λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων και άλλες Κυριακές, πλην των αναφερομένων στις παρ. 1 και 1Α, λαμβανομένων υπόψη των τοπικών ιδιαιτεροτήτων που σχετίζονται με την οικονομική δραστηριότητα της περιοχής.»

2. Στο άρθρο 16 του ν. 4177/2013 προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6.α. Οι διοικητικές πράξεις επιβολής κυρώσεων για λειτουργία καταστημάτων την Κυριακή, κατά παράβαση του παρόντος, καταργούνται αν το κατάστημα βρίσκεται στις περιοχές που κηρύχθηκαν σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας του άρθρου 25 του ν. 4662/2020 (Α' 27) από την κακοκαιρία «DANIEL» και η παράβαση έγινε από την 1η Σεπτεμβρίου 2023 έως και την 30ή Σεπτεμβρίου 2023, εφόσον το κατάστημα διαθέτει στο κοινό αγαθά απαραίτητα για την αξιοπρεπή διαβίωση του καταναλωτή.

β. Οι εκκρεμείς υποθέσεις έκδοσης διοικητικών πράξεων επιβολής κυρώσεων που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 1 τίθενται στο αρχείο.»

**Άρθρο 57**  
**Ζητήματα προθεσμιών για την εύρυθμη**  
**λειτουργία της αγοράς - Τροποποίηση παρ. 17**  
**άρθρου 66 ν. 4849/2021, παρ. 1 άρθρου 54**  
**και παρ. 8 άρθρου 55 ν. 5045/2023, παρ. 12**  
**άρθρου 379 ν. 4412/2016, παρ. 1 άρθρου 96**  
**και άρθρου 97 ν. 5007/2022**

1. Η προθεσμία της περ. α) της παρ. 17 του άρθρου 66 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί εξόφλησης οφειλών των πωλητών λαϊκών αγορών, παρατείνεται και η παρ. 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«17. Οι πωλητές λαϊκών αγορών, οι οποίοι, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 21, απώλεσαν την άδεια δραστηριοποίησής τους μετά την 1η Φεβρουαρίου 2022 λόγω μη καταβολής του τέλους του άρθρου 23, δύνανται να ανανεώσουν την ισχύ της, αν:

α) Εξοφλήσουν το σύνολο των σχετικών οφειλών τους, μέχρι την 31η Ιανουαρίου 2024, και

β) πληρούν τις προϋποθέσεις ανανέωσής της.»

2. Η προθεσμία ισχύος της παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 5045/2023 (Α' 136), περί περιστολής φαινομένων αθέμιτης κερδοφορίας, παρατείνεται, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και έως την 30ή Ιουνίου 2024, απαγορεύεται η αποκόμιση μικτού

κέρδους από την πώληση οποιουδήποτε προϊόντος ή την παροχή οποιασδήποτε υπηρεσίας που είναι απαραίτητη για την υγεία, τη διατροφή, τη διαβίωση, τη μετακίνηση, τη θέρμανση, την παραγωγή ζεστού νερού χρήσεως και την ασφάλεια του καταναλωτή, καθώς και από την πώληση σχολικών ειδών και γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, ιδίως πρώτων υλών για την παραγωγή λιπασμάτων, ζωοτροφών, ωμών δημητριακών παντός είδους, αλεύρων, ηλίανθου φυτικών ελαίων, όταν το περιθώριο μικτού κέρδους ανά μονάδα υπερβαίνει το αντίστοιχο περιθώριο μικτού κέρδους ανά μονάδα προ της 31ης Δεκεμβρίου 2021.»

3. Η προθεσμία της παρ. 8 του άρθρου 55 του ν. 5045/2023 (Α' 136) για την εφαρμογή του «Καλάθι του νοικοκυριού», παρατείνεται, και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Το παρόν ισχύει μέχρι τις 30 Ιουνίου 2024.»

4. Η παρ. 12 του άρθρου 379 του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί δημοσίευσης προκηρύξεων δημοσίων συμβάσεων στον περιφερειακό και τον τοπικό Τύπο, τροποποιείται ως προς την έναρξη ισχύος της, και διαμορφώνεται ως εξής:

«12. Η ισχύς της περ. 35, του δευτέρου εδαφίου της περ. 68, καθώς και του τρίτου εδαφίου των περ. 31, 40, 59 και 82 της παρ. 1 του άρθρου 377 αρχίζει την 1η.1.2026.»

5. Η παρ. 1 του άρθρου 96 του ν. 5007/2022 (Α' 241) τροποποιείται ως προς το έτος ισχύος του ανώτατου ορίου αναπροσαρμογής μισθώματος για εμπορικές και επαγγελματικές μισθώσεις ακινήτων, και διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για τις εμπορικές μισθώσεις ακινήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 34/1995 (Α' 30), επιτρέπεται, από την 1η Ιανουαρίου 2024 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2024, αναπροσαρμογή του μισθώματος που ανέρχεται σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%), κατά ανώτατο όριο, επί του μισθώματος του έτους 2023.»

6. Η προθεσμία του άρθρου 97 του ν. 5007/2022 (Α' 241), περί απαλλαγών των Ναυπηγείων Ελευσίνας, παρατείνεται, και το άρθρο 97 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 97  
 Ρυθμίσεις για την εξυγίανση των  
 Ναυπηγείων Ελευσίνας

Στο πλαίσιο της παρ. 4 του άρθρου 170 του ν. 4738/2020 (Α' 207) η υπό εξυγίανση εταιρεία με την επωνυμία Ναυπηγικές και Βιομηχανικές Επιχειρήσεις Ελευσίνας Α.Ε. απαλλάσσεται από την υποχρέωση προσκόμισης φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας έναντι οποιασδήποτε αρχής και φορέα έως την 31η Δεκεμβρίου 2024.»

**Άρθρο 58**  
**Παράταση μισθώσεων κινηματογράφων και**  
**θεάτρων**

Οι μισθώσεις των χειμερινών και θερινών κινηματογράφων και θεάτρων, διατηρητέων και μη, που λήγουν σύμφωνα με το άρθρο 134 του ν. 4876/2021 (Α' 251) την

31η Δεκεμβρίου 2023, καθώς και οι μισθώσεις κινηματογράφων και θεάτρων, διατηρητέων και μη, που λήγουν για οποιονδήποτε λόγο μετά την 31η Δεκεμβρίου 2023, παρατείνονται αυτοδικαίως μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024. Στις παραπάνω περιπτώσεις δεν επιτρέπεται, έως την 31η Δεκεμβρίου 2024, αύξηση του καταβαλλόμενου μισθώματος, κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος νόμου.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'  
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ  
ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ  
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

**Άρθρο 59  
Ενισχύσεις για τις μεταφορές - Τροποποίηση  
παρ. 3 άρθρου 12 ν. 2963/2001**

Στην παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 2963/2001 (Α' 268), περί ενισχύσεων στις μεταφορές, αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο, παρατείνεται η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου, προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Για τις προβλεπόμενες στην παρ. 2 ενισχύσεις διατίθεται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών το αδιάθετο υπόλοιπο πιστώσεων έως το ύψος του ποσού των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ, από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Το ποσό διατίθεται, κατά προτεραιότητα, για την ικανοποίηση των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί από 1.1.2016 ή θα υποβληθούν μέχρι 31.12.2023, για την ενίσχυση επενδύσεων των περ. α', β' και γ' της παρ. 2.

Επίσης, από τις ως άνω πιστώσεις διατίθεται ποσό και για την ενίσχυση των επενδύσεων της περ. δ' της παρ. 2, για την ικανοποίηση αιτήσεων που έχουν υποβληθεί από 1.1.2010 ή θα υποβληθούν μέχρι 31.12.2022. Η ενίσχυση της περ. δ' της παρ. 2 χορηγείται και σε κληρονόμους μετόχων, εφόσον έχει υποβληθεί εμπροθέσμως σχετική αίτηση του θανόντα. Όλες οι αιτήσεις υποβάλλονται στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που ορίζεται στην κείμενη εθνική και ενωσιακή νομοθεσία. Για την εκταμίευση των ενισχύσεων, τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά και τα δικαιούμενα πρόσωπα εφαρμόζονται οι διατάξεις της κοινής υπουργικής απόφασης, της παρ. 4.

Οι ανωτέρω ενισχύσεις διατίθενται, εφόσον κατά περίπτωση πληρούνται οι προϋποθέσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013 (L 352) και του Κανονισμού (ΕΕ) 360/2012 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2012 (L 114).

Η χρηματοδότηση των ανωτέρω επενδυτικών προγραμμάτων γίνεται ως εξής:

α. Για την ενίσχυση των επενδύσεων των περ. α', β' και γ' της παρ. 2 διατίθεται ποσό τεσσάρων χιλιάδων τετρακοσίων (4.400) ευρώ ανά λεωφορείο του οικείου Κ.Τ.Ε.Λ.. Η εν λόγω ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού κόστους του έργου.

β. Για την ενίσχυση των επενδύσεων της περ. δ' της παρ. 2 διατίθενται:

(i) Τριάντα τοις εκατό (30%) της τιμής κτήσης αυτών, αν είναι καινούργια ή ηλικίας μέχρι ενός έτους από το έτος κατασκευής του πλαισίου, του έτους αυτού μη συμπεριλαμβανομένου, χωρίς να έχουν κυκλοφορήσει.

(ii) Δέκα τοις εκατό (10%) της τιμής κτήσης αυτών, αν είναι μεταχειρισμένα και έχουν συμπληρώσει μέχρι πέντε (5) έτη από το έτος κατασκευής του πλαισίου, του έτους αυτού μη συμπεριλαμβανομένου.

(iii) Σε περιπτώσεις συνένωσης δύο ή περισσότερων Κ.Τ.Ε.Λ., ενός ή περισσότερων περιφερειακών ενότητων ή Κ.Τ.Ε.Λ. και δημοτικής επιχείρησης, εφόσον συμμετέχουν στη συνένωση αυτήν όλα τα Κ.Τ.Ε.Λ. της περιφερειακής ενότητας ή των περιφερειακών ενότητων ή της μεμονωμένης νήσου ή τουλάχιστον όλα τα υπεραστικά Κ.Τ.Ε.Λ., το ποσοστό της ενίσχυσης για την περίπτωση του στοιχείου (i) για την αγορά καινούργιων λεωφορείων ανέρχεται σε τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) και για την περίπτωση του στοιχείου (ii) για την αγορά μεταχειρισμένων λεωφορείων σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

(iv) Εξήντα τοις εκατό (60%) της τιμής κτήσης αυτών, εφόσον είναι αμιγώς ηλεκτρικά ή εξωτερικώς φορτιζόμενα (plug-in) υβριδικά, καινούργια ή ηλικίας μέχρι ενός (1) έτους από το έτος κατασκευής του πλαισίου, του έτους αυτού μη συμπεριλαμβανομένου, χωρίς να έχουν κυκλοφορήσει.

Στις ενισχύσεις αυτές υπάγονται και τα λεωφορεία των άγονων γραμμών, όπως προβλέπονται στις διατάξεις του π.δ. 967/1979 (Α' 272).»

**Άρθρο 60  
Παράταση λειτουργίας πρατηρίων σταθμών  
αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης -  
Τροποποίηση περ. β' παρ. 3 άρθρου 70  
ν. 4530/2018**

Η προθεσμία της περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 70 του ν. 4530/2018 (Α' 59), περί λειτουργίας πρατηρίων σταθμών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης, παρατείνεται, προστίθεται επιφύλαξη υπέρ της περιβαλλοντικής αδειοδότησης και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«β. Η ισχύς των διατάξεων της παραπάνω περίπτωσης παρατείνεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, τηρουμένων των όρων της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.»

**Άρθρο 61  
Παράταση ορίων ηλικίας απόσυρσης από την  
κυκλοφορία οχημάτων των φορέων παροχής  
συγκοινωνιακού έργου, ειδικών τουριστικών  
λεωφορείων, σχολικών λεωφορείων και  
επιβατηγών δημόσιας χρήσης «ΤΑΞΙ»**

1. Για τα οχήματα των οποίων το ισχύον όριο συμπληρώνεται από την 1η Ιανουαρίου 2022 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2023, η ισχύς του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2963/2001 (Α' 268), για το όριο ηλικίας απόσυρσης από την κυκλοφορία των αστικών, ημιαστικών και υπεραστικών λεωφορείων των φορέων παροχής του συγκοινωνιακού έργου αναστέλλεται έως και την 30ή Απριλίου 2024.

2. Για τα οχήματα των οποίων το ισχύον όριο συμπληρώνεται από την 1η Ιανουαρίου 2022 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2023, η ισχύς της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 711/1977 (Α' 284), για το όριο ηλικίας απόσυρσης από την κυκλοφορία των ειδικών τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης αναστέλλεται έως και την 30ή Απριλίου 2024.

3. Για τα οχήματα των οποίων το ισχύον όριο συμπληρώνεται από 1η Ιανουαρίου 2022 έως και την 30ή Απριλίου 2024, η ισχύς των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 89 του ν. 4070/2012 (Α' 82) για το όριο ηλικίας απόσυρσης από την κυκλοφορία των επιβατηγών δημόσιας χρήσης οχημάτων «ΤΑΞΙ» αναστέλλεται έως και την 30ή Απριλίου 2024.

4. Για τα οχήματα των οποίων το ισχύον όριο συμπληρώνεται από 1ης.1.2022 έως και την 31η.12.2023, η ισχύς του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 3534/2007 (Α' 40), για το όριο ηλικίας απόσυρσης από την κυκλοφορία των σχολικών λεωφορείων ιδιωτικής χρήσης που εκτελούν το έργο της μεταφοράς μαθητών, αναστέλλεται έως και την 30ή.4.2024.

#### Άρθρο 62

**Σκοπός της «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.» - Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση παρ. 1 εσωτερικού άρθρου 2 δευτέρου άρθρου ν. 1955/1991**

1. Η παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου 2, του δευτέρου άρθρου του ν. 1955/1991 (Α' 112), περί του σκοπού της «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.», αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σκοπός της Εταιρείας

Σκοπός της Εταιρείας είναι: (α) η μελέτη, κατασκευή, οργάνωση, διοίκηση, λειτουργία, συντήρηση, εκμετάλλευση και ανάπτυξη του δικτύου αστικού σιδηροδρόμου της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και γενικά των ηλεκτρικών σιδηροδρόμων της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, εκτός από το σιδηροδρομικό δίκτυο του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδας (Ο.Σ.Ε.) με ηλεκτροκίνηση ή χωρίς, καθώς και η σύμπραξη και συνεργασία με άλλους οργανισμούς και φορείς συγκοινωνιών της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς και του δικτύου «ΤΡΑΜ» σε όλη την Επικράτεια, (β) η υλοποίηση αστικών παρεμβάσεων, αναπλάσεων δημοσίων χώρων, πεζοδρομήσεων ή άλλων κυκλοφοριακών ρυθμίσεων στην ευρύτερη περιοχή των έργων αρμοδιότητας της εταιρείας, (γ) η μελέτη και κατασκευή των σταθμών μετεπιβίβασης μεταξύ των δημόσιων συγκοινωνιακών μέσων, καθώς και μεταξύ ιδιωτικών επιβατικών αυτοκινήτων και δημόσιων μέσων μαζικής μεταφοράς, εκτός από το σιδηροδρομικό δίκτυο Ο.Σ.Ε. με ηλεκτροκίνηση ή χωρίς, (δ) η μελέτη, προμήθεια, εγκατάσταση, συντήρηση και λειτουργία των κατάλληλων ηλεκτρονικών συστημάτων κομίστρου στα έργα της Εταιρείας εντός των ορίων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, και (ε) η μελέτη και κατασκευή όλων των συνοδών υποστηρικτικών έργων στο εύρος επιρροής των σταθμών αστικού σιδηροδρόμου του δικτύου της Εταιρείας. Από την παρούσα διάταξη δεν

θίγονται αρμοδιότητες του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε. και των θυγατρικών της.

#### Άρθρο 63

**Ρύθμιση θεμάτων Εθνικού Οργανισμού Διερεύνησης Αεροπορικών και Σιδηροδρομικών Ατυχημάτων και Ασφάλειας Μεταφορών - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 50 ν. 5014/2023**

Η παρ. 4 του άρθρου 50 του ν. 5014/2023, περί μεταβατικών διατάξεων, τροποποιείται ορίζοντας ότι τα καθήκοντα διερεύνησης σιδηροδρομικών ατυχημάτων αναλαμβάνει ο Ε.Ο.Δ.Α.Σ.Α.Α.Μ. από τη στιγμή του διορισμού των μελών του συμβουλίου του, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Το π.δ. 59/2004 (Α' 50) διατηρείται σε ισχύ, έως την έκδοση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης του Ε.Ο.Δ.Α.Σ.Α.Α.Μ., ο οποίος αναλαμβάνει τα καθήκοντα της διερεύνησης των σιδηροδρομικών ατυχημάτων και συμβάντων από τη στιγμή του διορισμού των μελών του συμβουλίου του.»

#### Άρθρο 64

**Αναστολή δεσμεύσεων Δημοσίου ή τρίτων έναντι του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος - Αντικατάσταση άρθρου 78 ν. 4949/2022**

Το άρθρο 78 του ν. 4949/2022 (Α' 126), περί αναστολής δεσμεύσεων, αντικαθίσταται ως εξής:

#### «Άρθρο 78

Παράταση αναστολής πληρωμών, συμψηφισμού και διαδικασιών είσπραξης χρεών του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος (Ο.Σ.Ε.) έναντι του δημοσίου που προέρχονται από καταπτώσεις εγγυήσεων δανείων

Οι δεσμεύσεις που έχουν επιβληθεί από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σύμφωνα με την υπ' αρ. 45081/1997 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών (Β' 1029), όσον αφορά τη χορήγηση του αποδεικτικού ενημερότητας του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος, αναστέλλονται έως την 31η Δεκεμβρίου 2024.»

#### Άρθρο 65

**Παράταση πολεοδομικών προθεσμιών - Τροποποίηση άρθρου 71 ν. 4342/2015 και περ. γ' παρ. 2 άρθρου 51 ν. 4178/2013, παρ. 1 άρθρου 270 ν. 5037/2023 και άρθρου 72 ν. 4843/2021**

1. Η θητεία των υφιστάμενων μελών των Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής του άρθρου 10 του ν. 4495/2017 (Α' 167) και των Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Α και Β της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4495/2017, παρατείνεται από τη λήξη της έως και την 30ή.6.2024.

2. Η προθεσμία του άρθρου 71 του ν. 4342/2015 (Α' 143), περί ισχύος οικοδομικών αδειών, παρατείνεται, και το άρθρο 71 διαμορφώνεται ως εξής:

## «Άρθρο 71

Παρατείνεται η ισχύς των οικοδομικών αδειών που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το από 8.7.1993 προεδρικό διάταγμα (Δ' 795) και αφορούν σε κτίρια ή εγκαταστάσεις του δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. που ανήκουν στο δημόσιο και εποπτεύονται από το κράτος ή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού ή σε κτίρια που οι μελέτες τους είναι προϊόν Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού, έως τις 31.12.2025, ακόμα και αν έχουν λήξει.»

3. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174), περί εκσυγχρονισμού και κτιριακής επέκτασης, παρατείνεται, και η περ. γ' διαμορφώνεται ως εξής:

«γ. Σε νομίμως υφιστάμενες χρήσεις κτιρίων ή εγκαταστάσεων, οι οποίες διατηρούνται, καθώς και σε χρήσεις, οι οποίες προβλέπονται από οικοδομικές άδειες που εκδόθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 2831/2000, επιτρέπεται έως 31.12.2024 ο εκσυγχρονισμός και η κτιριακή τους επέκταση, με τους όρους δόμησης που ίσχυαν κατά τον χρόνο έγκρισης της παρέκκλισης, κατισχύει λοιπών διατάξεων, μετά από έγκριση του αρμόδιου για τη λειτουργικότητα φορέα, καθώς και εργασίες συντήρησης, επισκευής, ενεργειακής αναβάθμισης και διαρρυθμίσεων των κτιρίων, που αποσκοπούν στη βελτίωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, τη λειτουργική τους αναβάθμιση, την ασφάλεια και την υγιεινή των διαβιούντων και εργαζομένων σε αυτά. Η επέκταση σε όμορο ακίνητο του ίδιου ιδιοκτήτη, επιτρέπεται μόνο υπό την προϋπόθεση, ότι το όμορο ακίνητο αποκτήθηκε μέχρι την 28η.7.2022.»

4. Η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 270 του ν. 5037/2023 (Α' 78), περί έκδοσης οικοδομικών αδειών στις εκτός σχεδίου περιοχές της νήσου Μυκόνου, παρατείνεται, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Έως την έγκριση του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Ε.Π.Σ.) Δήμου Μυκόνου και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 30ής.6.2024 αναστέλλεται η έκδοση οικοδομικών αδειών στις εκτός σχεδίου πόλεως και εκτός οικισμού περιοχές της νήσου Μυκόνου.»

5. Η προθεσμία του άρθρου 72 του ν. 4843/2021 (Α' 193), περί αναστολής οικοδομικών εργασιών στον Υμηττό, παρατείνεται, και το άρθρο 72 διαμορφώνεται ως εξής:

## «Άρθρο 72

Παράταση αναστολής οικοδομικών εργασιών στον Υμηττό

Παρατείνεται η αναστολή της έκδοσης προεγκρίσεων οικοδομικών αδειών, οικοδομικών αδειών, εγκρίσεων εργασιών μικρής κλίμακας και της εκτέλεσης κάθε οικοδομικής εργασίας, που ορίζεται στην υπ' αρ. 40399/29.9.2017 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Α.Π.Π. 229), όπως η ισχύς αυτής παρατάθηκε με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/60327/3187/1.10.2018 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Α.Α.Π. 213), με το άρθρο τέταρτο της από 30.9.2019 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο

2 του ν. 4638/2019 (Α' 181) και με το άρθρο 85 του ν. 4722/2020 (Α' 177), εξαιρουμένης της έκδοσης των απαιτούμενων διοικητικών πράξεων και της εκτέλεσης εργασιών για την τοποθέτηση προκατασκευασμένων σχολικών αιθουσών του άρθρου 220 του ν. 4610/2019 (Α' 70), καθώς και της διαμόρφωσης υπαίθριων αθλητικών εγκαταστάσεων στη Δημοτική Ενότητα Βούλας, από τη λήξη της και έως τη θεσμοθέτηση του νέου προεδρικού διατάγματος περί καθορισμού μέτρων προστασίας της περιοχής του όρους Υμηττού και των Μητροπολιτικών Πάρκων Γουδή - Ιλισσίων και πάντως όχι πέραν της 30ής Ιουνίου 2024.»

## ΜΕΡΟΣ Ε'

## ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19 ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ

## Άρθρο 66

Παράταση ισχύος ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την προστασία της δημόσιας υγείας

1.α) Η ισχύς των ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την προστασία της δημόσιας υγείας, η οποία παρατάθηκε με την περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 5057/2023 (Α' 164), περί ρυθμίσεων για το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19, θεμάτων προσωπικού, θεμάτων του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας και άλλων ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως και την 31η.3.2024, εκτός των ακόλουθων ρυθμίσεων του ν. 5034/2023 (Α' 69):

αα) των παρ. 4 και 5 του άρθρου 63, περί των φορέων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19 και περί ένταξης ιδιωτών ιατρών κάθε ειδικότητας στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19, αντιστοίχως,

αβ) του άρθρου 67, περί παράτασης ισχύος της κατ' οίκον ή εξ αποστάσεως παροχής ιατρικών υπηρεσιών των συμβεβλημένων ιατρών του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας και ιατρών της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας προς ασθενείς με κορωνοϊό COVID-19,

αγ) του άρθρου 73, περί παράτασης ανάθεσης υπηρεσιών από τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας για την εξέταση δειγμάτων σε ιδιωτικούς παρόχους,

αδ) των παρ. 1α, 1β, 3 και 4 του άρθρου 75, περί παρατάσεων ισχύος άλλων έκτακτων ρυθμίσεων λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19,

αε) του άρθρου 80, περί παράτασης ισχύος της δυνατότητας μετατροπής χρήσης κλινών για την καταπολέμηση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19,

αστ) του άρθρου 81, περί παράτασης ισχύος των δυνατοτήτων αναγκαστικής ή μη διάθεσης για την κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας,

αζ) του άρθρου 82, περί παράτασης ισχύος αποζημίωσης ιδιωτικών κλινικών και θεραπευτηρίων που

δεσμεύθηκαν αναγκαστικά για την κάλυψη εκτάκτων αναγκών δημόσιας υγείας από την έξαρση του κορωνοϊού COVID-19,

αη) του άρθρου 83, περί παράτασης ισχύος της δυνατότητας επίταξης ειδικού νοσοκομειακού εξοπλισμού, μέσωσν ατομικής προστασίας και φαρμάκων για την καταπολέμηση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και της αποζημίωσης της χρήσης του προς επίταξη εξοπλισμού και

αθ) των παρ. 1 έως 7 του άρθρου 88, περί παράτασης ισχύος ρυθμίσεων ζητημάτων δημοσίων συμβάσεων για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19.

β) Ειδικά η ισχύς του άρθρου 205 του ν. 4820/2021 (Α' 130), περί της υποχρέωσης επίδειξης πιστοποιητικού ή βεβαίωσης εμβολιασμού ή νόσησης από τους εργαζόμενους στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, η οποία παρατάθηκε, δυνάμει της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 5057/2023, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2024, και για τους εργαζόμενους σε κλειστές δομές κοινωνικής φροντίδας για ηλικιωμένους, χρονίως πάσχοντες και άτομα με αναπηρία.

γ) Ειδικά η ισχύς του άρθρου 46 του ν. 4790/2021 (Α' 48), ως προς τον υποχρεωτικό διαγνωστικό έλεγχο για τον κορωνοϊό COVID-19, η οποία παρατάθηκε δυνάμει της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 5057/2023, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2024, και για τους εργαζόμενους σε κλειστές δομές κοινωνικής φροντίδας για ηλικιωμένους, χρονίως πάσχοντες και άτομα με αναπηρία.

δ) Ειδικά η ισχύς του άρθρου 18 του ν. 5007/2022 (Α' 241), περί της παράτασης της ισχύος των συμβάσεων ορισμένου χρόνου που έχουν συναφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 50 του ν. 4825/2021 (Α' 157), παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η.12.2024.

2. Το τρίτο εδάφιο του άρθρου 91 του ν. 4850/2021 (Α' 208), περί της δαπάνης που προκύπτει από την εφαρμογή των άρθρων 88, 89 και 90 του ιδίου νόμου, τροποποιείται ως προς την καταληκτική ημερομηνία και το άρθρο 91 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 91

Εξουσιοδοτική διάταξη για την εφαρμογή των άρθρων 88, 89 και 90

Η δαπάνη που προκύπτει από την εφαρμογή των άρθρων 88, περί τροποποίησης των παρ. 1 και 4 του άρθρου 29 του ν. 4816/2021 (Α' 118), 89, περί τροποποίησης της παρ. 1 του άρθρου πεντηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181), και 90 του παρόντος, περί αποζημίωσης των πρόσθετων ενεργών εφημεριών για τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2021, δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ. Η κατανομή του ποσού του πρώτου εδαφίου για τις ανάγκες εφαρμογής των επιμέρους άρθρων κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, ο ειδικότερος προσδιορισμός των δικαιούχων, η διαδικασία και ο έλεγχος της διάθεσής του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Με όμοια απόφαση προσδιορίζεται το ύψος της δαπάνης και ρυθμίζονται

τα ζητήματα του προηγούμενου εδαφίου για το χρονικό διάστημα από 1ης.1.2022 έως τις 31.3.2024.»

3. Η περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4498/2017 (Α' 172), περί της δυνατότητας υπέρβασης της σαρανταοκτάωρης εβδομαδιαίας διάρκειας εργασίας των ιατρών των νοσοκομείων και μονάδων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Εθνικού Συστήματος Υγείας, τροποποιείται ως προς την καταληκτική προθεσμία και η περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) Για την εύρυθμη λειτουργία των νοσοκομείων και μονάδων Π.Φ.Υ. του Ε.Σ.Υ. και μέχρι την ολοκλήρωση των απαιτούμενων προσλήψεων ειδικευμένων ιατρών Ε.Σ.Υ., η δυνατότητα υπέρβασης του σαρανταοκτάωρου υφίσταται έως την 31η.3.2024.»

4. Στην παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 5046/2023 (Α' 137), περί ισχύος των ηλεκτρονικών καταλόγων επικουρικού, πλην ιατρών, προσωπικού για την κάλυψη επιτακτικών αναγκών των δημόσιων φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας, προστίθενται οι λέξεις «έως την ανάρτηση των νέων ηλεκτρονικών καταλόγων», τροποποιείται η καταληκτική ημερομηνία και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Οι υφιστάμενοι κατά τη δημοσίευση του παρόντος ηλεκτρονικοί κατάλογοι διατηρούνται σε ισχύ έως την ανάρτηση των νέων ηλεκτρονικών καταλόγων και πάντως όχι πέραν της 31ης Μαρτίου 2024.»

5. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου πρώτου της από 5.7.2023 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 132), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 5046/2023 (Α' 137), περί ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση της κατεπείγουσας ανάγκης ενίσχυσης της στελέχωσης των πληρωμάτων στα ασθενοφόρα των δομών του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας, των Κέντρων Υγείας και των Πολυδύναμων Περιφερειακών Ιατρείων των νησιωτικών και ορεινών περιοχών της χώρας, τροποποιούνται ως προς την καταληκτική ημερομηνία του χρονικού διαστήματος εφαρμογής τους, και οι παρ. 1 και 2 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Στις δομές του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.), των Κέντρων Υγείας και των Πολυδύναμων Περιφερειακών Ιατρείων των νησιωτικών δήμων της χώρας, συμπεριλαμβανομένων των δήμων της Περιφέρειας Κρήτης, και των ορεινών δήμων του άρθρου 2β του ν. 3852/2010 (Α' 87), αντίστοιχα, στις οποίες δεν υπάρχει ή δεν επαρκεί το προσωπικό κλάδων ΔΕ Πληρωμάτων Ασθενοφόρων ή ΔΕ Οδηγών για τη λειτουργία των ασθενοφόρων οχημάτων τους, δύναται να διατίθεται, μέχρι την 30η.9.2024, προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος ή στρατιωτικό προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, εξαιρουμένων των οπλιτών θητείας, για την εκτέλεση υπηρεσίας οδηγού στα ασθενοφόρα οχήματα των ως άνω δομών. Το ανωτέρω προσωπικό διατίθεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, κατόπιν αιτήματος των δομών και απόφασης του αρμοδίου οργάνου του φορέα προέλευσης και εφόσον οι υπηρεσιακές ανάγκες δεν το απαγορεύουν.

2. Ελλείψει προσωπικού της παρ. 1 ή σε περίπτωση που το προσωπικό αυτό δεν επαρκεί, είναι δυνατή η απόσπαση υπαλλήλων κλάδων και ειδικοτήτων Οδηγών των οικείων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης

(Ο.Τ.Α.). Η απόσπαση διενεργείται κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος των δομών και απόφασης των αρμόδιων για τον διορισμό οργάνων των Ο.Τ.Α., κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν. 4440/2016 (Α' 224), περί Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας, και για διάστημα που δεν υπερβαίνει την 30η.9.2024. Οι αποδοχές του αποσπασμένου προσωπικού συνεχίζουν να καταβάλλονται από την υπηρεσία προέλευσης.»

#### **Άρθρο 67**

#### **Δημόσιες συμβάσεις για τη διάθεση εμβολίων κατά του κορωνοϊού COVID-19 στα εμβολιαστικά κέντρα της Επικράτειας - Τροποποίηση παρ. 1 και 4 άρθρου δωδέκατου ν. 5015/2023**

Στο άρθρο δωδέκατο του ν. 5015/2023 (Α' 20), περί των δημοσίων συμβάσεων για τη διάθεση εμβολίων κατά του κορωνοϊού COVID-19 στα εμβολιαστικά κέντρα της Επικράτειας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιείται ως προς την καταληκτική ημερομηνία παράτασης των συμβάσεων που έχουν συναφθεί και παραταθεί από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 63 του ν. 4872/2021 (Α' 247), β) στην παρ. 4 η προθεσμία της 31ης.12.2023 τροποποιείται προς εναρμόνιση με την τροποποίηση της καταληκτικής ημερομηνίας της παρ. 1 και το άρθρο δωδέκατο διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο δωδέκατο**

#### **Δημόσιες συμβάσεις για τη διάθεση εμβολίων κατά του κορωνοϊού COVID-19 στα εμβολιαστικά κέντρα της Επικράτειας**

1. Οι συμβάσεις που έχουν συναφθεί και παραταθεί από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 63 του ν. 4872/2021 (Α' 247), για την εξασφάλιση υπηρεσιών διάθεσης των εμβολίων κατά του κορωνοϊού COVID-19 και των αναλωσίμων τους στα εμβολιαστικά κέντρα της Επικράτειας, ήτοι για την εξασφάλιση υπηρεσιών αποθήκευσης, φύλαξης και μεταφοράς τους στα εμβολιαστικά κέντρα, καθώς και κάθε είδους παρεπόμενων υπηρεσιών, σχετικών με την ασφαλή τους διάθεση, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών ασφάλισής τους, κατά τη διαδικασία αποθήκευσης και μεταφοράς τους, παρατείνονται αυτοδίκαια από τη λήξη τους έως την 29η.2.2024. Στη θέση, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας εκ των ανωτέρω συμβάσεων υπεισέρχεται, για το χρονικό διάστημα της αυτοδίκαιης παράτασης δυνάμει του πρώτου εδαφίου, το Υπουργείο Υγείας.

2. Για την απρόσκοπτη εφαρμογή του Προγράμματος Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19 και την έγκαιρη διάθεση των εμβολίων κατά του κορωνοϊού COVID-19 στα εμβολιαστικά κέντρα, το Υπουργείο Υγείας δύναται να προβαίνει, σύμφωνα με τον ν. 4412/2016 (Α' 147), στη σύναψη νέων συμβάσεων για την εξασφάλιση υπηρεσιών διάθεσης των εμβολίων κατά του κορωνοϊού COVID-19 και των αναλωσίμων τους στα εμβολιαστικά κέντρα της επικράτειας, μετά από τήρηση της προβλεπόμενης διαγωνιστικής διαδικα-

σίας, με φορέα διενέργειας αυτής το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), με την επωνυμία «Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας» και τον διακριτικό τίτλο «Ε.Κ.Α.Π.Υ.».

3. Για την εφαρμογή της παρ. 2, ως υπηρεσίες διάθεσης εμβολίων κατά του κορωνοϊού COVID-19 και των αναλωσίμων τους ορίζονται οι υπηρεσίες αποθήκευσης, φύλαξης και μεταφοράς τους στα εμβολιαστικά κέντρα, καθώς και κάθε είδους παρεπόμενες υπηρεσίες σχετικές με την ασφαλή τους διάθεση, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών ασφάλισής τους, κατά τη διαδικασία αποθήκευσης και μεταφοράς τους.

4. Σε περίπτωση σύναψης νέων συμβάσεων, κατ' εφαρμογή των παρ. 2 και 3, πριν από την 29η.2.2024, οι παραταθείσες δυνάμει της παρ. 1 συμβάσεις παύουν, αυτοδικαίως και αζημίως, να ισχύουν.»

#### **Άρθρο 68**

#### **Παράταση χρόνου παραμονής στην υπηρεσία ιατρών κλάδου Εθνικού Συστήματος Υγείας**

1. Ιατροί κλάδου του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.), των οποίων η υπαλληλική σχέση λύεται αυτοδικαίως την 31η.12.2023, λόγω της συμπλήρωσης του εξηκοστού έβδομου (67ου) έτους της ηλικίας τους, εφόσον η θέση τους δεν έχει προκηρυχθεί ή δεσμευτεί με άλλον τρόπο και συμμετέχουν στο πρόγραμμα εφημεριών ή απαλλάσσονται από την υποχρέωση συμμετοχής σε αυτό σύμφωνα με την περ. ε) της παρ. 4 του άρθρου 45 του ν. 3205/2003 (Α' 297), δύναται να παραμείνουν στην υπηρεσία τους έως την 31η.12.2024 ως εξής:

α) Ιατροί με ειδικότητα αναισθησιολογία, εσωτερική παθολογία, νεφρολογία, ακτινολογία, ιατρική βιοπαθολογία/εργαστηριακή ιατρική, πνευμονολογία-φυματιολογία, γενική/οικογενειακή ιατρική, συμπεριλαμβανομένων και αυτών με πιστοποιητικό γενικής ιατρικής, ενδοκρινολογία, ακτινοθεραπευτική ογκολογία, παθολογική ογκολογία, παθολογική ανατομική, αγγειοχειρουργική, κυτταρολογία, ρευματολογία, ψυχιατρική και ψυχιατρική παιδιού και εφήβου που υπηρετούν σε οποιονδήποτε φορέα,

β) ιατροί που υπηρετούν σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας (Μ.Ε.Θ.) και

γ) ιατροί λοιπών ειδικοτήτων που υπηρετούν σε Γενικά Νοσοκομεία, Γενικά Νοσοκομεία-Κέντρα Υγείας και Κέντρα Υγείας της νησιωτικής χώρας.

Για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου, οι ιατροί υποβάλλουν αίτηση εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος προς τον Διοικητή ή τον Πρόεδρο του φορέα, στον οποίον υπηρετούν. Η αίτησή τους, η οποία συνοδεύεται από βεβαιώσεις του φορέα σχετικά με τη μη προκήρυξη ή δέσμευση της θέσης και τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα εφημεριών ή την απαλλαγή τους από αυτό, αποστέλλεται αμελλητί στο Υπουργείο Υγείας με μέριμνα του φορέα.

2. Για τις ανάγκες εφαρμογής του παρόντος, οι ιατροί των περ. α), β) και γ) της παρ. 1 παραμένουν αυτοδικαίως στην υπηρεσία τους έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας του δεύτερου και τρίτου εδαφίου της παρ. 1, η οποία πάντως δεν μπορεί να διαρκέσει πέραν της 31ης.1.2024.

**Άρθρο 69**  
**Παράταση παραμονής ειδικευόμενων νοσηλευτών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 32 ν. 5057/2023**

Η παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 5057/2023 (Α' 164), περί της εξουσιοδότησης προς τον Υπουργό Υγείας να παρατείνει την ημερομηνία παραμονής των ειδικευόμενων νοσηλευτών, τροποποιείται ως προς την καταληκτική ημερομηνία και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας η καταληκτική ημερομηνία της παράτασης του άρθρου 6, δύναται να παραταθεί έως την 29η.2.2024.»

**Άρθρο 70**  
**Συμβάσεις επικουρικού προσωπικού - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 17 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου εικοστού ν. 4737/2020**

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 17 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), περί του επικουρικού προσωπικού των κλάδων ιατρικού, νοσηλευτικού και πάσης φύσεως λοιπού προσωπικού, τροποποιείται: α) ως προς την ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να είναι ενεργές οι συμβάσεις επικουρικού προσωπικού των κλάδων ιατρικού, νοσηλευτικού και πάσης φύσεως λοιπού προσωπικού, προκειμένου να είναι δυνατή η παράτασή τους, και β) ως προς την καταληκτική ημερομηνία του χρονικού διαστήματος για το οποίο δύνανται να παραταθούν, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών από την εμφάνιση και διάδοση του κορωνοϊού COVID-19 όλες οι ενεργές κατά την 31η.12.2023 συμβάσεις επικουρικού προσωπικού των κλάδων ιατρικού, νοσηλευτικού και πάσης φύσεως λοιπού προσωπικού των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ., των δομών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, των εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Υγείας, του Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Γ. Παπαγεωργίου», των στρατιωτικών νοσοκομείων, του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.), καθώς και των Πανεπιστημιακών Νοσοκομείων αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, δύναται να παρατείνονται από τη λήξη τους και για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την 31η.12.2024. Για την υλοποίηση των ανωτέρω μεριμνά ο Διοικητής κάθε επιμέρους φορέα, οι δε αναγκαίες πιστώσεις καλύπτονται κατόπιν ισόποσης επιχορήγησης από τον κρατικό προϋπολογισμό. Η παράταση των συμβάσεων δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου εικοστού του ν. 4737/2020 (Α' 204), περί των συμβάσεων εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου του λοιπού, πλην ιατρών, επικουρικού προσωπικού του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) και του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.), τροποποιείται

ως προς την καταληκτική ημερομηνία του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο δύνανται να παραταθούν, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου λοιπού, πλην ιατρών, επικουρικού προσωπικού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και του Ε.Ο.Φ., διαφόρων ειδικοτήτων, δυνάμει της υπό στοιχεία Γ4β/Γ.Π. οικ. 50604/4.7.2018 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, δύναται να παρατείνονται από τη λήξη τους έως την 31η.12.2024 με τους ίδιους όρους, προκειμένου να συνεπικουρούν το έργο του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) και του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.). Η παράταση των συμβάσεων δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές.»

**Άρθρο 71**  
**Παράταση συμβάσεων εργασίας προσωπικού COVID-19 σε προνοιακούς φορείς**

1. Οι συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, που έχουν συναφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου εικοστού πρώτου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76) και της κατ' εξουσιοδότησή του εκδοθείσας υπ' αρ. 12549/4426/16.3.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Εσωτερικών (Β' 868), για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών από την εμφάνιση και διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, και οι συμβάσεις που συνήφθησαν κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 96 του ν. 5034/2023 (Α' 69), παρατείνονται από τη λήξη τους έως την 30ή.6.2024. Η παράταση των συμβάσεων, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές, ούτε εμπίπτει στους περιορισμούς των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 164/2004 (Α' 134).

2. Συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, που συνάπτονται μετά τη δημοσίευση του παρόντος, κατ' εφαρμογή του άρθρου εικοστού πρώτου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου και της κοινής υπουργικής απόφασης της παρ. 1, δεν δύνανται να έχουν ημερομηνία λήξης μετά την 30ή.6.2024.

**Άρθρο 72**  
**Ρυθμίσεις για την ακίνητη περιουσία Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας**

1. Η κυριότητα και κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα του συνόλου της κινητής και ακίνητης περιουσίας που περιήλθε στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με την παρ. 29 του άρθρου 9 του ν. 4052/2012 (Α' 41) και με το άρθρο 47 του ν. 4386/2016 (Α' 83), μεταφέρονται αυτοδίκαια στο Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και μεταγράφονται ατελώς στα οικεία βιβλία του αρμοδίου υποθηκοφυλακείου ή κτηματολογίου. Η μεταβίβαση διενεργείται χωρίς την



τήρηση οποιουδήποτε τύπου πράξης ή συμβολαίου και χωρίς αντάλλαγμα.

2. Η αξιοποίηση και διαχείριση της ως άνω κινητής και ακίνητης περιουσίας πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Με την ως άνω απόφαση τίθενται οι όροι της αξιοποίησης, μετά από πρόταση του αρμοδίου Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Η ακίνητη περιουσία δύναται να παραχωρείται προς χρήση σε Υπηρεσίες του Δημοσίου, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα προς υλοποίηση έργων ή προγραμμάτων κοινωφελούς ή προνοιακού χαρακτήρα. Με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, δύναται να καθορίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία και τα προσκομιζόμενα έγγραφα που συνοδεύουν τα αιτήματα στις περιπτώσεις παραχώρησης, διάθεσης, εκποίησης ή εν γένει αξιοποίησης της περιουσίας, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

#### Άρθρο 73

##### Οικονομική υποστήριξη του Τομέα Αθλητισμού του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Η Διεύθυνση Οικονομικής Υποστήριξης Τομέα Αθλητισμού όπως αυτή μεταφέρθηκε στο Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού δυνάμει του άρθρου 4 του π.δ. 77/2023 (Α' 130), υπάγεται από 1η.1.2024 στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

#### Άρθρο 74

##### Παράταση συμβάσεων για την κάλυψη των αναγκών Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 134 ν. 4763/2020

1. Ατομικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου του προσωπικού που απασχολείται για την καθαριότητα των χώρων του Πανεπιστημίου Πατρών, δύνανται να παρατείνονται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου, από την ημερομηνία λήξης τους έως την ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών ανάθεσης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την 31η.3.2024. Σε κάθε περίπτωση, η μετατροπή των συμβάσεων αυτών σε συμβάσεις αορίστου χρόνου απαγορεύεται.

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 134 του ν. 4763/2020 (Α' 254), περί συμβάσεων έκτακτου προσωπικού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, η καταληκτική ημερομηνία «31η.12.2023» αντικαθίσταται με την ημερομηνία: «31η.12.2024» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η χρονική διάρκεια της παράτασης ή της νέας σύμβασης δεν δύναται να υπερβαίνει την ημερομηνία έκδοσης των προσωρινών πινάκων διοριστέων της προκήρυξης του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προ-

σωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) και σε καμία περίπτωση πέραν της 31ης.12.2024. Αποκλείεται σε κάθε περίπτωση η αναγνώριση των συμβάσεων της παρούσας ως συμβάσεων αορίστου χρόνου, καθώς και η τυχόν αναγνώριση οποιωνδήποτε άλλων δικαιωμάτων.»

#### ΜΕΡΟΣ ΣΤ' ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

#### Άρθρο 75

##### Επιλογή μη εκτελεστικών μελών για τα Διοικητικά Συμβούλια του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης, του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου, του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου και του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού - Τροποποίηση άρθρου 8 ν. 5021/2023

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 5021/2023 (Α' 31), περί της επιλογής Προέδρου, Αντιπροέδρου και μελών Διοικητικού Συμβουλίου, μετά από τη φράση «Τρία (3) μέλη του Δ.Σ.», προστίθεται η φράση «, μη εκτελεστικά,» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Τρία (3) μέλη του Δ.Σ., μη εκτελεστικά, επιλέγονται μεταξύ προσωπικοτήτων αναγνωρισμένου κύρους στον χώρο των τεχνών, των γραμμάτων και των επιστημών. Ένα (1) μέλος του Δ.Σ. είναι ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων ή της Διεύθυνσης Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών ή της Διεύθυνσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων ή της Διεύθυνσης Αρχαιολογικών Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων ή της Διεύθυνσης Μελετών και Εκτέλεσης Έργων Μουσείων και Πολιτιστικών Κτιρίων ή της Διεύθυνσης Προστασίας και Αναστήλωσης Νεωτέρων και Σύγχρονων Μνημείων ή της Διεύθυνσης Συντήρησης Αρχαίων και Νεωτέρων Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού. Ένα (1) μέλος του Δ.Σ. είναι υπάλληλος του Υπουργείου Πολιτισμού κλάδου ΠΕ Αρχαιολόγων ή ΠΕ Μηχανικών ή ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού ή ΠΕ Συντηρητών Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης, που είναι κάτοχος τουλάχιστον μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, αναγνωρισμένου με πράξη αρμοδίου οργάνου ή με αναγνώριση επαγγελματικής ισοδυναμίας από το Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων (Σ.Α.Ε.Π.) ή από το Αυτοτελές Τμήμα Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (Α.Τ.Ε.Ε.Ν.), σύμφωνα με το π.δ. 38/2010 (Α' 78), και με τουλάχιστον τετραετή υπηρεσία σε θέση ευθύνης. Το μέλος του τρίτου εδαφίου υποδεικνύεται από τη Γενική Συνέλευση της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργαζομένων (Π.Ο.Ε.) του Υπουργείου Πολιτισμού, εντός δύο (2) μηνών από την αποστολή, προς αυτή, σχετικού εγγράφου του Μουσείου. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υποδείξης εκ μέρους της Π.Ο.Ε., ο υπάλληλος επιλέγεται από τον Υπουργό Πολιτισμού.»

2. Η ισχύς της παρ. 1 ανατρέχει στον χρόνο έναρξης ισχύος του ν. 5021/2023.

**Άρθρο 76**

**Ζητήματα υπηρεσιακής κατάστασης των Γενικών Διευθυντών του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης, του Αρχαιολογικού Μουσείου Ηρακλείου, του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου και του Μουσείου Βυζαντινού Πολιτισμού και οικονομικής διαχείρισης των εν λόγω Μουσείων - Τροποποίηση παρ. 1 και 16 άρθρου 34 ν. 5021/2023**

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 5021/2023 (Α' 31), περί των μεταβατικών διατάξεων του Μέρους Α' του νόμου αυτού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τρίτο εδάφιο επικαιροποιείται η αναφορά στη νομοθεσία σχετικά με τον διορισμό του πρώτου Γενικού Διευθυντή, β) προστίθενται τέταρτο και πέμπτο εδάφια και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, ο Γενικός Διευθυντής εκάστου Μουσείου διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, η οποία εκδίδεται εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, χωρίς την τήρηση της διαδικασίας της παρ. 1 του άρθρου 14. Η θητεία του πρώτου Γενικού Διευθυντή ορίζεται έως τον διορισμό του Γενικού Διευθυντή του Μουσείου, κατά την παρ. 1 του άρθρου 14, και πάντως δεν μπορεί να υπερβεί τα τρία (3) έτη. Για τον διορισμό του πρώτου Γενικού Διευθυντή εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 51 του ν. 4622/2019 (Α' 133), περί ετήσιου προγραμματισμού ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα. Σε περίπτωση διορισμού, στις θέσεις των Γενικών Διευθυντών του πρώτου εδαφίου, εν ενεργεία υπαλλήλων του Υπουργείου Πολιτισμού, ο χρόνος της θητείας τους λογίζεται για κάθε συνέπεια, ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική τους θέση στο Υπουργείο Πολιτισμού και οι κάθε είδους αποδοχές και οι συναφείς ασφαλιστικές υποχρεώσεις εξυπηρετούνται από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Πολιτισμού, με μέριμνα της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών. Οι υπάλληλοι του δεύτερου εδαφίου, μετά από τη λήξη της θητείας τους, επανέρχονται αυτοδικαίως στην υπηρεσία τους στο Υπουργείο Πολιτισμού.»

2. Στην παρ. 16 του άρθρου 34 του ν. 5021/2023, περί των μεταβατικών διατάξεων του Μέρους Α' του νόμου αυτού, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«16. Οι οικονομικές υποχρεώσεις του τρέχοντος οικονομικού έτους των ειδικών περιφερειακών υπηρεσιών των περ. α) έως ε) του άρθρου 28 του π.δ. 4/2018 (Α' 7), που καταργούνται σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 85 του παρόντος, καθώς και εκάστου των Μουσείων των περ. α) έως ε) της παρ. 1 του άρθρου 3 του παρόντος, εξυπηρετούνται από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Πολιτισμού με μέριμνα της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του εν λόγω Υπουργείου έως την 31η.12.2023. Ειδικά οι οικονομικές υποχρεώσεις εκάστου των Μουσείων των περ. α) έως ε) της παρ. 1 του άρθρου 3 που σχετίζονται με την πρόσληψη του προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, το οποίο

αναφέρεται στην υπό στοιχεία ΥΠΠΟ/415003/4.9.2023 (ΑΔΑ 67ΠΛ46ΝΚΟΤ-1ΑΨ) απόφαση του Υπηρεσιακού Γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού, εξυπηρετούνται από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Πολιτισμού με μέριμνα της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του εν λόγω Υπουργείου έως την 30ή.4.2024.»

**Άρθρο 77**

**Μητρώο Προσωπικού Αρχαιολογικών Εργασιών - Τροποποίηση άρθρου 344 ν. 4512/2018**

Στο άρθρο 344 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί του Μητρώου Προσωπικού Αρχαιολογικών Εργασιών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α) της παρ. 1 μετά τη φράση «υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού» προστίθεται η φράση «και των εποπτευόμενων από αυτό φορέων», β) στην παρ. 2 η ημερομηνία «1η.1.2024» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η.7.2024» και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 344**

**Μητρώο Προσωπικού Αρχαιολογικών Εργασιών - Εξουσιοδοτική διάταξη**

1. Στο Υπουργείο Πολιτισμού τηρείται Μητρώο Προσωπικού Αρχαιολογικών Εργασιών (Μ.Π.Α.Ε.), στο οποίο καταχωρίζονται το επιστημονικό προσωπικό, οι τεχνίτες υψηλής εξειδίκευσης, το ανειδίκευτο εργατοτεχνικό προσωπικό και οι σχεδιαστές, οι οποίοι απασχολούνται με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου σε αρχαιολογικές εργασίες, έρευνες και αρχαιολογικά έργα που εκτελούνται από: α) υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού και των εποπτευόμενων από αυτό φορέων με τη μέθοδο της αυτεπιστασίας, συμπεριλαμβανομένων των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών, κάθε φύσης, που εκτελούνται δι' αυτεπιστασίας στο πλαίσιο έργων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, καθώς και φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτή ορίζεται στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143) και β) ιδιωτικούς φορείς στο πλαίσιο υλοποίησης στρατηγικών επενδύσεων του ν. 4864/2021 (Α' 237) ή οποιασδήποτε άλλης επένδυσης ανεξαρτήτως προϋπολογισμού. Το Μητρώο Προσωπικού Αρχαιολογικών Εργασιών (Μ.Π.Α.Ε.) είναι προσβάσιμο μέσω της Ενταξιακής Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης - gov.gr.

2. Από την 1η.7.2024 η πρόσληψη του προσωπικού της παρ. 1 διενεργείται αποκλειστικά μέσω του Μ.Π.Α.Ε..

3. Για την υποστήριξη της λειτουργίας του Μ.Π.Α.Ε. και της διαδικασίας προσλήψεων μέσω αυτού, δημιουργείται ηλεκτρονική βάση δεδομένων.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Πολιτισμού, Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ορίζονται, σχετικά με το Μ.Π.Α.Ε.: α) η αρμόδια υπηρεσία για την κατάρτιση, τήρηση και επικαιροποίησή του, β) η διαδικασία εγγραφής και επικαιροποίησης των σχετικών στοιχείων, γ) οι ειδικότητες, οι κλάδοι και οι κατηγορίες εκπαίδευσης του προσωπικού που εγγράφεται, δ) τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα και η σχετική μοριοδότηση αυτών, ε) τα τηρούμενα στοιχεία, στ) η δια-

δικασία επιλογής προσωπικού με χρήση του Μ.Π.Α.Ε., ζ) η διαδικασία υποβολής ενστάσεων, η) οι τεχνικές λεπτομέρειες λειτουργίας και ασφάλειας της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων και της σχετικής διαδικτυακής εφαρμογής και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα. Η πρόταση του πρώτου εδαφίου διατυπώνεται κατόπιν εισηγήσεων των Προϊσταμένων των Γενικών Διευθύνσεων Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων του Υπουργείου Πολιτισμού.»

#### Άρθρο 78

##### Περάτωση εκκαθάρισης και λύση του Ταμείου Αλληλοβοηθείας Υπαλλήλων του Υπουργείου Πολιτισμού

1. Η προθεσμία περάτωσης της εκκαθάρισης της παρ. 2 του άρθρου δέκατου ένατου του ν. 4639/2019 (Α' 185) παρατείνεται έως την 31η.7.2024.

2. Η προβλεπόμενη στην παρ. 1 παράταση δεν συνεπάγεται την παράταση δημοσίων συμβάσεων που εμπύπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016 (Α' 147).

#### ΜΕΡΟΣ Ζ'

##### ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

#### Άρθρο 79

##### Διοικητικό Συμβούλιο Πολεμικού Μουσείου - Τροποποίηση άρθρου 5 ν.δ. 132/1969

Στο άρθρο 5 του ν.δ. 132/1969 (Α' 35), περί του διοικητικού συμβουλίου του Πολεμικού Μουσείου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στο πρώτο εδάφιο, η φράση «τέσσερις (4) συμβούλους» αντικαθίσταται από τη φράση «έξι (6) συμβούλους», αβ) στο δεύτερο εδάφιο, προστίθεται η φράση «από δωρητές των Ενόπλων Δυνάμεων», β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2, η λέξη «επταμελές» αντικαθίσταται από τη λέξη «εννεαμελές», γ) η παρ. 5 καταργείται, δ) το άρθρο μεταφέρεται στη δημοτική γλώσσα και γίνονται λεκτικές και συντακτικές προσαρμογές και το άρθρο 5 διαμορφώνεται ως εξής:

##### «Άρθρο 5

1. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας διορίζει με θητεία τριών (3) ετών τον πρόεδρο, τους δύο (2) αντιπροέδρους και έξι (6) συμβούλους ως μέλη του διοικητικού συμβουλίου του Πολεμικού Μουσείου, μετά από εισήγηση του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας. Οι διοριζόμενοι επιλέγονται από ανώτατους αξιωματικούς εν ενεργεία ή εν αποστρατεία, οι οποίοι μπορούν να ανακληθούν στην ενέργεια, από δωρητές των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και από τουλάχιστον δύο (2) κατ'ελάχιστον διακεκριμένους επιστήμονες. Ο διορισμός του διοικητικού συμβουλίου γίνεται κατά τρόπο ώστε να αντιπροσωπεύονται και οι τρεις Κλάδοι των Ενόπλων Δυνάμεων.

2. Οι ανωτέρω απαρτίζουν το εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο του Πολεμικού Μουσείου. Τα μέλη του Διοι-

κητικού Συμβουλίου δύνανται να ανακληθούν με την ίδια διαδικασία με την οποία διορίστηκαν, καθώς και να διορισθούν εκ νέου μετά από τη λήξη της θητείας τους.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο ασκεί τη διοίκηση και οικονομική διαχείριση του Πολεμικού Μουσείου, σύμφωνα με τον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας αυτού.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο υποβάλλει στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, μέσω του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, ετήσια έκθεση πεπραγμένων.

5. [Καταργείται].»

#### Άρθρο 80

##### Αποζημίωση προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας που απασχολείται σε μέτρα τάξης, ασφάλειας και τροχαίας για τη διεξαγωγή αθλητικών συναντήσεων - Τροποποίηση άρθρου 127 ν. 4472/2017, παρ. 10 άρθρου 153 ν. 4472/2017 και παρ. 1 άρθρου 41Δ ν. 2725/1999

1. Μετά την περ. ΚΑ' του άρθρου 127 του ν. 4472/2017 (Α' 74), περί των επιδομάτων και παροχών που παρέχονται στα στελέχη των ενόπλων δυνάμεων και των σωματίων ασφαλείας, προστίθεται περ. ΚΒ' ως εξής:

«ΚΒ. Στο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, το οποίο απασχολείται αποδεδειγμένα, κατόπιν απόφασης του κατά περίπτωση αρμόδιου οργάνου, σε μέτρα τάξης, ασφάλειας και τροχαίας για τη διεξαγωγή εγχώριων αθλητικών συναντήσεων επαγγελματικής κατηγορίας ποδοσφαίρου ανδρών Super league 1 και διεθνών διασυλλογικών αθλητικών συναντήσεων ποδοσφαίρου ανδρών χορηγείται ειδική αποζημίωση. Η ίδια αποζημίωση χορηγείται στο ως άνω προσωπικό, το οποίο απασχολείται αποδεδειγμένα σε μέτρα τάξης, ασφάλειας και τροχαίας για τη διεξαγωγή εγχώριων αθλητικών συναντήσεων επαγγελματικών κατηγοριών και κυπέλλου Ελλάδος ποδοσφαίρου, καλαθοσφαίρισης, πετοσφαίρισης, χειροσφαίρισης και υδατοσφαίρισης, διεθνών διασυλλογικών αθλητικών συναντήσεων καλαθοσφαίρισης, πετοσφαίρισης, χειροσφαίρισης και υδατοσφαίρισης και διεθνών αθλητικών συναντήσεων εθνικών ομάδων ποδοσφαίρου, καλαθοσφαίρισης, πετοσφαίρισης, χειροσφαίρισης και υδατοσφαίρισης, με την προϋπόθεση ότι ο βαθμός επικινδυνότητάς τους απαιτεί την ανάπτυξη έντονων αστυνομικών μέτρων. Η αποζημίωση αυτή ανέρχεται στο ποσό των τριάντα (30) ευρώ για κάθε ημέρα απασχόλησης και η αμοιβή χορηγείται μέχρι του ορίου των 83.300 συνολικά ημερών απασχόλησης, ετησίως. Το ετήσιο ποσό των πιστώσεων για την ως άνω ειδική αποζημίωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (2.500.000,00) ευρώ. Για την καταβολή της ως άνω αποζημίωσης υποβάλλονται στη Διεύθυνση Εκκαθάρισης Μισθοδοσίας της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών και Επιτελικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, στο τέλος κάθε μήνα ονομαστικές καταστάσεις με τα απαραίτητα στοιχεία της πραγματοποιηθείσας ως άνω αποζημίωσης, σύμφωνα με τα τηρούμενα υπηρεσιακά βιβλία, υπογεγραμμένες από τον Προϊστάμενο της οικείας Υπηρεσίας.»

2. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 153 του ν. 4472/2017, περί των τακτικών μηνιαίων αποδοχών των δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων, μετά από την περ. δ), προστίθεται περ. ε) και η παρ. 10 του άρθρου 153 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου οι τακτικές μηνιαίες αποδοχές αποτελούνται από τον βασικό μισθό, τα επιδόματα και τις παροχές που καθορίζονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, καθώς και την προσωπική διαφορά του άρθρου 155.

Δεν περιλαμβάνονται στην έννοια των μηνιαίων τακτικών αποδοχών τα εξής επιδόματα και παροχές:

α) Της περίπτωσης α' της παραγράφου Δ' του άρθρου 127.

β) Της περίπτωσης β' της παραγράφου Δ' του άρθρου 127.

γ) Της παραγράφου 2 του άρθρου 135.

δ) Της περίπτωσης Δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 144.

ε) Της περ. ΚΒ' του άρθρου 127.

Δεν αποτελούν τακτικές αποδοχές οι εφημερίες του άρθρου 140, αποζημιώσεις που καταβάλλονται για υπερωριακή απασχόληση και τα επιμίσθια για εκτέλεση χρηματοδοτούμενων ερευνητικών προγραμμάτων της παραγράφου 3 του άρθρου 135 του παρόντος νόμου.

Επίσης, δεν αποτελούν τακτικές αποδοχές τα έξοδα κίνησης της παρ. 4 του άρθρου 60 του ν.1943/1991 (Α' 50), καθώς και το μηνιαίο επιμίσθιο της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου και νόμου.»

3. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 41Δ του ν. 2725/1999 (Α' 121), περί των μέτρων αστυνόμευσης αθλητικών εκδηλώσεων, διαγράφεται η φράση «, στο οποίο και καταβάλλεται η αποζημίωση που προβλέπεται στο άρθρο 33 του ν. 2800/2000 (Α' 41)» και η παρ. 1 του άρθρου 41Δ διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η αρμοδιότητα για την τήρηση της τάξης, κατά τις αθλητικές συναντήσεις εντός και εκτός των αγωνιστικών χώρων, ανήκει στην Ελληνική Αστυνομία ή στο Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή, εφόσον η αθλητική συνάντηση διεξάγεται σε περιοχή δικαιοδοσίας τους. Οι διοργανώτριες αρχές αθλητικών εκδηλώσεων, τα εκάστοτε διαγωνιζόμενα αθλητικά σωματεία, Τμήματα Αμειβομένων Αθλητών (Τ.Α.Α.), Ανώνυμες Αθλητικές Εταιρίες (Α.Α.Ε.), λέσχες φιλάθλων και γενικά οι αθλητικοί φορείς υποχρεούνται να συνεργάζονται με την αρμόδια αστυνομική αρχή και να συμμορφώνονται προς τις υποδείξεις και αποφάσεις της, ιδίως για θέματα που αποβλέπουν στην εξασφάλιση της ομαλής τέλεσης των αθλητικών συναντήσεων, στη μετακίνηση, προσέλευση και αποχώρηση των φιλάθλων, στον τρόπο διάθεσης των εισιτηρίων στους διαγωνιζομένους, στον καθορισμό των θέσεων των οπαδών τους στις κερκίδες και των μεταξύ τους κενών τμημάτων και γενικά στη διαφύλαξη της δημόσιας τάξης. Η Ελληνική Αστυνομία διαθέτει στην περιοχή δικαιοδοσίας της το κατά την κρίση της αναγκαίο προσωπικό για την τήρηση της τάξης σε αθλητικές συναντήσεις. Τα οικεία αθλητικά σωματεία, οι Α.Α.Ε. και τα Τ.Α.Α., σε περίπτωση παράνομων πράξεων βίας κατά

προσώπων ή πραγμάτων, που τελέστηκαν από μέλη λέσχης φιλάθλων τους που έχει αναγνωριστεί κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 41Β, υποχρεούνται να διευκολύνουν το έργο των αστυνομικών αρχών με τη γνωστοποίηση των στοιχείων της ταυτότητας των υπαιτίων.»

4. Η παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 3103/2003 (Α' 23) καταργείται.

5. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει την 1η.1.2024.

#### **Άρθρο 81**

#### **Πληρωμή δαπανών του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη**

1. Δαπάνες εκπαιδευτικών αποζημιώσεων, μετακινήσεων και οδοιπορικών εξόδων των ειδικών φορέων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη που διαχειρίζεται η Ελληνική Αστυνομία, που πραγματοποιήθηκαν από την 1η.11.2022 έως και την 31η.12.2022, λογίζονται νόμιμες και κανονικές κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, και μπορούν να αναληφθούν, να εκκαθαρισθούν και να πληρωθούν μέχρι την 31η.12.2023, σε βάρος των οικείων πιστώσεων του τρέχοντος οικονομικού έτους.

2. Δαπάνες οδοιπορικών εξόδων Συνοριακών Φυλάκων Ορισμένου Χρόνου που πραγματοποιήθηκαν για την ενίσχυση των αστυνομικών δυνάμεων των Δήμων Ανατολικής και Δυτικής Σάμου της Περιφερειακής Ενότητας Σάμου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, οι οποίοι είχαν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών που προέκυψαν λόγω της ισχυρής σεισμικής δόνησης που εκδηλώθηκε στην περιοχή στις 30.10.2020, λογίζονται νόμιμες και κανονικές και μπορούν να αναληφθούν, να εκκαθαρισθούν και να πληρωθούν μέχρι την 31η.12.2023, σε βάρος των οικείων πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης.

3. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται αντίστοιχα και για τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν σε βάρος της οικείας Παγίας Προκαταβολής.

#### **Άρθρο 82**

#### **Αμοιβή του διδακτικού προσωπικού στις τρεις εκπαιδευτικές σειρές της Σχολής Εισαγωγικής Εκπαίδευσης Προσωπικού Φύλαξης Σωφρονιστικών Καταστημάτων**

Οι δαπάνες για την αμοιβή του διδακτικού προσωπικού στις τρεις εκπαιδευτικές σειρές της Σχολής Εισαγωγικής Εκπαίδευσης Προσωπικού Φύλαξης Σωφρονιστικών Καταστημάτων που ορίστηκε με την υπ' αρ. 441/19.1.2023 απόφαση του Υφυπουργού Προστασίας του Πολίτη (ΑΔΑ: ΩΝΒΔ46ΜΤΛΒ-Β71) θεωρούνται νόμιμες και κανονικές κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης και δύνανται να αναληφθούν, να εκκαθαρισθούν και να εξοφληθούν σε βάρος των οικείων πιστώσεων της Γενικής Γραμματείας Αντεγκληματικής Πολιτικής του τρέχοντος οικονομικού έτους και του οικονομικού έτους 2024.

**Άρθρο 83**  
**Παράταση συμβάσεων καθαριότητας**  
**υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας -**  
**Τροποποίηση άρθρου 142 ν. 4876/2021**

Στο άρθρο 142 του ν. 4876/2021 (Α' 251), περί παράτασης συμβάσεων καθαριότητας υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, η φράση «για το έτος 2022» αντικαθίσταται από τη φράση «για το έτος 2024» και το άρθρο 142 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 142  
Παράταση συμβάσεων καθαριότητας Υπηρεσιών  
Ελληνικής Αστυνομίας

Εν ισχύι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών καθαριότητας με αναδόχους που έχουν συνάψει οι Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας και μόνο για τις Υπηρεσίες των οποίων οι διαγωνιστικές διαδικασίες για το έτος 2024 δεν έχουν ολοκληρωθεί, παρατείνονται αυτοδίκαια, από τη λήξη τους, μέχρι την ολοκλήρωση των εν εξελίξει διαγωνιστικών διαδικασιών και σε κάθε περίπτωση, για χρονικό διάστημα όχι πέραν των έξι (6) μηνών από τη λήξη τους, οπότε και λύονται αυτοδίκαια.»

**Άρθρο 84**  
**Διάθεση κατασχεμένων μέσων -**  
**Τροποποίηση παρ. 8 τεσσαρακοστού**  
**τέταρτου άρθρου της από 13.4.2020 Πράξης**  
**Νομοθετικού Περιεχομένου**

Στην παρ. 8 του τεσσαρακοστού τέταρτου άρθρου της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), περί χρήσης κατασχεμένων μέσων για τις ανάγκες των Σωμάτων Ασφαλείας και των Καταστημάτων Κράτησης, οι λέξεις «έως την 31η Δεκεμβρίου 2023» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έως την 31η Δεκεμβρίου 2024» και η παρ. 8 του τεσσαρακοστού τέταρτου άρθρου διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν έως την 31 Δεκεμβρίου 2024.»

**Άρθρο 85**  
**Παράταση της θητείας της Διαρκούς Επιτροπής**  
**για την Αντιμετώπιση της Βίας - Τροποποίηση**  
**παρ. 1 άρθρου 43 ν. 5013/2023**

Η παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 5013/2023 (Α' 12) τροποποιείται ως προς την καταληκτική ημερομηνία της παράτασης της θητείας της Διαρκούς Επιτροπής για την Αντιμετώπιση της Βίας και το άρθρο 43 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 43  
Παράταση της θητείας της Διαρκούς Επιτροπής  
για την Αντιμετώπιση της Βίας Μεταβατική  
διάταξη

1. Παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η.3.2024, η θητεία της Διαρκούς Επιτροπής για την Αντιμετώπιση της Βίας του άρθρου 41Α του ν. 2725/1999 (Α' 121), η οποία συγκροτήθηκε με την υπό στοιχεία ΥΠΠΟΑ/ΓΔΟΑ/ΔΕΑ-ΕΑ/ΤΕΑΔ/185445/6112/282/186/8.4.2019 απόφαση του Υφυπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού (ΥΟΔΔ 196).

2. Κατά το χρονικό διάστημα της παράτασης της παρ. 1 η Διαρκής Επιτροπή για την Αντιμετώπιση της Βίας συγκροτείται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 41Α του ν.2725/1999, όπως αυτή ίσχυε πριν την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 59 του ν. 4908/2022 (Α' 52).»

**ΜΕΡΟΣ Η'**  
**ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ**  
**ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**

**Άρθρο 86**  
**Μεταβατική διάταξη για το σύστημα επιλογής**  
**διοικήσεων φορέων του δημοσίου τομέα -**  
**Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 15**  
**του ν. 5062/2023**

Στο άρθρο 15 του ν. 5062/2023 (Α' 183), περί των μεταβατικών διατάξεων του Μέρους Α' του νόμου αυτού, προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Όπου στην κείμενη νομοθεσία κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος αναφέρονται τα άρθρα 20 έως 23 του ν. 4735/2020 νοούνται εφεξής οι διατάξεις του παρόντος.»

**Άρθρο 87**  
**Δάνεια και χρεωστικά ανοίγματα δήμων που**  
**έχουν πληγεί από φυσική καταστροφή**

1. Οι δήμοι των Περιφερειών Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Στερεάς Ελλάδας, Θεσσαλίας και Αττικής, των οποίων τουλάχιστον μια περιοχή έχει οριοθετηθεί εντός του έτους 2023 ως πληγείσα από φυσική καταστροφή, δύνανται κατόπιν σχετικής αίτησής τους προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, να εξοφλήσουν τα ενδεκατημόρια έναντι τοκοχρεωλυτικών δόσεων, για δάνεια που αυτό τους έχει χορηγήσει αποκλειστικά από τους πόρους του και η παρακράτηση των οποίων έχει ανασταλεί σύμφωνα με: α) το άρθρο τριακοστό τέταρτο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), β) το άρθρο 49 του ν. 4753/2020 (Α' 227), γ) το άρθρο 63 του ν. 4821/2021 (Α' 134), δ) το άρθρο 41 του ν. 4873/2021 (Α' 248) και ε) το άρθρο 91 του ν. 5003/2022 (Α' 230), καθώς και τα ενδεκατημόρια έτους 2024, άτοκα με ισόποση κατανομή των ποσών αυτών στις υπολειπόμενες δόσεις, αρχής γενομένης από τον Ιανουάριο έτους 2025. Αν η διάρκεια αποπληρωμής των δανείων λήγει έως και τις 31.12.2025, η εξόφληση των μη παρακρατηθέντων ποσών από τους υπόχρεους φορείς, πραγματοποιείται ατόκως σε έξι (6) ισόποσες ετήσιες δόσεις, αρχής γενομένης από την 31η.12.2025.

2. Ομοίως, με αίτηση των δήμων της παρ. 1 προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, αναστέλλεται η καταβολή των δόσεων της ρύθμισης οφειλών από χρεωστικά ανοίγματά τους προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, που είχε προβλεφθεί στην παρ. 3 του άρθρου 81 του ν. 4316/2014 (Α' 270), και η καταβολή των οποίων είχε ανασταλεί σύμφωνα με: α) το άρθρο 179 του ν. 4764/2020 (Α' 53) και β) το άρθρο 13 του ν. 4915/2022 (Α' 63), καθώς και της ετήσιας δόσης έτους 2024. Στην

περίπτωση αυτή, αρχής γενομένης από το έτος 2025, η διάρκεια αποπληρωμής της ρύθμισης επιμηκύνεται κατά πέντε (5) έτη και η εξόφληση των ετήσιων δόσεων των οποίων η καταβολή αναστέλλεται, πραγματοποιείται μέχρι το τέλος της ρύθμισης, χωρίς την επιβολή τόκων εκπρόθεσμης καταβολής.

#### **Άρθρο 88**

##### **Αποδοχές αποσπασμένων υπαλλήλων στους Φορείς Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 50 ν. 5003/2022**

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. 5003/2022 (Α' 230), περί των μεταβατικών διατάξεων του μέρους Α' του νόμου αυτού, η φράση «το πρώτο (1) έτος» αντικαθίσταται από τη φράση «τα δύο (2) πρώτα έτη» και η παρ. 1 του άρθρου 50 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το προσωπικό που υπηρετεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος στη Διεύθυνση Λαϊκών Αγορών της Περιφέρειας Αττικής και στη Διεύθυνση Λαϊκών Αγορών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας αποσπάται αυτοδικαίως, για χρονικό διάστημα μέχρι δύο (2) έτη με δυνατότητα ισόχρονης παράτασης, αντίστοιχα, στον Φορέα Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών Περιφέρειας Αττικής και στον Φορέα Λειτουργίας Λαϊκών Αγορών Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης. Οι αποδοχές των αποσπασμένων υπαλλήλων για τα δύο (2) πρώτα έτη καταβάλλονται από τον φορέα προέλευσης. Η απόσπαση διενεργείται με απόφαση του οικείου περιφερειάρχη, κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016 (Α' 224), η οποία εκδίδεται εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μετά από τη συγκρότηση του οικείου Δ.Σ. σε σώμα. Το προσωπικό αποσπάται με την ίδια σχέση εργασίας και διέπεται από το υπηρεσιακό, μισθολογικό, ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς, στο οποίο υπαγόταν πριν την απόσπασή του. Ο χρόνος της απόσπασης λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για όλες τις συνέπειες ως προς το υπηρεσιακό, μισθολογικό, ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς του υπαλλήλου.»

#### **Άρθρο 89**

##### **Δυνατότητα ορισμού περιφερειακού συμβούλου ως προέδρου του Ειδικού Διαβαθμικού Συνδέσμου Νομού Αττικής - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 211 ν. 3852/2010**

Στην παρ. 2 του άρθρου 211 του ν. 3852/2010 (Α' 87), περί των οργάνων διοίκησης του Ειδικού Διαβαθμικού Συνδέσμου Νομού Αττικής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο, προστίθεται η φράση «ή περιφερειακός σύμβουλος της πλειοψηφίας», β) στο δωδέκατο εδάφιο, προστίθεται η φράση «ή ο περιφερειακός σύμβουλος» και η παρ. 2 του άρθρου 211 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Όργανα διοίκησης του συνδέσμου είναι το διοικητικό συμβούλιο, η εκτελεστική επιτροπή και ο πρόεδρος. Πρόεδρος του συνδέσμου είναι ο περιφερειάρχης Αττικής ή αντιπεριφερειάρχης ή περιφερειακός σύμβουλος της πλειοψηφίας που ορίζεται από αυτόν. Το διοικητικό συμ-

βούλιο αποτελείται από εξήντα (60) μέλη, εκ των οποίων τα είκοσι τέσσερα (24) εκλέγονται μεταξύ των αντιπεριφερειάρχων και των περιφερειακών συμβούλων από το περιφερειακό συμβούλιο και εκπροσωπούν την περιφέρεια και τα υπόλοιπα τριάντα έξι (36) ορίζονται από την περιφερειακή ένωση δήμων Αττικής μεταξύ των δημάρχων και δημοτικών συμβούλων των δήμων που είναι μέλη του εν λόγω συνδέσμου και εκπροσωπούν τους δήμους.

Η εκτελεστική επιτροπή αποτελείται από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου ως πρόεδρο και έξι (6) μέλη, τα οποία, μαζί με τέσσερα (4) αναπληρωματικά, εκλέγονται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Δύο (2) τακτικά μέλη και δύο (2) αναπληρωματικά, εκλέγονται μεταξύ όσων υποδεικνύονται από τους εκπροσώπους της περιφέρειας και τα άλλα τέσσερα (4) και δύο (2) αντιστοίχως, εκλέγονται μεταξύ όσων υποδεικνύονται από τους εκπροσώπους των δήμων. Αν δεν καταστεί δυνατή η εκλογή μελών της εκτελεστικής επιτροπής κατά την πρώτη ψηφοφορία διενεργείται δεύτερη ψηφοφορία και εκλέγονται αυτοί που θα συγκεντρώσουν κατά σειρά τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης από κάθε κατηγορία εκπροσώπων. Κατά την πρώτη συνεδρίαση της εκτελεστικής επιτροπής εκλέγεται ως αντιπρόεδρος αυτής ένα από τα μέλη της.

Ο πρόεδρος του συνδέσμου με απόφασή του μπορεί να μεταβιβάζει αρμοδιότητές του στον αντιπρόεδρο και τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής.

Σε περίπτωση κωλύματος, ο Πρόεδρος αναπληρώνεται στα καθήκοντά του από τον Αντιπρόεδρο της εκτελεστικής επιτροπής. Στις συνεδριάσεις της εκτελεστικής επιτροπής αναπληρώνεται από αναπληρωματικό μέλος που προέχεται από τους εκπροσώπους της περιφέρειας, που συμμετέχει ως μέλος στη συνεδρίαση.

Η θητεία των συλλογικών οργάνων του συνδέσμου ισχύει για όλη τη δημοτική και περιφερειακή περίοδο και παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι τη συγκρότηση των νέων οργάνων.

Μέχρι τη συγκρότηση των νέων συλλογικών οργάνων, σε αυτά προεδρεύει ο νέος Περιφερειάρχης ή ο Αντιπεριφερειάρχης ή ο περιφερειακός σύμβουλος που αυτός θα ορίσει.»

#### **Άρθρο 90**

##### **Δυνατότητα ορισμού περιφερειακού συμβούλου ως προέδρου των αποφασιστικού χαρακτήρα επιτροπών περιφερειακού συμβουλίου - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 164 ν. 3852/2010**

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 164 του ν. 3852/2010 (Α' 87), περί του προέδρου και του αντιπρόεδρου των αποφασιστικού χαρακτήρα επιτροπών του περιφερειακού συμβουλίου, προστίθεται η φράση «ή περιφερειακός σύμβουλος της πλειοψηφίας που ορίζεται από τον Περιφερειάρχη» και η παρ. 2 του άρθρου 164 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Πρόεδρος της κάθε επιτροπής είναι ο αρμόδιος σχετικά με το αντικείμενο της επιτροπής αντιπεριφερειάρχης ή περιφερειακός σύμβουλος της πλειοψηφί-

ας που ορίζεται από τον Περιφερειάρχη. Αντιπρόεδρος εκλέγεται στην πρώτη συνεδρίαση ένα από τα μέλη της επιτροπής που προέρχεται από τη μειοψηφία.»

#### **Άρθρο 91**

##### **Ειδική άδεια κατά τη διάρκεια της θητείας των αιρετών της περιφέρειας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 182 ν. 3852/2010**

Στην παρ. 1 του άρθρου 182 του ν. 3852/2010 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, διαγράφεται η φράση «, ανεξαρτήτως υποβολής σχετικής αίτησης,» και β) προστίθενται νέα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, και η παρ. 1 του άρθρου 182 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στους περιφερειάρχες, αντιπεριφερειάρχες και προέδρους του περιφερειακού συμβουλίου που είναι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. ή υπάλληλοι κρατικών Ν.Π.Ι.Δ. και δημόσιων επιχειρήσεων ή άλλων επιχειρήσεων, τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, καθώς και σε εκείνους που είναι υπάλληλοι λοιπών Ν.Π.Ι.Δ. χορηγείται από την υπηρεσία της οργανικής τους θέσης υποχρεωτικά ειδική άδεια άνευ αποδοχών για όλο το διάστημα που ασκούν τα καθήκοντά τους. Ειδικά για τους περιφερειάρχες και αντιπεριφερειάρχες η ως άνω άδεια χορηγείται ανεξαρτήτως υποβολής σχετικής αίτησης, ενώ για τους προέδρους του περιφερειακού συμβουλίου μόνο μετά από υποβολή σχετικής αίτησης. Αν οι πρόεδροι του περιφερειακού συμβουλίου δεν λάβουν την ειδική άδεια του πρώτου εδαφίου, λαμβάνουν τον μισθό της οργανικής θέσης τους. Οι ανωτέρω ρυθμίσεις εφαρμόζονται και ως προς τον περιφερειακό συμπαραστάτη του πολίτη και της επιχείρησης.»

#### **Άρθρο 92**

##### **Ορκωμοσία περιφερειακών αρχών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 65 ν. 4804/2021 - Σύγκληση δημοτικού και περιφερειακού συμβουλίου για την εκλογή προεδρείου - Μεταβατική διάταξη - Τροποποίηση άρθρου 90 ν. 4804/2021**

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 65 του ν. 4804/2021 (Α' 90), περί της ορκωμοσίας των αιρετών περιφερειακών αρχών, η φράση «εντός των διοικητικών ορίων της έδρας της οικείας περιφέρειας» αντικαθίσταται από τη φράση «εντός των διοικητικών ορίων της οικείας περιφέρειας» και η παρ. 3 του άρθρου 65 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η ορκωμοσία γίνεται στο κατάστημα της οικείας περιφέρειας ή σε άλλο δημόσιο κτίριο, ή σε κατάλληλο δημόσιο χώρο εντός των διοικητικών ορίων της οικείας περιφέρειας, σε δημόσια συνεδρίαση, της οποίας ο ακριβής χρόνος (ημερομηνία και ώρα) ορίζεται από τον νεοεκλεγέντα περιφερειάρχη. Η ημερομηνία της ορκωμοσίας ορίζεται το νωρίτερο είκοσι (20) ημέρες πριν από την ανάληψη των καθηκόντων και έως την παραμονή της ημέρας εγκατάστασης και ανάληψης των καθηκόντων των νέων περιφερειακών αρχών. Αν η ορκωμοσία εκλεγέντος συμβούλου δεν πραγματοποιηθεί την ημε-

ρομηνία του δεύτερου εδαφίου για λόγους αντικειμενικής αδυναμίας, ο νεοεκλεγείς περιφερειάρχης καλεί τον επιτυχόντα περιφερειακό σύμβουλο προς ορκωμοσία εντός πέντε (5) ημερών, αφότου του γνωστοποιήθηκε η άρση των λόγων.»

2. Στο άρθρο 90 του ν. 4804/2021, περί των μεταβατικών διατάξεων του νόμου αυτού, προστίθεται παρ. 11 ως εξής:

«11. Ειδικά για την εκλογή του προεδρείου των δημοτικών και περιφερειακών συμβουλίων και των αντίστοιχων επιτροπών κατά την πρώτη θητεία της αυτοδιοικητικής περιόδου 2024-2028, ο σύμβουλος που συγκαλεί το δημοτικό ή περιφερειακό συμβούλιο σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 64 και την παρ. 1 του άρθρου 165 του ν. 3852/2010 (Α' 87), αντίστοιχα, μπορεί να ορίσει τη συνεδρίαση το αργότερο έως και την 8η Ιανουαρίου 2024.» Με την πρόσκληση για τη συνεδρίαση της παρούσας ορίζεται και ο τόπος συνεδρίασης του περιφερειακού συμβουλίου, εντός των ορίων της περιφέρειας.

#### **Άρθρο 93**

##### **Προθεσμία εξόφλησης ή ρύθμισης οφειλών των αιρετών δημοτικών αρχών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 11 ν. 4804/2021**

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 4804/2021 (Α' 90), περί του ασυμβιβάστου λόγω οφειλών των αιρετών δημοτικών αρχών, η φράση «εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ανακήρυξή του» αντικαθίσταται από τη φράση «έως την ημέρα της εγκατάστασης των δημοτικών αρχών» και η παρ. 2 του άρθρου 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Αν οφειλέτης του οικείου δήμου ή των νομικών προσώπων της παρ. 1 εκλεγεί δήμαρχος, δημοτικός σύμβουλος, σύμβουλος ή πρόεδρος της δημοτικής κοινότητας, οφείλει να εξοφλήσει ή να ρυθμίσει την οφειλή του, εφόσον αυτή υπερβαίνει το ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ, έως την ημέρα της εγκατάστασης των δημοτικών αρχών. Αν η οφειλή δεν εξοφληθεί ή δεν ρυθμιστεί εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, ο δήμαρχος, δημοτικός σύμβουλος, σύμβουλος ή πρόεδρος της δημοτικής κοινότητας εκπίπτει αυτοδικαίως από το αξίωμα. Η οικεία οικονομική υπηρεσία, κατόπιν αυτεπαγγέλτου ελέγχου όλων των ανακηρυχθέντων, οφείλει αμελλητί να ενημερώσει τον Επόπτη Ο.Τ.Α.. Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Επόπτη Ο.Τ.Α., εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τότε που έλαβε γνώση της μη εξόφλησης ή μη ρύθμισης της οφειλής από την οικονομική υπηρεσία.»

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από τη δημοσίευση του ν. 4804/2021. Διαπιστωτικές πράξεις που έχουν εκδοθεί δυνάμει του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 4804/2021 μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος θεωρούνται ως μηδέποτε εκδοθείσες.

#### **Άρθρο 94**

##### **Λύση δημοτικών επιχειρήσεων - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 265 ν. 3463/2006**

Στην παρ. 8 του άρθρου 265 του ν. 3463/2006 (Α' 114), περί των ανωνύμων εταιρειών των Οργανισμών Τοπικής

Αυτοδιοίκησης, προστίθενται εδάφια πέμπτο και έκτο και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Οι ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. συγχωνεύονται, διασπώνται ή λύνονται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του ν. 4548/2018 (Α' 104).

Λύονται υποχρεωτικώς, αν για τρεις συνεχείς εταιρικές χρήσεις μετά διετία από την ίδρυσή τους είναι ζημιογόνες ή, αν για ισάριθμες φορές εντός δεκαετίας τα ίδια αυτών κεφάλαια, όπως προσδιορίζονται στο υπόδειγμα ισολογισμού που προβλέπεται από το άρθρο 16 του ν. 4308/2014 (Α' 251), γίνουν κατώτερα του πενήντα τοις εκατό (50%) του μετοχικού κεφαλαίου.

Εάν η ζημιογόνος χρήση ή η μείωση των ιδίων κεφαλαίων κάτω του πενήντα τοις εκατό (50%) του μετοχικού κεφαλαίου, αφορούν στις χρήσεις των οικονομικών ετών 2020, 2021 και 2022, δεν λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή του δευτέρου εδαφίου.

Στην περίπτωση εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 119 του ν. 4548/2018, τυχόν αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου που καταβάλλεται από τους Ο.Τ.Α. δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό μεγαλύτερο του ενός δεύτερου (1/2) αυτού.

Η εφαρμογή του δευτέρου εδαφίου της παρούσας αναστέλλεται για μία τριετία για όσες ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. δεν έχουν λυθεί μέχρι τις 31.12.2023, αν και συνέτρεξαν οι προϋποθέσεις που τίθενται από το ως άνω εδάφιο. Στην περίπτωση αυτή, αν οι ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. έχουν τουλάχιστον μία (1) κερδοφόρα εταιρική χρήση εντός της τριετίας από την έναρξη της αναστολής δεν λύνονται, εκτός αν α) για τρεις (3) συνεχείς εταιρικές χρήσεις μετά από τη λήξη της περιόδου αναστολής είναι ζημιογόνες ή β) αν για ισάριθμες φορές εντός δεκαετίας τα ίδια αυτών κεφάλαια, όπως προσδιορίζονται στο υπόδειγμα ισολογισμού που προβλέπεται από το άρθρο 16 του ν. 4308/2014 (Α' 251), γίνουν κατώτερα του πενήντα τοις εκατό (50%) του μετοχικού κεφαλαίου.»

**ΜΕΡΟΣ Θ'  
ΔΙΑΤΑΞΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΜΕΛΩΝ  
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΑ ΚΑΤΟΧΥΡΩΜΕΝΩΝ  
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΑΡΧΩΝ**

**Άρθρο 95**

**Ανώτατο όριο αποδοχών μελών συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 28 ν. 4354/2015, προσθήκη παρ. 7Α στο άρθρο 3 του ν. 3051/2002**

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α' 176), περί ανωτάτου ορίου αποδοχών, προστίθεται περ. ε' και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Από το όριο που ορίζεται στην παρ. 1 εξαιρούνται:

α) Οι δικαστικοί λειτουργοί και το κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), για τους οποίους ως ανώτατο όριο αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών ή απολαβών, ορίζονται οι μηνιαίες αποδοχές και τα επιδόματα του Προέδρου του Αρείου Πάγου, όπως ορίζονται με τον εκάστοτε μισθολογικό νόμο

για τις αποδοχές των δικαστικών λειτουργών, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη η οικογενειακή παροχή, το επίδομα του άρθρου 56 του ν. 345/1976 (Α' 141), καθώς και η αποζημίωση της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3038/2002 (Α' 180), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 89 του ν. 4139/2013 (Α' 74). Το μηνιαίο επίδομα του άρθρου 56 του ν. 345/1976 για τη συμμετοχή των δικαστικών λειτουργών στο Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο (Α.Ε.Δ.) του άρθρου 100 του Συντάγματος, η αποζημίωση της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3038/2002, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 88 του ν. 4139/2013, για τη συμμετοχή τους στο Ειδικό Δικαστήριο των άρθρων 88 παρ. 2 και 99 του Συντάγματος, καθώς και η μηνιαία αποζημίωση της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 3086/2002 (Α' 324) για τη συμμετοχή του Προέδρου του Ν.Σ.Κ. στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καταβάλλονται στους δικαιούχους κατά παρέκκλιση των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου.

β) Οι ιατροί του Ε.Σ.Υ., για τους οποίους ως όριο ορίζεται το ποσό που αντιστοιχεί στον καταληκτικό βασικό μισθό (Μ.Κ.16) του Συντονιστή Διευθυντή, πολλαπλασιαζόμενο με τον συντελεστή 2,06, στρογγυλοποιούμενο στην πλησιέστερη μονάδα ευρώ. Στα όρια των αποδοχών των ιατρών του Ε.Σ.Υ. δεν συνυπολογίζονται οι αμοιβές τους από τη συμμετοχή τους σε ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από διεθνείς ή ιδιωτικούς πόρους των ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων των Ε.Λ.Κ.Ε.Α. των Υγειονομικών Περιφερειών.

γ) [Καταργείται].

δ) Ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Πρόεδρος της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.)», καθώς και ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου - Γενικός Διευθυντής της εταιρείας ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ - ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ Α.Ε. (Α.Π.Ε. - Μ.Π.Ε. Α.Ε.), τηρουμένου πάντως του ανωτάτου ορίου της περ. α).

ε) Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, και τα μέλη των συνταγματικά κατοχυρωμένων ανεξάρτητων αρχών: ως προς το σύνολο των πάσης φύσεως αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών ή απολαβών ή συντάξεων (κύριων και επικουρικών) που τους καταβάλλονται, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει σε ύψος το ογδόντα τοις εκατό (80%) των πάσης φύσεως αποδοχών, που ορίζονται για τους δικαστικούς λειτουργούς στην περ. α'. Σε περίπτωση που στις ανωτέρω θέσεις διορίζονται συνταξιούχοι δικαστικοί λειτουργοί, το σύνολο των πάσης φύσεως αποδοχών και πρόσθετων αμοιβών ή απολαβών ή συντάξεων (κύριων και επικουρικών) τους δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο όριο της περ. α'.»

2. Στο άρθρο 3 του ν. 3051/2002 (Α' 220) προστίθεται παρ. 7Α ως εξής:

«7Α. Μέλη τακτικά ή αναπληρωματικά των ανεξαρτήτων αρχών τα οποία διαμένουν ή κατοικούν εκτός της έδρας της Αρχής και μετέχουν στις συνεδριάσεις της Αρχής ή ορίζονται μέλη ομάδας ελέγχου δικαιούνται εξόδων κίνησης και διανυκτέρευσης για τις μετακινήσεις τους προς και από την έδρα της Αρχής ή όπου ορίζεται ως τόπος ελέγχου από την Αρχή σύμφωνα με τον ν. 4336/2015 (Α' 94).»



**ΜΕΡΟΣ Ι'**  
**ΔΙΑΤΑΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ**  
**ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΕΠΙΓΕΙΑΣ**  
**ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗΣ ΕΥΡΥΕΚΠΟΜΠΗΣ**  
**ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΩΝ**  
**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

**Άρθρο 96**  
**Παράταση προθεσμίας αδειοδότησης παρόχων**  
**περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής**  
**ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης και**  
**ραδιοφωνικών επιχειρήσεων - Τροποποίηση**  
**παρ. 4 άρθρου 2 ν. 4339/2015 και παρ. 1**  
**άρθρου 40 ν. 4779/2021**

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 2 του ν. 4339/2015 (Α' 133), περί του πλαισίου της διαδικασίας αδειοδότησης των παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο, η ημερομηνία «30ή.6.2023» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «30ή.6.2024», β) στο τρίτο εδάφιο, η ημερομηνία «1η.7.2023» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η.7.2024», γ) στο έβδομο εδάφιο, η ημερομηνία «31η.12.2023» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31η.12.2024» και η παρ. 4 του άρθρου 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Με απόφαση του Υπουργού στον οποίο ανατίθεται εκάστοτε οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, μετά από σύμφωνη γνώμη του Ε.Σ.Ρ. και δημόσια διαβούλευση, καθορίζεται ο αριθμός των δημοπρατούμενων αδειών παρόχου περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης ανά κατηγορία εμβέλειας (εθνικής ή περιφερειακής), προγράμματος (ενημερωτικού γενικού περιεχομένου ή μη ενημερωτικού περιεχομένου), είδος στόχευσης (γενικής ή ειδικής) σε περίπτωση μη ενημερωτικού προγράμματος και είδος θεματικού περιεχομένου σε περίπτωση προγράμματος ειδικής στόχευσης.

Το πρόγραμμα των παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας όλων των κατηγοριών μεταδίδεται υποχρεωτικά σε υψηλή ευκρίνεια (high definition), καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της άδειας, και ταυτόχρονα σε τυπική ευκρίνεια (standard definition) μέχρι την 30ή.6.2024, εκτός εάν αποδεδειγμένα δεν είναι τεχνικά εφικτή η εκπομπή σε υψηλή ευκρίνεια (high definition), οπότε το ως άνω πρόγραμμα δύναται να μεταδίδεται μόνο σε τυπική ευκρίνεια (standard definition) ανά περιοχές απονομής.

Από την 1η.7.2024 το πρόγραμμα των παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας όλων των κατηγοριών μεταδίδεται υποχρεωτικά σε υψηλή ευκρίνεια (high definition), εκτός αν αυτό αποδεδειγμένα δεν είναι τεχνικά εφικτό, οπότε το ως άνω πρόγραμμα δύναται να μεταδίδεται σε τυπική ευκρίνεια (standard definition) ανά περιοχές απονομής.

Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης οι ως άνω προθεσμίες δύνανται να παραταθούν έως έξι (6) μήνες.

Η τιμή εκκίνησης ανά κατηγορία δημοπρατούμενης άδειας καθορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού στον οποίο ανατίθεται εκάστοτε οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, μετά από σύμφωνη γνώμη του Ε.Σ.Ρ.

Με την απόφαση του Υπουργού περί καθορισμού του αριθμού των αδειών, δύναται να αποκλείεται, με ειδική αιτιολόγηση, ειδικής στόχευσης περιεχόμενο των προς χορήγηση αδειών μη ενημερωτικού περιεχομένου, ιδίως για λόγους προστασίας της εθνικής ασφάλειας, διαφύλαξης της δημόσιας τάξης και προστασίας της δημόσιας υγείας.

Καταληκτική προθεσμία για τη διαδικασία αδειοδότησης των παρόχων περιεχομένου επίγειας ψηφιακής τηλεοπτικής ευρυεκπομπής ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας μη ενημερωτικού περιεχομένου και περιφερειακής εμβέλειας (ενημερωτικού γενικού και μη ενημερωτικού περιεχομένου) ορίζεται η 31η.12.2024.»

2. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4779/2021 (Α' 27), περί συνέχισης της νόμιμης εκπομπής των ραδιοφωνικών σταθμών έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας χορήγησης ραδιοφωνικών αδειών, η ημερομηνία «31η.12.2023» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31η.12.2024» και η παρ. 1 του άρθρου 40 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί, που περιλαμβάνονται στο οικείο Μητρώο του Ε.Σ.Ρ., εποπτευόμενοι ως νομίμως λειτουργούντες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, συνεχίζουν να εκπέμπουν νόμιμα, έως ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία χορήγησης ραδιοφωνικών αδειών. Ως καταληκτική προθεσμία για τη διαδικασία αδειοδότησης των ραδιοφωνικών σταθμών ορίζεται η 31η.12.2024.»

**ΜΕΡΟΣ ΙΑ'**  
**ΔΙΑΤΑΞΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ**  
**ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ**

**Άρθρο 97**  
**Παράταση της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων**  
**για την απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών**  
**σε αγροτικές εργασίες - Τροποποίηση**  
**παρ. 1 άρθρου δέκατου έκτου ν. 4783/2021 -**  
**Παράταση προθεσμίας ολοκλήρωσης**  
**επένδυσης πολιτών τρίτων χωρών -**  
**Τροποποίηση άρθρου 92 ν. 5007/2022 -**  
**Παράταση της έναρξης ισχύος του Κώδικα**  
**Μετανάστευσης - Τροποποίηση άρθρου 179**  
**Κώδικα Μετανάστευσης**

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου δέκατου έκτου του ν. 4783/2021 (Α' 38), περί της διαδικασίας προσωρινής απασχόλησης πολιτών τρίτων χωρών στην αγροτική οικονομία, τροποποιείται, ως προς την προθεσμία υποβολής αιτήσεων, και η παρ. 1 του άρθρου δέκατου έκτου διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Εργοδότης, ο οποίος επιθυμεί να προσλάβει πολίτη τρίτης χώρας, που απαλλάσσεται από την υποχρέωση θέρωρησης εισόδου, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου

5 του ν. 4251/2014 (Α' 80), μπορεί να υποβάλει, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2024, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του, με βάση τις θέσεις απασχόλησης, όπως καθορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 11 του ν. 4251/2014, προκειμένου να τον μετακαλέσει για απασχόληση στην εποχιακή αγροτική οικονομία. Η αίτηση, η οποία επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α' 75) και στην οποία αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία (επώνυμο, όνομα, επώνυμο και όνομα πατέρα, επώνυμο και όνομα μητέρας, χώρα και ημερομηνία γέννησης, ιθαγένεια, αριθμός διαβατηρίου, ημερομηνία έκδοσης και λήξης, χώρα έκδοσης, Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) και Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ) που τους έχουν χορηγηθεί κατά το παρελθόν στην Ελλάδα) του προς απασχόληση πολίτη τρίτης χώρας, ο οποίος πρέπει να μην έχει συμπληρώσει το εξηκοστό (60ό) έτος της ηλικίας, καθώς και ο αριθμός φορολογικού μητρώου του εργοδότη, υποβάλλονται σε ηλεκτρονική πλατφόρμα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr ΕΨΠ). Για τις αιτήσεις εργοδοτών που υποβάλλονται έως την 31η Δεκεμβρίου 2022 ο ανώτατος αριθμός θέσεων απασχόλησης καθορίζεται από την αντιστοιχία καλλιεργήσιμης έκτασης ανά εργαζόμενο σχετικά με τις καλλιέργειες:

α) Ελαιώνες, ελιές βρώσιμες, ένας (1) εργαζόμενος σε έκταση δεκαπέντε (15) στρεμμάτων,

β) ελαιώνες, ελιές ελαιοποίησης, ένας (1) εργαζόμενος σε έκταση είκοσι (20) στρεμμάτων, χωρίς αριθμητικό περιορισμό ανά περιφερειακή ενότητα. Μετά την 1η Ιανουαρίου 2023, εφαρμόζεται η αντιστοιχία καλλιεργήσιμης έκτασης ανά εργαζόμενο του άρθρου 11 του ν. 4251/2014 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδιδόμενων αποφάσεων.»

2. Στο άρθρο 92 του ν. 5007/2022 (Α' 241), περί της μεταβατικής διάταξης για τις άδειες διαμονής της παρ. Β' του άρθρου 20 του ν. 4251/2014 (Α' 80), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται, ως προς την προθεσμία ολοκλήρωσης της επένδυσης, β) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται, ως προς την αναφορά σε ένα ή περισσότερα ακίνητα του πρώτου εδαφίου και ως προς την προθεσμία ολοκλήρωσής της επένδυσης, και το άρθρο 92 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 92

Μεταβατική διάταξη για τις άδειες διαμονής της παρ. Β' του άρθρου 20 του ν. 4251/2014

Πολίτες τρίτων χωρών δύνανται να ολοκληρώσουν την επένδυσή τους σε ένα ή περισσότερα ακίνητα στις περιοχές της περ. α' της υποπαρ. 2 της παρ. Β' του άρθρου 20 του ν. 4251/2014 (Α' 80), έως την 30ή Απριλίου 2024, με ελάχιστη αξία επένδυσης τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ, υπό την προϋπόθεση πληρωμής προκαταβολής ύψους δέκα τοις εκατό (10%) επί του τιμήματος αγοράς ή μίσθωσης ξενοδοχειακών καταλυμάτων ή τουριστικών κατοικιών του παρόντος μέχρι την 31η Ιουλίου 2023, είτε όπως προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της

υποπαρ. 5 της παρ. Β' του άρθρου 20 του ν. 4251/2014 μέχρι την 31η Ιουλίου 2023, είτε με υπογραφή συμβολαιογραφικού προσυμφώνου, είτε με υπογραφή ιδιωτικού συμφωνητικού βεβαίας χρονολογίας και σχετική απόδειξη πίστωσης της τράπεζας του αγοραστή ως προς την αποστολή του ποσού της προκαταβολής σε λογαριασμό του πωλητή μέχρι την 31η Ιουλίου 2023.

Αν δεν ολοκληρωθεί η αγορά του ακινήτου ή των ακινήτων του προηγούμενου εδαφίου, ο πολίτης τρίτης χώρας δύνανται να ολοκληρώσει την επένδυσή του σε έτερο ή έτερα ακίνητα, με ελάχιστη αξία επένδυσης διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ και πάντως όχι πέραν της 30ής Απριλίου 2024.»

3. Στο άρθρο 179 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81), περί της έναρξης ισχύος του νόμου αυτού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η παρ. 1 τροποποιείται, ως προς την έναρξη ισχύος του νόμου, β) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 τροποποιείται, ως προς την έναρξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 176 του ίδιου νόμου, και το άρθρο 179 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 179

Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, η ισχύς του παρόντος αρχίζει την 31η Μαρτίου 2024, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

2. Ειδικότερα:

α) Η παρ. 5 του άρθρου 17,

β) η παρ. 4 του άρθρου 20,

γ) η περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 161 και

δ) οι παρ. 11 και 12 του άρθρου 177

ισχύουν από τη δημοσίευση του παρόντος.

Οι κανονιστικές πράξεις κατ' εφαρμογή του άρθρου 176 δύνανται να εκδίδονται από τη δημοσίευση του παρόντος, η ισχύς τους όμως δεν άρχεται προ της 31ης Μαρτίου 2024.»

**ΜΕΡΟΣ ΙΒ'**

**ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 98**

**Συμπληρωματικός Κρατικός Προϋπολογισμός οικονομικού έτους 2023**

Οι πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων οικονομικού έτους 2023 του ειδικού φορέα 1023-203-0000000 αυξάνονται κατά τριακόσια πενήντα εκατομμύρια (350.000.000) ευρώ, ως προς το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος. Οι εν λόγω πιστώσεις εγγράφονται υπό τον Αναλυτικό Λογαριασμό Εξόδων 2910601001 «Πιστώσεις για δαπάνες εφαρμογής δράσεων προγραμμάτων» του ως άνω ειδικού φορέα.

**Άρθρο 99**

**Χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης για τη στήριξη του τουρισμού της νήσου Ρόδου**

1. Παρέχεται οικονομική διευκόλυνση για το έτος 2024 από το εθνικό σκέλος του ειδικού προγράμματος Εκτάκτων Αναγκών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης,

στους δικαιούχους της παρ. 2, για τη διαμονή σε ξενοδοχεία της νήσου Ρόδου, κατά τα χρονικά διαστήματα της παρ. 3.

2. Δικαιούχοι είναι τα φυσικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως υπηκοότητας, που διέμεναν σε ξενοδοχεία που εκκενώθηκαν, κατά την εκδήλωση των δασικών πυρκαγιών στη νήσο Ρόδο τον Ιούλιο 2023.

3. Η οικονομική ενίσχυση του παρόντος περιλαμβάνει τη διαμονή για επτά (7) ημέρες, κατά τα χρονικά διαστήματα από 15 Μαρτίου 2024 έως 15 Μαΐου 2024 ή από 1η Οκτωβρίου 2024 έως 15 Νοεμβρίου 2024.

4. Η οικονομική ενίσχυση του παρόντος καταβάλλεται στον δικαιούχο από την εταιρεία του Ελληνικού Δημοσίου «Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε., ΕΔΥΤΕ Α.Ε.» (ΕΔΥΤΕ Α.Ε.), μέσω ειδικής εφαρμογής της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr, ΕΨΠ) που δημιουργείται από την ΕΔΥΤΕ Α.Ε., προκειμένου να χρησιμοποιηθεί στη συνεργαζόμενη επιχείρηση, με τον τρόπο που ορίζεται με την κοινή απόφαση της παρ. 8.

5. Η ΕΔΥΤΕ Α.Ε. αναλαμβάνει τον τεχνικό σχεδιασμό, την υλοποίηση της ειδικής εφαρμογής, καθώς και την οργάνωση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και άλλων δεδομένων από κάθε πηγή, την τήρηση υπό συνθήκες που διασφαλίζουν την ακεραιότητα, την εμπιστευτικότητα και τη διαθεσιμότητα των δεδομένων και κάθε άλλο θέμα που αφορά στην ομαλή λειτουργία της εφαρμογής σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων - ΓΚΠΔ, L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137). Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που καταχωρίζονται στην ανωτέρω εφαρμογή, συλλέγονται, τηρούνται και τυγχάνουν περαιτέρω επεξεργασίας αποκλειστικά για τον σκοπό της παρ. 1. Τα δεδομένα τηρούνται για τους ως άνω σκοπούς για περίοδο δύο (2) ετών και στη συνέχεια διαγράφονται.

6. Υπεύθυνος επεξεργασίας της ειδικής εφαρμογής ορίζεται η ΕΔΥΤΕ Α.Ε., η οποία διασφαλίζει την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων, της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και ιδίως, σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ και τον ν. 4624/2019.

7. Η οικονομική ενίσχυση του παρόντος είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους και τα νομικά τους πρόσωπα, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. Η διαμονή στα καταλύματα του παρόντος δεν επιβαρύνεται με το τέλος ανθεκτικότητας του άρθρου 30 του ν. 5073/2023 (Α' 204).

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται ο τρόπος ενημέρωσης και αυθεντικοποίησης των δικαιούχων, η διαδικασία υποβολής αιτήσεων και επιλογής των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, ο χρόνος έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της ειδικής εφαρμογής, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη λειτουργία αυτής, οι απαραίτητες διαλειτουργικότητες, ο τρόπος καταβολής της ενίσχυσης, τα ποσά ενίσχυσης ανά κατηγορία κύριων καταλυμάτων και κάθε τεχνική ή άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Με όμοια απόφαση δύναται να αναπροσαρμόζονται τα διαστήματα αξιοποίησης της ενίσχυσης και ο χρόνος διαμονής της παρ. 3.

#### **Άρθρο 100**

#### **Συμβάσεις εργασίας και παράταση ειδικής διαχείρισης ανώνυμης εταιρείας «ΛΑΡΚΟ» - Τροποποίηση άρθρου 97 ν. 4941/2022 και παρ. 10 άρθρου 21 ν. 4664/2020**

1. Στο άρθρο 97 του ν. 4941/2022 (Α' 113), περί καταβολής αποζημιώσεων απόλυσης στους εργαζόμενους της υπό ειδική διαχείριση εταιρείας «ΛΑΡΚΟ», το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 και του εισαγωγικού εδαφίου της παρ. 3 αυξάνεται, και το άρθρο 97 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 97**

Καταβολή αποζημιώσεων απόλυσης στους εργαζόμενους της υπό ειδική διαχείριση εταιρείας δυνάμει του άρθρου 21 του ν. 4664/2020 και πρόβλεψη της δυνατότητας σύναψης συμβάσεων ορισμένου χρόνου - Δυνατότητα ένταξης σε ειδικές δράσεις/ειδικά προγράμματα απασχόλησης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

1. Ο ειδικός διαχειριστής του άρθρου 21 του ν. 4664/2020 (Α' 32) στο πλαίσιο των καθηκόντων του, δύναται να προβεί σε καταγγελία του συνόλου των συμβάσεων εξηρημένης εργασίας των εργαζομένων στην εταιρεία, σύμφωνα με τον ν. 1387/1983 (Α' 110). Ειδικότερα, για την έγκυρη λύση των συμβάσεων εργασίας ο ειδικός διαχειριστής, ενεργώντας ως εργοδότης, προβαίνει σε προσδιορισμό του ύψους των οφειλόμενων αποζημιώσεων λόγω καταγγελίας των συμβάσεων εργασίας, για το σύνολο των μισθωτών του πρώτου εδαφίου, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 3198/1955 (Α' 98) σε συνδυασμό με την παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 2112/1920 (Α' 67), τις περ. 2 και 3 της υποπαρ. ΙΑ.12 της παρ. ΙΑ. του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), το άρθρο 66 του ν. 4808/2021 (Α' 101) και την παρ. 3α του άρθρου 21 του ν. 4664/2020.

2. Μετά την έγκυρη λύση των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων της παρ. 1 προς τον σκοπό της συνέχισης λειτουργίας της εταιρείας ή της συντήρησης του ενεργητικού της και εντός της προθεσμίας της παρ. 10 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020, ο ειδικός διαχειριστής δύναται να επιλέγει το κατά περίπτωση αναγκαίο προσωπικό, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους είκοσιέναν (21) μήνες από την καταγγελία του συνόλου

των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων στην εταιρεία και να προβαίνει στη σύναψη συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, εντός πάντα του ως άνω χρονικού διαστήματος. Το ανωτέρω χρονικό διάστημα απασχόλησης δεν δύναται να θεμελιώσει τη μετατροπή των συμβάσεων σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

3. Ειδικώς μέχρι την 31η.3.2024 κάθε σχετική δαπάνη της εταιρείας με σκοπό:

α) Την καταγγελία των συμβάσεων εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της δαπάνης για τις αποζημιώσεις καταγγελίας των συμβάσεων της παρ. 1, καθώς και την εξόφληση των απαιτήσεων για καταβολή αποζημίωσης απόλυσης που γεννήθηκαν κατά τα τελευταία δύο (2) έτη πριν από την υπαγωγή της εταιρείας σε ειδική διαχείριση κατά παρέκκλιση της παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020,

β) τη σύναψη των συμβάσεων της παρ. 2, καθώς και την πληρωμή του υφιστάμενου ασφαλιστηρίου συμβολαίου υγείας του προσωπικού,

επιχορηγείται από το Ελληνικό Δημόσιο, μέσω του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με επιβάρυνση του Αποθεματικού του κρατικού προϋπολογισμού σε πίστωση του λογαριασμού ταμειακής διαχείρισης που τηρεί η εταιρεία του άρθρου 21 του ν. 4664/2020 στην Τράπεζα της Ελλάδας, προς ισόποση κάλυψη των ως άνω δαπανών, κατόπιν ειδικά αιτιολογημένων αιτημάτων του ειδικού διαχειριστή, στα οποία προσδιορίζεται το ύψος των αιτούμενων ποσών για τους σκοπούς των παρ. 1 και 2 σύμφωνα με τους υπολογισμούς του. Τα δε επιχορηγούμενα, κατά περίπτωση, ποσά καταβάλλονται αποκλειστικά για την κάλυψη της εγκριθείσας δαπάνης με την προσκόμιση των δικαιολογητικών των παρ. α', β', γ' της ενότητας Α' του άρθρου 1 της υπ' αρ. 2/39539/0026/11.6.2015 (Β' 1138) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού και Οικονομικών. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται τα εδάφια τρίτο και τέταρτο της παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020. Για τους υπολογισμούς των ποσών για τους σκοπούς των παρ. 1 και 2, καθώς και για κάθε σχετική με τα ποσά αυτά διαφορά, ευθύνεται ο ειδικός διαχειριστής του άρθρου 21 του ν. 4664/2020. Πλέον των ανωτέρω, ο ειδικός διαχειριστής ή ο σύνδικος πτώχευσης δύναται, δυνάμει δικαστικής απόφασης και, στη συνέχεια αυτής, επίτευξης εξωδικαστικού συμβιβασμού να καταβάλλει αποζημιώσεις για ψυχική οδύνη συγγενών των θανόντων σε εργατικά ατυχήματα κατά τα έτη 2015 έως 2020 ύψους μέχρι του ποσού των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ανά ατύχημα στο σύνολο των δικαιούχων ανεξαρτήτως έκβασης της ποινικής διαδικασίας. Αν καταβληθεί το ποσό της αποζημίωσης του προηγούμενου εδαφίου τεκμαίρεται η παραίτηση των δικαιούχων από τις απαιτήσεις τους για τη συγκεκριμένη αιτία.

4. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καταρτίζει, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης πρόβλεψης, ειδικές δράσεις/ειδικά προγράμματα απασχόλησης, συγχρηματοδοτούμενα ή από εθνικούς πόρους, σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, για τους απολυθέντες της παρ. 1 άνω των πενήντα πέντε (55) ετών, έως τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων για

τη λήψη πλήρους σύνταξης γήρατος, και για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα επτά (7) έτη, καθώς και άλλες ειδικές δράσεις/ειδικά προγράμματα για κατηγορίες απολυμένων, ή και λοιπές κατηγορίες απασχολούμενων με συμβάσεις ανεξαρτήτων υπηρεσιών ή έργου, ιδίως ευάλωτων, οι οποίοι δεν εντάσσονται στην ανωτέρω κατηγορία και τα οποία δύναται να χρηματοδοτηθούν και από πόρους του «Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση για τους απολυμένους εργαζόμενους (Ε.Τ.Π.)». Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Ανάπτυξης, Εσωτερικών και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι όροι, οι διαδικασίες, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.

2. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020 (Α' 32), περί προθεσμίας για τη μεταβίβαση του ενεργητικού της «ΛΑΡΚΟ», παρατείνεται, και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Σε περίπτωση που δεν ολοκληρωθεί η διαδικασία μεταβίβασης τουλάχιστον του εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του συνόλου του ενεργητικού της εταιρείας (ως λογιστική αξία) εντός σαράντα τριών (43) μηνών από το πέρας της διαιτητικής διαδικασίας επίλυσης των διαφορών της παρ. 7 του παρόντος, τότε η ειδική διαχείριση θεωρείται ότι έχει λήξει και ο ειδικός διαχειριστής υποχρεούται να υποβάλει αίτηση πτώχευσης της επιχείρησης. Σε περίπτωση κήρυξης του φορέα της επιχείρησης σε πτώχευση, εάν εκκρεμεί η διάθεση μέρους ή όλου του προϊόντος ρευστοποίησης στους πιστωτές, αυτή διενεργείται από τον σύνδικο της πτώχευσης, ο οποίος αναλαμβάνει την ευθύνη διανομής του στους δικαιούχους πιστωτές, σύμφωνα με τον πίνακα κατάταξης που έχει συνταχθεί, σύμφωνα με τους όρους του παρόντος και η διανομή αυτή δεν υπόκειται σε πτωχευτική ανάκληση.»

#### **Άρθρο 101**

#### **Μεταβατικές διατάξεις ν. 5072/2023 περί συμβάσεων μεταβίβασης και διαχείρισης απαιτήσεων - Τροποποίηση περ. ε) παρ. 5 άρθρου 3, άρθρου 41 ν. 5072/2023**

1. Η περ. ε) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 5072/2023 (Α' 198) τροποποιείται, ώστε να εξαιρεθούν από την εφαρμογή του Μέρους Β' οι συμβάσεις διαχείρισης πιστώσεων που μεταβιβάζονται πριν την 30ή Δεκεμβρίου 2023, και η περ. ε) διαμορφώνεται ως εξής:

«ε) στη μεταβίβαση απαιτήσεων από συμβάσεις πιστώσεων, που μεταβιβάζονται πριν από την 30ή Δεκεμβρίου 2023, καθώς και στις συμβάσεις διαχείρισης αυτών.»

2. Στο άρθρο 41 του ν. 5072/2023, περί καταργούμενων διατάξεων, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, προστίθεται παρ. 2, επικαιροποιείται αντιστοίχως ο τίτλος και το άρθρο 41 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 41**

#### **Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Β' - Κατάργηση άρθρων 1 έως 3 ν. 4354/2015 - Μεταβατικές και τελικές διατάξεις**

1. Τα άρθρα 1 έως 3 του ν. 4354/2015 (Α' 176), περί Εταιρειών Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις

και Εταιρειών Απόκτησης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις, καταργούνται. Κατ' εξαίρεση οι πράξεις πώλησης και μεταβίβασης απαιτήσεων, καθώς και οι συμβάσεις διαχείρισης αυτών, οι οποίες λαμβάνουν χώρα μέχρι την 30ή Δεκεμβρίου 2023, εξακολουθούν να διέπονται από τον ν. 4354/2015.

2. Όπου στο άρθρο 3Α του ν. 4354/2015 γίνεται αναφορά σε άλλες διατάξεις του ν. 4354/2015, νοείται και ως παραπομπή στις αντίστοιχες διατάξεις του Μέρους Β' του παρόντος. Η παρ. 5 του άρθρου 3Α του ν. 4354/2015 εφαρμόζεται αναλόγως και για την κατώριση συμβάσεων διαχείρισης του άρθρου 14 του παρόντος.»

#### **Άρθρο 102**

##### **Μειωμένος συντελεστής Φόρου Προστιθέμενης Αξίας στα μη αλκοολούχα ποτά - Αντικατάσταση παρ. 51 Κεφαλαίου Α' «ΑΓΑΘΑ» Παραρτήματος ΙΙΙ Κώδικα Φ.Π.Α. και μεταβατική διατήρηση συντελεστών Φ.Π.Α.**

1. Η παρ. 51 του Κεφαλαίου Α' «ΑΓΑΘΑ» του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 2859/2000, Α' 248) αντικαθίσταται ως εξής:

«51. Μη αλκοολούχα ποτά, χωρίς προσθήκη αλκοόλης σε οποιαδήποτε αναλογία (ΔΚ ΕΧ 2202). Αεριούχα νερά της Δ.Κ. 2201 (ΔΚ ΕΧ 2201).»

2. Για το χρονικό διάστημα από την 11η Δεκεμβρίου 2023 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2023 εφαρμόζεται το Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α., περί υπαγωγής αγαθών και υπηρεσιών στον μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α., σύμφωνα με τις περ. α) και δ) της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4690/2020 (Α' 104).»

#### **Άρθρο 103**

##### **Ρυθμίσεις για την Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε. - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 78 ν. 4941/2022**

1. Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «ΕΑΒ Α.Ε.» («Εταιρεία»), που συστάθηκε με τον ν. 43/1975 (Α' 93), λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας. Η Εταιρεία διέπεται από τον ν. 4548/2018 (Α' 104).

2. Κατά παρέκκλιση του Κεφαλαίου Β' του ν. 4972/2022 (Α' 181), με Κανονισμούς που προτείνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση ρυθμίζονται:

α) η εσωτερική οργάνωση και λειτουργία της Εταιρείας,  
β) η πολιτική αμοιβών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, εντός των ορίων του τελευταίου εδάφιου της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 4972/2022 (Α' 181).

γ) η διάρθρωση και το οργανόγραμμα του προσωπικού,

δ) η διενέργεια προμηθειών, υπό την επιφύλαξη της ενωσιακής νομοθεσίας.

Ως προς τις αμοιβές του προσωπικού και των γενικών διευθυντών εφαρμόζονται τα άρθρα 22 και 23 του ν. 4972/2022.

3. Οι προσλήψεις της Εταιρείας γίνονται με αναλογική εφαρμογή των άρθρων 30 έως 32 του ν. 4972/2022. Επιτρέπεται ο δανεισμός ή η διάθεση υπαλλήλων μεταξύ της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Είναι δυνατή η απόσπαση στρατιωτικού προσωπικού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας στην Εταιρεία μετά από απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας κατά παρέκκλιση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3978/2011 (Α' 137) και κάθε άλλης διάταξης. Το στρατιωτικό προσωπικό που υπηρετεί στην Εταιρεία υπάγεται διοικητικά στην Υπηρεσία Πολεμικής Αεροπορίας Ελέγχου Αεροπορικής Βιομηχανίας και αμείβεται σύμφωνα με τον ν. 4472/2017 (Α' 74), η δε δαπάνη μισθοδοσίας του αποσπασμένου προσωπικού βαρύνει την Εταιρεία. Ο χρόνος υπηρεσίας στην Εταιρεία του προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων λογίζεται, για κάθε συνέπεια, ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στον Κλάδο που ανήκουν.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποτελείται από επτά (7) έως εννέα (9) μέλη και ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας. Ένα (1) από τα οριζόμενα μέλη προτείνεται από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Με την απόφαση ορισμού ή με όμοια απόφαση ανατίθενται καθήκοντα Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου, καθώς και Εντεταλμένων Συμβούλων και λοιπών εκτελεστικών μελών, ορίζονται οι αρμοδιότητες εκάστου και η εξουσία εκπροσώπησης της Εταιρείας. Για την εφαρμογή της παρούσας δεν εφαρμόζεται η παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3978/2011.

5. Το Ελληνικό Δημόσιο εκπροσωπείται στη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας από κοινού από τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας.

6. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται αναλογικά και για τις θυγατρικές εταιρείες της Εταιρείας.

7. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 78 του ν. 4941/2022 (Α' 113) περί κινήτρου παραγωγικότητας εργαζομένων της ΕΑΒ Α.Ε., η φράση «του Υπουργού Οικονομικών» αντικαθίσταται από τη φράση «της Γενικής Συνέλευσης κατόπιν εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης κατόπιν εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου, δύναται να καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις, καθώς και το ύψος ειδικού κινήτρου παραγωγικότητας για τους εργαζομένους της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας ΑΕ (ΕΑΒ ΑΕ), το οποίο συνδέεται με την ποιοτική και χρονική επίτευξη στόχων υλοποίησης προγραμμάτων και συμβατικών υποχρεώσεων της Εταιρείας, ιδίως όσον αφορά τις συμβατικές υποχρεώσεις αναφορικά με την παράδοση έργων στο πλαίσιο του εξοπλιστικού προγράμματος του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Το ύψος του ανωτέρω κινήτρου κλιμακώνεται εντός του πλαισίου του νόμιμα εγκεκριμένου προϋπολογισμού της εταιρίας και αναλόγως της εμπλοκής εκάστης υπηρεσίας και θέσεως εργασίας στην παραγωγική διαδικασία, κατόπιν τεκμηριωμένης εισήγησης του φορέα.»

**Άρθρο 104**  
**Ορισμός ως Ενδιάμεσου Φορέα της Επιτελικής**  
**Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Κοινωνικής**  
**Συνοχής και Οικογένειας - Προσθήκη παρ. 6α**  
**στο άρθρο 13 του ν. 4914/2022**

Στην παρ. 6 του άρθρου 13 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί Ενδιάμεσων Φορέων, προστίθεται παρ. 6α ως εξής:  
 «6α. Η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας δύναται να ορίζεται Ενδιάμεσος Φορέας για να ασκεί καθήκοντα Διαχειριστικής Αρχής για τη διαχείριση πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+.»

**Άρθρο 105**  
**Δαπάνες του νομικού προσώπου δημοσίου**  
**δικαίου «Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας - Ειδικός**  
**Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας» για**  
**την προστασία της δημόσιας υγείας στην**  
**Περιφέρεια Θεσσαλίας λόγω της κακοκαιρίας**  
**«Daniel» και της κακοκαιρίας «Elias»**

1. Οι δαπάνες του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας - Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας», που διενεργούνται κατά το χρονικό διάστημα από την 11η.9.2023 έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτού με το Περιφερειακό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας (Π.Ε.Δ.Υ.) Θεσσαλίας, ως αποκεντρωμένη μονάδα του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.), για τη διασφάλιση της ποιότητας του νερού, την εντομολογική επιτήρηση και την επιδημιολογική επιτήρηση μεταδιδόμενων νοσημάτων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας προς τον σκοπό της αντιμετώπισης των επείγουσών αναγκών προστασίας της δημόσιας υγείας, είναι νόμιμες, εκκαθαρίζονται και πληρώνονται με επιχορήγηση από τον προϋπολογισμό του Ε.Ο.Δ.Υ. προς το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας - Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας».

2. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί προμηθειών του δημοσίου και των διατάξεων περί ανάληψης υποχρέωσης, η πληρωμή των δαπανών της παρ. 1 γίνεται με: α) την εξεύρεση πίστωσης, β) το τιμολόγιο της προμηθεύτριας τον εξοπλισμό και τα αναλώσιμα εταιρείας, προς το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας - Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας» και γ) τη βεβαίωση καλής εκτέλεσης από τον επιστημονικά υπεύθυνο του Π.Ε.Δ.Υ. Θεσσαλίας.

**Άρθρο 106**  
**Αποζημίωση μετακινούμενου ιατρικού,**  
**νοσηλευτικού και λοιπού προσωπικού σε**  
**συγκεκριμένες δομές υγείας της ίδιας ή άλλης**  
**Υγειονομικής Περιφέρειας - Τροποποίηση**  
**παρ. 1 άρθρου εικοστού και παρ. 1 άρθρου**  
**εικοστού πρώτου ν. 5015/2023 - Παράταση**  
**παραμονής των ιατρών που έχουν ολοκληρώσει**  
**τον χρόνο άσκησης στην ειδικότητα -**  
**Τροποποίηση παρ. 2Α άρθρου 134 ν. 5034/2023**

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου εικοστού του ν. 5015/2023 (Α' 20), περί της αποζημίωσης μετακι-

νούμενου ιατρικού προσωπικού σε συγκεκριμένες δομές υγείας της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας, τροποποιείται η καταληκτική ημερομηνία, έως την οποία δύναται να έχουν πραγματοποιηθεί οι μετακινήσεις των ιατρών κλάδου Εθνικού Συστήματος Υγείας και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«1. Στους ιατρούς κλάδου Εθνικού Συστήματος Υγείας, οι οποίοι μετακινούνται έως τις 31.12.2024, κατ' εφαρμογή του άρθρου 24 του ν. 3599/2007 (Α' 176), περί των μετακινήσεων του πάσης φύσεως προσωπικού των φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας, σε συγκεκριμένες δομές υγείας της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας (Υ.Πε.), λόγω έκτακτων υπηρεσιακών αναγκών, χορηγείται μηνιαία αποζημίωση ύψους χιλίων οκτακοσίων (1.800) ευρώ, πλέον των μηνιαίων αποδοχών τους. Κατ' εξαίρεση, για μετακινήσεις του προηγούμενου εδαφίου εντός δομών υγείας της Περιφέρειας Αττικής χορηγείται μηνιαία αποζημίωση ύψους οκτακοσίων (800) ευρώ. Στους ιατρούς του πρώτου και δεύτερου εδαφίου δεν καταβάλλεται η αποζημίωση του άρθρου 29 του ν. 4816/2021 (Α' 118), περί της αποζημίωσης των ιατρών διαφόρων ειδικοτήτων για τη μετακίνηση σε νοσοκομεία της ίδιας ή άλλης Υ.Πε..»

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου εικοστού πρώτου του ν. 5015/2023, περί της αποζημίωσης μετακινούμενου νοσηλευτικού και λοιπού προσωπικού σε συγκεκριμένες δομές υγείας της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας, τροποποιείται η καταληκτική ημερομηνία, έως την οποία δύναται να έχουν πραγματοποιηθεί οι μετακινήσεις του νοσηλευτικού και λοιπού προσωπικού και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«1. Στο νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό, το οποίο μετακινείται, κατ' εφαρμογή του άρθρου 24 του ν. 3599/2007 (Α' 176), περί των μετακινήσεων του πάσης φύσεως προσωπικού των φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας, κατά το χρονικό διάστημα από την 1η.6.2023 έως την 31η.12.2024, λόγω έκτακτων υπηρεσιακών αναγκών, χορηγείται μηνιαία αποζημίωση ύψους χιλίων διακοσίων (1.200) ευρώ, πλέον των μηνιαίων αποδοχών τους. Κατ' εξαίρεση του προηγούμενου εδαφίου, στο νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό που μετακινείται εντός της Περιφέρειας Αττικής χορηγείται αποζημίωση ύψους τετρακοσίων (400) ευρώ.»

3. Στο άρθρο 134 του ν. 5034/2023 (Α' 69), περί της έναρξης ισχύος συγκεκριμένων άρθρων του νόμου αυτού, τροποποιείται η παρ. 2Α ως προς την ημερομηνία έναρξης ισχύος του χρονικού ορίου παράτασης παραμονής των ιατρών που έχουν ολοκληρώσει τον χρόνο άσκησης στην ειδικότητα στη θέση που κατείχαν ως ειδικευόμενοι, και η παρ. 2Α διαμορφώνεται ως εξής:  
 «2Α. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου 110 άρχεται από την 1η.1.2025.»

**Άρθρο 107**  
**Αποδοχές Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών**  
**και Υφυπουργών που δεν έχουν τη βουλευτική**  
**ιδιότητα**

1. Οι μικτές μηνιαίες αποδοχές Υπουργών και Αναπληρωτών Υπουργών που δεν έχουν τη βουλευτική ιδιότητα

καθορίζονται σε ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%) των μικτών μηνιαίων αποδοχών και επιδομάτων του Προέδρου του Αρείου Πάγου, όπως αυτές ορίζονται με τον εκάστοτε μισθολογικό νόμο για τις αποδοχές των δικαστικών λειτουργιών.

2. Οι μικτές μηνιαίες αποδοχές Υφυπουργών που δεν έχουν τη βουλευτική ιδιότητα καθορίζονται σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) των μικτών μηνιαίων αποδοχών και επιδομάτων του Προέδρου του Αρείου Πάγου, όπως αυτές ορίζονται με τον εκάστοτε μισθολογικό νόμο για τις αποδοχές των δικαστικών λειτουργιών.

3. Κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη καταργείται.

4. Το παρόν ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2024.

#### **Άρθρο 108**

#### **Επικαιροποίηση επωνυμίας και σκοπού «ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΑΘΗΝΑ Α.Ε.» - Τροποποίηση άρθρων 1, 2, 7 και 8 ν. 4539/2018**

1. Οι παρ. 1, 2, 5 και το πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 1 του ν. 4539/2018 (Α' 89), περί σύστασης της «ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΑΘΗΝΑ Α.Ε.», τροποποιούνται ως προς την επωνυμία της εταιρείας, και το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 1**

#### **Σύσταση φορέα**

1. Συνιστάται ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ανάπλαση Δημοσίων Χώρων Ανώνυμη Εταιρεία» και τον δικριτικό τίτλο «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.». Στις διεθνείς συναλλαγές η επωνυμία θα αποδίδεται ως «ANAPLASSIS S.A.».

2. Η «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.» λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και των κατ'εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικών αποφάσεων, τις διατάξεις του ν. 3429/2005 (Α' 314), καθώς και, συμπληρωματικώς, τις διατάξεις του ν. 4548/2018 (Α' 104), εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος.

3. Έδρα αυτής ορίζεται ο Δήμος Αθηναίων.

4. Η διάρκεια της εταιρείας ορίζεται σε δεκαπέντε (15) έτη και αρχίζει από την καταχώρηση του καταστατικού της στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου (Γ.Ε.ΜΗ.). Η διάρκεια δύναται να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Εταιρείας.

5. Η εποπτεία της «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.» κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων της, ασκείται από κοινού από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τον Υπουργό Πολιτισμού, τον Υπουργό Εσωτερικών και τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών.

6. Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ορίζεται σε πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, διαιρεμένο σε πεντακόσιες (500) ονομαστικές μετοχές των εκατό (100) ευρώ η κάθε μία, αποκλειστικής και πλήρους κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου.

7. Η «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.» αποκτά νομική προσωπικότητα με την καταχώριση του καταστατικού της στο Γ.Ε.ΜΗ.. Με κοινή απόφαση των εποπτευόντων Υπουργών και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καταρτίζεται και κυρώνεται το

νομίας και Οικονομικών, καταρτίζεται και κυρώνεται το αρχικό καταστατικό της εταιρείας, με το οποίο ρυθμίζονται όλα τα θέματα, που προβλέπονται στην κείμενη για τις ανώνυμες εταιρείες νομοθεσία και καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί δημοσιότητας. Το Καταστατικό της Εταιρείας μπορεί να τροποποιείται και να κωδικοποιείται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4548/2018.».

2. Στο άρθρο 2 του ν. 4539/2018, περί σκοπού, αντικαθίσταται η παρ. 1, στην παρ. 2, στο εισαγωγικό και στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 επικαιροποιείται η επωνυμία της εταιρείας, στην περ. 1 της παρ. 4 διευρύνεται η δυνατότητα συνεργασίας με Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και το άρθρο 2 διαμορφώνεται ως εξής:

#### **«Άρθρο 2**

#### **Σκοποί**

1. Σκοπός της «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.» είναι ο συντονισμός του σχεδιασμού, ο προγραμματισμός και η υλοποίηση αναπλάσεων στο σύνολο της ελληνικής Επικρατείας προκειμένου να βελτιωθούν η ποιότητα ζωής, η κοινωνική συνοχή και η οικονομική ανάπτυξη.

2. Στο πλαίσιο του σκοπού της η «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.» δύναται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, να αξιοποιεί εγκαταλελειμμένα, κενά ή ανενεργά κτήρια, καθώς και ακάλυπτους χώρους μεταξύ πολυκατοικιών, με τη σύμφωνη γνώμη και σε συνεργασία με τους ιδιοκτήτες, νομείς, κατόχους ή τους αρμόδιους διαχειριστές τους. Η «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.» δύναται επίσης να αποκαθιστά διατηρητέα κτίρια και νεώτερα μνημεία, να αναλαμβάνει δράσεις ενίσχυσης της νεοφυούς και καινοτόμου επιχειρηματικότητας και της αλληλέγγυας οικονομίας, ανάδειξης του τουριστικού χαρακτήρα των περιοχών, δράσης βελτίωσης της προσβασιμότητας του αστικού περιβάλλοντος σε άτομα με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα, δράσεις πολιτιστικής αναβάθμισης, δράσεις αθλητισμού και δράσεις υπέρ των νέων και των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.

3. Το πρόγραμμα δράσεων και παρεμβάσεων για τις αναπλάσεις εξειδικεύεται και τροποποιείται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και, κατόπιν σχετικής γνωμοδότησης του Γνωμοδοτικού Τεχνικού Συμβουλίου.

4. Για την εξυπηρέτηση των σκοπών της η «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.» δύναται, ενδεικτικώς, να προβεί:

α. Στην καταγραφή του κτηριακού και πολιτιστικού αποθέματος, καθώς και κάθε είδους κοινόχρηστων ή μη υποδομών και χώρων.

β. Στην εκτέλεση έργων ή ανάθεση σε τρίτους έργων ανάπλασης.

γ. Στη διενέργεια αρχιτεκτονικών διαγωνισμών και εν γένει διαγωνιστικών διαδικασιών για τις προς ανάθεση μελέτες.

δ. Στην εκπόνηση, ανάθεση, εποπτεία, παρακολούθηση και παραλαβή μελετών, ενδεικτικώς, για την ανάπλαση και αποκατάσταση διατηρητέων κτιρίων και νεότερων μνημείων, αστικών αναπλάσεων και αρχιτεκτονικής,

μελετών επί θεμάτων στεγαστικής αποκατάστασης και επανακατοίκησης, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης της προσβασιμότητας με άτομα με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα, μελετών επί θεμάτων διαβίωσης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.

ε. Στη συμμετοχή σε προγράμματα ανάπτυξης δημόσια ή ιδιωτικά, καθώς και σε επιχειρησιακά προγράμματα ΕΣΠΑ.

στ. Στην ανάληψη ως δικαιούχου της εκτέλεσης έργων ή δράσεων στο πλαίσιο των συναφών με τους σκοπούς της επιχειρησιακών ή άλλων προγραμμάτων.

ζ. Στην ανάληψη δράσεων ή εκτέλεση έργων, κατόπιν σύναψης προγραμματικών συμβάσεων με δημόσιους φορείς, Ο.Τ.Α. ή Ν.Π.Δ.Δ. ιδίως κατά την εκτέλεση επιχειρησιακών προγραμμάτων.

η. Στην οργάνωση ή/και συμμετοχή σε προγράμματα, εκθέσεις, συνέδρια και εκδηλώσεις δημοσιότητας συναφών με τα θεματικά πεδία της «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.».

θ. Στην αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών, δωρεών, χορηγιών και πάσης φύσεως ενισχύσεων για την επίτευξη των σκοπών της.

ι. Σε κάθε μορφής συνεργεία με τις αρμόδιες διευθύνσεις των Υπουργείων, τους δήμους και τις περιφέρειες και κάθε αρμόδιο ή ενδιαφερόμενο φορέα, δημόσιο ή ιδιωτικό, για την εκπόνηση και υλοποίηση επιμέρους έργων της ανάπτυξης.

ια. Στη συνεργασία με φορείς και οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για ζητήματα ενδιαφέροντος της εταιρείας.

ιβ. Σε κάθε ενδεδειγμένη ενέργεια και δράση που εμπίπτει στους σκοπούς της, έστω και αν δεν αναφέρεται ρητώς στον παρόντα νόμο.

ιγ. Σε συμπράξεις με τη Βουλή των Ελλήνων και με το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, προκειμένου να προωθηθούν δράσεις πολιτισμού και δημοκρατίας, όπως η ίδρυση Μουσείου Δημοκρατίας.

Η «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.» εφαρμόζει τις διατάξεις του ν. 4412/2016 (Α' 147).»

3. Το άρθρο 7 του ν. 4539/2018, περί εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας, επικαιροποιείται ως προς την επωνυμία της εταιρείας, και το άρθρο 7 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 7**

**Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας**

Η «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.» καταρτίζει Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, εφόσον απαιτείται και σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3429/2005 (Α' 314).»

4. Το άρθρο 8 του ν. 4539/2018, περί προσωπικού, επικαιροποιείται ως προς την επωνυμία της εταιρείας, και το άρθρο 8 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 8**

**Προσωπικό**

1. Η «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.» για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών, όπως αυτές προσδιορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της, προσλαμβάνει προσωπικό με σύμβαση εργασίας αορίστου και ορισμένου χρόνου, με σύμβαση μίσθωσης έργου και

έμμισθης εντολής, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, όπως ενδεικτικά στο ν. 4765/2021 (Α' 6) περί προσλήψεων, άρθρο 6 του ν. 2527/1997 (Α' 206).

2. Η κάλυψη των αναγκών της «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.» σε προσωπικό δύναται να γίνει και κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4440/2016 (Α' 224) περί Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας.»

**Άρθρο 109**

**Διοικητικό συμβούλιο -**

**Τροποποίηση άρθρου 3 ν. 4539/2018**

Στο άρθρο 3 του ν. 4539/2018 (Α' 89), περί Διοικητικού Συμβουλίου, αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παρ. 1, στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 επικαιροποιείται η επωνυμία της εταιρείας, και το άρθρο 3 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 3**

**Διοικητικό Συμβούλιο**

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.» είναι εξαμελές και αποτελείται από:

α) Πρόσωπο εγνωσμένου κύρους, επιστημονικής κατάρτισης και επαγγελματικής εμπειρίας επί των θεματικών πεδίων της εταιρείας που ορίζεται με απόφαση των ασκούντων τα δικαιώματα του μετόχου του Ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 ως Πρόεδρο, κατόπιν τήρησης της διαδικασίας του ν. 5062/2023 (Α' 183), εφαρμοζομένης της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 3 του νόμου αυτού, β) ένα (1) πρόσωπο εγνωσμένου κύρους, επιστημονικής κατάρτισης και επαγγελματικής εμπειρίας, επί των θεματικών πεδίων της εταιρείας ως Διευθύνοντα Σύμβουλο, που υποδεικνύεται από τον Πρόεδρο, γ) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δ) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Πολιτισμού, ε) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών, και στ) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τριετής και μπορεί να ανανεωθεί μία φορά για ισόχρονο διάστημα.

2. Η θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και οι αποδοχές αυτού καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και των εποπτευόντων Υπουργών.

3. Ο ορισμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται με κοινή απόφαση των εποπτευόντων Υπουργών. Ο Διευθύνων Σύμβουλος και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, πλην του Προέδρου, παύονται αζημίως για το Δημόσιο και την «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.», με κοινή απόφαση των εποπτευόντων Υπουργών.»

**Άρθρο 110**

**Διαδικασία συγκρότησης γνωμοδοτικού τεχνικού συμβουλίου - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 4539/2018**

Στο άρθρο 4 του ν. 4539/2018 (Α' 89), περί του Γνωμοδοτικού Τεχνικού Συμβουλίου, στις παρ. 1 και 2, καθώς



και στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 επικαιροποιείται η επωνυμία της εταιρείας, αφαιρείται η γνώμη της παρ. 1, η παρ. 4 αντικαθίσταται, και το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 4**

**Γνωμοδοτικό Τεχνικό Συμβούλιο**

1. Η λειτουργία της «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.» υποβοηθείται από το Γνωμοδοτικό Τεχνικό Συμβούλιο (Γ.Τ.Σ.), το οποίο συγκροτείται από οκτώ (8) μέλη, που ορίζονται για τριετή θητεία με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού, Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών.

2. Τα μέλη του Γ.Τ.Σ. πρέπει να είναι πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, ευρείας επιστημονικής κατάρτισης και αποδεδειγμένης εμπειρίας σε θέματα ενδιαφέροντος της «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.».

3. Το Γ.Τ.Σ. γνωμοδοτεί στο Διοικητικό Συμβούλιο της «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.» για θέματα του σκοπού και των αρμοδιοτήτων της. Το προς γνωμοδότηση ζήτημα τίθεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και απευθύνεται, με την ταυτόχρονη θέση προθεσμίας για τη διατύπωση γνώμης, προς όλα τα μέλη του Γνωμοδοτικού Τεχνικού Συμβουλίου, τα οποία δύνανται να αποφανθούν μεμονωμένα ή συλλογικά. Οι γνωμοδοτήσεις του Γ.Τ.Σ., ατομικές ή συλλογικές, δεν δεσμεύουν το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας στις αποφάσεις του.

4. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την 31η Δεκεμβρίου 2023 συγκαλείται έκτακτη Γενική Συνέλευση της «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.», προκειμένου να προσαρμόσει το καταστατικό της, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 1. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την καταχώριση της παραπάνω τροποποίησης καταστατικού στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο, τροποποιούνται: α) η κοινή απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 3, με την οποία διορίζεται Διοικητικό Συμβούλιο της «ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.» και β) η κοινή απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 4, με την οποία ορίζονται τα μέλη του Γνωμοδοτικού Τεχνικού Συμβουλίου. Με τη δημοσίευση των αποφάσεων στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» λήγει αυτοδικαίως η θητεία των ήδη υπηρετούντων μελών, αζημίως, για το Δημόσιο και την «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.».

**Άρθρο 111**

**Μετοχικό κεφάλαιο - Μετοχές - Τροποποίηση άρθρου 5 ν. 4539/2018**

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 και η παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4539/2018 (Α' 89), περί μετοχικού κεφαλαίου, επικαιροποιούνται ως προς την επωνυμία της εταιρείας, στην άσκηση των δικαιωμάτων της παρ. 2 προστίθενται οι Υπουργοί Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Πολιτισμού, και το άρθρο 5 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 5**

**Μετοχικό Κεφάλαιο - Μετοχές**

1. Το μετοχικό κεφάλαιο της «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.» ανέρχεται στο ποσό των πενήντα χιλιάδων

(50.000) ευρώ, διαιρεμένο σε πεντακόσιες (500) ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας εκατό (100) ευρώ η κάθε μία. Το μετοχικό κεφάλαιο αναλαμβάνεται εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο και καταβάλλεται με μετρητά το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

2. Τα δικαιώματα του μετόχου Ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση ασκούνται από τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Πολιτισμού.

3. Οι μετοχές της «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.» είναι ονομαστικές, αδιαίρετες και αμεταβίβαστες.»

**Άρθρο 112**

**Επιχορήγηση εταιρείας -**

**Τροποποίηση άρθρου 6 ν. 4539/2018**

Το εισαγωγικό εδάφιο του άρθρου 6 του ν. 4539/2018 (Α' 89), περί πόρων, επικαιροποιείται ως προς την επωνυμία της εταιρείας, στην παρ. 1α προστίθεται η δυνατότητα χρηματοδότησης από το Πράσινο Ταμείο, στους πόρους της παρ. 2 προστίθεται η φράση «ή το ΕΣΠΑ μετά από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Υπουργού», και το άρθρο 6 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 6**

**Πόροι**

Πόροι της «ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ Α.Ε.» είναι οι εξής:

1. Οι πρόσοδοι από την εν γένει διαχείριση και αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων από την εταιρεία σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2.

1α. Επιχορήγηση από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και το Πράσινο Ταμείο, με εξαίρεση το ποσοστό των εσόδων της περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3889/2012 (Α' 182), το οποίο διατίθεται για την χρηματοδότηση δράσεων για την ανάπτυξη βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων χαμηλού ανθρακικού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος με στόχο την ενίσχυση και τη σταδιακή διαφοροποίηση των τοπικών οικονομιών και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στις Περιφερειακές Ενότητες Κοζάνης, Φλώρινας και στον Δήμο Μεγαλόπολης της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας, όπως ορίζεται ετησίως.

2. Επιχορηγήσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, περιλαμβανομένων και προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας, που συγχρηματοδοτούνται ή χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ή Διεθνείς Οργανισμούς, ή εθνικούς πόρους, ή το ΕΣΠΑ μετά από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Υπουργού.

3. Δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες, χορηγίες και πάσης φύσεως ενισχύσεις νομικών ή φυσικών προσώπων, ημεδαπών ή αλλοδαπών για την επίτευξη του σκοπού της.

4. Έσοδα από κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

5. Με κοινή απόφαση των εποπτευόντων Υπουργών, του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση θεματικού Υπουργού, μπορούν να μεταφέρονται ως πόροι της εταιρείας έσοδα από τέλη ή δικαιώματα, που τυχόν εισπράττονται από

τρίτους και αφορούν συναφείς με την εταιρεία σκοπούς. Επίσης, με κοινή απόφαση των εποπτευόντων Υπουργών και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μπορούν να καθορίζονται ειδικότεροι κανόνες για τη διαχείριση και αξιοποίηση εσόδων από τη δραστηριότητα της εταιρείας.»

#### Άρθρο 113

**Παρατάσεις προσωρινών αδειών λειτουργίας - Προβλέψεις για την λειτουργία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της «Δ.Ε.Η. Α.Ε.» - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 88 ν. 4602/2019**

1. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 88 του ν. 4602/2019 (Α' 45), περί αδειών εγκατάστασης και προσωρινής λειτουργίας, παρατείνεται, το τελευταίο εδάφιο αντικαθίσταται, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Κατά παρέκκλιση των υφιστάμενων διατάξεων, με το παρόν χορηγείται άδεια εγκατάστασης και προσωρινής λειτουργίας, έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2024, στις μονάδες της παραγράφου 1. Εντός τριών (3) μηνών από τη χορήγηση της απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων της παραγράφου 3, ο φορέας εκμετάλλευσης των μονάδων υποχρεούται να υποβάλει στις αρμόδιες αρχές αίτημα συνοδευόμενο από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως αυτά ορίζονται στις Δ6/Φ1/οικ.8295/1995 (Β' 385) και Δ6/Φ1/οικ.7740/2001 (Β' 508) υπουργικές αποφάσεις, για την τροποποίηση της άδειας λειτουργίας των λειτουργούντων σταθμών παραγωγής, στους οποίους θα εγκατασταθούν οι προσιθιζόμενες μονάδες.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο χρόνος ισχύος των αδειών εγκατάστασης και προσωρινής λειτουργίας του πρώτου εδαφίου της παρούσας δύναται να παρατείνεται έως την ολοκλήρωση της ΦΑΣΗΣ II της διασύνδεσης της Κρήτης, και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2025.»

2. Οι προθεσμίες του άρθρου 24 του ν. 3377/2005 (Α' 202) ως προς την Προσωρινή Ενιαία Άδεια Λειτουργίας των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής της «Δ.Ε.Η. Α.Ε.» και των μονάδων της «Δ.Ε.Η. Α.Ε.» που περιλαμβάνονται στην Ενιαία Άδεια Παραγωγής και έχουν μεταβιβασθεί στη «Δ.Ε.Η. Ανανεώσιμες Α.Ε.», πλην αυτών στις οποίες έχει ήδη χορηγηθεί αυτοτελής Άδεια Λειτουργίας, καθώς και οι προθεσμίες των προγενέστερων εκδοθεισών αδειών και εγκρίσεων των μονάδων αυτών, παρατείνονται ως εξής:

α) Η ισχύς της Προσωρινής Ενιαίας Άδειας Λειτουργίας της παρ. 1, έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2024,

β) η ισχύς της Προσωρινής Ενιαίας Άδειας Λειτουργίας της παρ. 2, έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2024,

γ) η κάλυψη από την Προσωρινή Ενιαία Άδεια Λειτουργίας των Μονάδων Παραγωγής της «Δ.Ε.Η., Α.Ε.» σε μικρά απομονωμένα συστήματα της παρ. 3, έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2024,

δ) η προθεσμία κατάθεσης των αιτήσεων της παρ. 4, από τη λήξη της έως την 31η Ιουλίου 2024.

Οι Μονάδες της παρ. 1 που κατατάσσονται στη Β' Κατηγορία του άρθρου 8 του ν. 4014/2011, υπάγονται

αυτοδίκαια στις Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις της υπ' αρ. 45964/2013 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1987), όπως εκάστοτε ισχύει.

#### Άρθρο 114

**Παρατάσεις περιβαλλοντικών και αναπτυξιακών προθεσμιών - Τροποποίηση παρ. 18 άρθρου 52 ν. 4280/2014, παρ. 1 και 2 άρθρου 144 ν. 4764/2020, παρ. 2 άρθρου 39 και παρ. 6 άρθρου 65 π.δ. 71/2019, παρ. 4 άρθρου 74 ν. 4821/2021 και παρ. 1 άρθρου 16 π.δ. 83/2022**

1. Η περαίωση κατά περίπτωση, της διαδικασίας ένταξης στο πλαίσιο των επιτρεπτών επεμβάσεων σε δασικού χαρακτήρα εκτάσεις, των παρ. 7, 9, και 10 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 (Α' 159), παρατείνεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2025. Η ανωτέρω προθεσμία καταλαμβάνει και τις περιπτώσεις της παρ. 4 του άρθρου 58 του ν. 998/1979 (Α' 289), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

2. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 18 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014, περί εργασιών σύνταξης δασολογίου, παρατείνεται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«18. Η παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 3208/2003 (Α' 303), πλην του τελευταίου εδαφίου της, καθώς επίσης και η παρ. 3 του ίδιου άρθρου καταργούνται μετά από την έναρξη των εργασιών σύνταξης δασολογίου της οικείας περιφερειακής ενότητας και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2025. Μετά από την πάροδο της προθεσμίας αυτής για τις οριστικά παραχωρηθείσες εκτάσεις ισχύουν οι όροι των παραχωρητηρίων.»

3. Οι προθεσμίες της παρ. 1 και 2 του άρθρου 144 του ν. 4764/2020 (Α' 256), περί θεμάτων των μητρώων συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, παρατείνονται, και οι παρ. 1 και 2 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Αναστέλλεται η ισχύς των διατάξεων της παρ. 9 του άρθρου 3, της περ. β' της παρ. 3 και της παρ. 7 του άρθρου 13, καθώς και του άρθρου 64 του π.δ. 71/2019 (Α' 112), από την 1η Σεπτεμβρίου 2021 έως την 31η Δεκεμβρίου 2024.

2. Οι αιτήσεις που υποβάλλονται στην υπηρεσία τήρησης των μητρώων από την 1η Σεπτεμβρίου 2021 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2024 για εγγραφή ή μεταβολή ήδη εγγεγραμμένων στο Μητρώο Μελετητών, στο Μητρώο Γραφείων Μελετών, στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ.) και στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.), εξετάζονται από τις αντίστοιχες επιτροπές του π.δ. 71/2019 και κρίνονται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του προεδρικού διατάγματος διατάξεις. Τα πτυχία των Μελετητών και Γραφείων Μελετών που εκδίδονται, εξακολουθούν να ισχύουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2024.»

4. Η προθεσμία της παρ. 2 του άρθρου 39 του π.δ. 71/2019 (Α' 112), περί ισχύος των πτυχίων των εγγεγραμμένων στο Μητρώο Μελετητών και στο Μητρώο Γραφείων Μελετών, παρατείνεται, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Τα πτυχία των εγγεγραμμένων στο Μητρώο Μελετητών και στο Μητρώο Γραφείων Μελετών, που είναι σε ισχύ κατά την 3η Ιουλίου 2019, εξακολουθούν να ισχύουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2024, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νομοθετικού πλαισίου που ίσχυε έως και τις 2 Ιουλίου 2019, χωρίς να απαιτείται αίτηση ανανέωσης, όπως προβλέπεται στις παρ. 1 έως 3 του άρθρου 10 και το άρθρο 11 του π.δ. 138/2009 (Α' 185).»

5. Οι προθεσμίες του πρώτου και τελευταίου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019, περί των μεταβατικών διατάξεων, παρατείνονται, και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Οι βεβαιώσεις εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ., καθώς και τα πτυχία εργοληπτών Δημοσίων Δασοτεχνικών Έργων που είναι σε ισχύ κατά την 3η Ιουλίου 2019 εξακολουθούν να ισχύουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2024, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νομοθετικού πλαισίου που ίσχυε έως και τις 2 Ιουλίου 2019, χωρίς να απαιτείται αίτηση τακτικής αναθεώρησης, όπως προβλέπεται στην παρ. 11 του άρθρου 92 και τις παρ. 2 και 4 του άρθρου 97 του ν. 3669/2008 (Α' 116). Οι υποβαλλόμενες κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα αιτήσεις μεταβολών εξετάζονται με βάση το προϊσχύον νομοθετικό πλαίσιο. Μετά την πάροδο της παραπάνω προθεσμίας οι βεβαιώσεις εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. και τα πτυχία Εργοληπτών Δημοσίων Δασοτεχνικών Έργων παύουν να ισχύουν. Για το χρονικό διάστημα από 1η Σεπτεμβρίου 2021 μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2024 εξακολουθεί να εκδίδεται, σύμφωνα με τα ισχύοντα μέχρι την 3η Ιουλίου 2019, η ενημερότητα πτυχίου για εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι καταταγμένες στις τάξεις 3η έως 7η.»

6. Η προθεσμία της παρ. 4 του άρθρου 74 του ν. 4821/2021 (Α' 134), περί ρύθμισης ζητημάτων μητρώων συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, παρατείνεται, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Βεβαιώσεις εγγραφής πτυχίων που εκδόθηκαν μετά την 3η Ιουλίου 2019 και είναι σε ισχύ έως την 1η Σεπτεμβρίου 2021, παρατείνονται αυτοδικαίως έως την 31η Δεκεμβρίου 2024, χωρίς προηγούμενη αίτηση αναθεώρησης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νομοθετικού πλαισίου που ίσχυε έως και τις 2 Ιουλίου 2019.»

7. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 16 του π.δ. 83/2022 (Α' 333), περί μεταβατικών διατάξεων για ρυμουλκά πλοία, παρατείνεται, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Τα υπάρχοντα ρυμουλκά πλοία τα οποία, κατά τη δημοσίευση του παρόντος διατάγματος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτελούν ρυμουλκικές εργασίες κάθε είδους, συνεχίζουν την δραστηριοποίησή τους αυτή μέχρι να συμμορφωθούν πλήρως με τις υποχρεωτικές διατάξεις του ΜΕΡΟΥΣ Α' και του ΜΕΡΟΥΣ Γ' του Κανονισμού όχι αργότερα από την 30.6.2024. Κατ' εξαίρεση, οι διατάξεις της περ. (α) της παρ. 4 του άρθρου 11 ισχύουν μέχρι τη συμπλήρωση τριών (3) ετών από τη δημοσίευση του παρόντος διατάγματος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

### **Άρθρο 115** **Ρύθμιση ζητημάτων σχετικών με τα πιστοποιητικά γλωσσομάθειας**

1. Με απόφαση της Ολομέλειας του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) δεν εντάσσονται εφεξής στο Παράρτημα Γλωσσομάθειας των προκηρύξεων του Α.Σ.Ε.Π. ή τα πάγια μέρη αυτών ή απεντάσσονται από το Παράρτημα Γλωσσομάθειας των προκηρύξεων του Α.Σ.Ε.Π. ή τα πάγια μέρη αυτών όσα πιστοποιητικά δεν πληρούν τις τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις που ορίζονται στην παρ. 7 του άρθρου 15 του π.δ. 85/2022 (Α' 232).

2. Κατ' εξαίρεση, εξακολουθούν, και μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, να γίνονται αποδεκτά από το Α.Σ.Ε.Π. ως αποδεικτικά γνώσης ξένης γλώσσας σε οποιοδήποτε επίπεδο και να περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Γλωσσομάθειας των προκηρύξεων του Α.Σ.Ε.Π. ή τα πάγια μέρη αυτών, πιστοποιητικά γλωσσομάθειας που έχουν ήδη εκδοθεί ή πρόκειται να εκδοθούν μέχρι και τις 30.6.2024, εφόσον αυτά γίνονταν αποδεκτά από το Α.Σ.Ε.Π. ως αποδεικτικά γνώσης ξένης γλώσσας σε οποιοδήποτε επίπεδο και περιλαμβάνονταν στο Παράρτημα Γλωσσομάθειας των προκηρύξεων του Α.Σ.Ε.Π. ή τα πάγια μέρη αυτών μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.

### **Άρθρο 116** **Ρύθμιση ζητημάτων Υπηρεσιακών Γραμματέων - Τροποποίηση παρ. 4, 6 και 9 άρθρου 36 ν. 4622/2019**

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 36 του ν. 4622/2019 (Α' 133), περί των Υπηρεσιακών Γραμματέων των Υπουργείων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο εισαγωγικό εδάφιο, μετά από τη λέξη «υπάλληλοι», προστίθεται η φράση «κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ», β) η περ. (α) καταργείται, γ) στην περ. (β), η φράση «μιας ξένης γλώσσας της Ε.Ε.» αντικαθίσταται από τη φράση «της αγγλικής γλώσσας», δ) στην περ. (γ) η λέξη «δωδεκαετή» αντικαθίσταται από τη λέξη «δεκαεταετή», ε) στην περ. (δ), εα) η λέξη «τριετή» αντικαθίσταται από τη λέξη «τετραετή» και εβ) η φράση «σε θέση ευθύνης επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης ή πενταετή προϋπηρεσία σε θέση ευθύνης επιπέδου Διεύθυνσης ή τετραετή προϋπηρεσία και στα δύο αυτά επίπεδα εκ των οποίων ένα (1) έτος σε θέση ευθύνης επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης» αντικαθίσταται από τη φράση «σε θέση ευθύνης τουλάχιστον επιπέδου Διεύθυνσης» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας για τις θέσεις των Υπηρεσιακών Γραμματέων έχουν τακτικοί δημόσιοι υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου σε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης, με τα ακόλουθα ελάχιστα προσόντα:

(α) [Καταργείται],

(β) πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας,

(γ) τουλάχιστον δεκαεταετή πραγματική προϋπηρεσία στον δημόσιο τομέα,

(δ) τουλάχιστον τετραετή προϋπηρεσία σε φορείς της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης και νομικά πρόσωπα δη-

μοσίου δικαίου των φορέων αυτών, σε θέση ευθύνης τουλάχιστον επιπέδου Διεύθυνσης.»

2. Η παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4622/2019 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Για την επιλογή των Υπηρεσιακών Γραμματέων των Υπουργείων λαμβάνονται υπόψη τέσσερις (4) ομάδες κριτηρίων:

(α) Μοριοδότηση γραπτής εξέτασης: Σκοπός της γραπτής εξέτασης είναι η διακρίβωση μέσω της διεξαγωγής της, ηλεκτρονικά ή έντυπα, δεξιοτήτων των υποψηφίων, οι οποίες σχετίζονται, ενδεικτικά, με τον συλλογισμό, την αποτελεσματικότητα, την ικανότητα ανταπόκρισης στις απαιτήσεις θέσεων ευθύνης. Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει ένας υποψήφιος από τη γραπτή εξέταση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα οκτακόσια (800) μόρια.

(β) Μοριοδότηση τυπικών εκπαιδευτικών προσόντων: Τα τυπικά εκπαιδευτικά προσόντα μοριοδοτούνται ως εξής:

(βα) Αποφοίτηση από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης: τριακόσια (300) μόρια.

(ββ) Συναφής μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών σε θέματα δημόσιας διοίκησης ή οικονομικών σπουδών ή διαχείρισης θεμάτων ανθρώπινου δυναμικού ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας: διακόσια πενήντα (250) μόρια.

(βγ) Δεύτερος συναφής μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών σε θέματα δημόσιας διοίκησης ή οικονομικών σπουδών ή διαχείρισης θεμάτων ανθρώπινου δυναμικού ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας: εκατό (100) μόρια.

(βδ) Σε περίπτωση μεταπτυχιακών τίτλων που ενσωματώνονται στον βασικό τίτλο σπουδών κατά την έννοια του άρθρου 78 του ν. 4957/2022 (Α' 141), η μοριοδότηση των τίτλων αυτών για την εφαρμογή της υποπερ. (ββ) διαμορφώνεται στα εκατόν πενήντα (150) μόρια και για την εφαρμογή της υποπερ. (βγ) στα πενήντα (50) μόρια.

(βε) Πολύ καλή γνώση της γαλλικής ή της γερμανικής ή της ισπανικής ή της ιταλικής γλώσσας: τριάντα (30) μόρια.

(βστ) Άριστη γνώση της αγγλικής ή της γαλλικής ή της γερμανικής ή της ισπανικής ή της ιταλικής γλώσσας: εξήντα (60) μόρια.

Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει ένας υποψήφιος από τα τυπικά εκπαιδευτικά προσόντα δεν μπορεί να υπερβαίνει τα εξακόσια (600) μόρια.

(γ) Μοριοδότηση προσόντων εμπειρίας: Τα προσόντα εμπειρίας μοριοδοτούνται με δύο (2) μόρια για κάθε μήνα πραγματικής προϋπηρεσίας στον δημόσιο τομέα, εκτός αυτής που έχει διανυθεί σε θέσεις ευθύνης, η οποία μοριοδοτείται ως εξής:

(γα) Δύο και μισό (2,5) μόρια για κάθε μήνα πραγματικής προϋπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου επιπέδου Τμήματος.

(γβ) Τρία και μισό (3,5) μόρια για κάθε μήνα πραγματικής προϋπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου επιπέδου Διεύθυνσης ή Υποδιεύθυνσης.

(γγ) Πέντε (5) μόρια για κάθε μήνα πραγματικής προϋπηρεσίας σε θέση προϊσταμένου επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης.

(γδ) Πέντε και μισό (5,5) μόρια για κάθε μήνα πραγματικής προϋπηρεσίας σε θέση Υπηρεσιακού Γραμματέα. Η

προαναφερθείσα προϋπηρεσία σε θέσεις ευθύνης πρέπει να έχει διανυθεί σε φορείς της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των φορέων αυτών.

Για τη μοριοδότηση εμπειρίας μικρότερης του μηνός, πολλαπλασιάζεται ο αριθμός των ημερών με το ένα τριακοστό (1/30) των μορίων ανά μήνα που αναφέρονται παραπάνω. Το σύνολο των μορίων που μπορεί να λάβει ένας υποψήφιος από τα προσόντα εμπειρίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα οκτακόσια (800) μόρια.

(δ) Μοριοδότηση κατόπιν δομημένης συνέντευξης. Σκοπός της δομημένης συνέντευξης είναι η Επιτροπή να διαμορφώσει γνώμη για την προσωπικότητα και την καταλληλότητα υποψηφίου για την άσκηση των καθηκόντων της θέσης. Η συνέντευξη μοριοδοτείται, σύμφωνα με πίνακα που καταρτίζει το Α.Σ.Ε.Π.. Η συνέντευξη μοριοδοτείται κατ' ανώτατο όριο με οκτακόσια (800) μόρια. Η προσωπικότητα λαμβάνει διακόσια πενήντα (250) μόρια και η καταλληλότητα για τα καθήκοντα της θέσης πεντακόσια πενήντα (550) μόρια. Η κατοχή διδακτορικού τίτλου συνεκτιμάται κατά τη συνέντευξη ανάλογα με τη συνάφειά της, στο σκέλος της καταλληλότητας για τη θέση. Η συνέντευξη υποχρεωτικά μαγνητοφωνείται και το απομαγνητοφωνημένο της κείμενο επισυνάπτεται στο οικείο πρακτικό. Η μοριοδότηση για τον εκάστοτε υποψήφιο αιτιολογείται συνοπτικά από κάθε μέλος ως προς κάθε ένα (1) από τα δύο (2) σκέλη της συνέντευξης. Είναι δυνατόν, εάν η βαθμολογία δύο (2) ή περισσότερων μελών της επιτροπής επιλογής για την προσωπικότητα ή την καταλληλότητα ταυτίζεται, τα εν λόγω μέλη να συντάξουν κοινή αιτιολογία. Η δυνατότητα αυτή υπάρχει και εάν η διαφορά μεταξύ της βαθμολογίας δύο (2) ή περισσότερων μελών δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%), υπολογιζόμενου επί της χαμηλότερης από τις εν λόγω βαθμολογίες.»

3. Η παρ. 9 του άρθρου 36 του ν. 4622/2019 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Η διαδικασία επιλογής διεξάγεται, ανά θέση, ως εξής:

(α) Επιλογή των υποψηφίων που συγκεντρώνουν τα ελάχιστα απαιτούμενα προσόντα.

(β) Γραπτή εξέταση των υποψηφίων.

(γ) Κατάρτιση πίνακα υποψηφίων με βάση τα αποτελέσματα της γραπτής εξέτασης.

(δ) Μοριοδότηση των επιλέξιμων υποψηφίων με βάση τα κριτήρια των περ. (α), (β) και (γ) της παρ. 6. Σε περίπτωση υποβολής μεγάλου αριθμού αιτήσεων, η Επιτροπή δύναται να ελέγξει τα δικαιολογητικά και την εν γένει ακρίβεια των δηλώσεων μόνο των υποψηφίων, που σύμφωνα με τα στοιχεία της αίτησής τους κατατάσσονται στους δώδεκα (12) πρώτους υποψηφίους και στη συνέχεια να προχωρήσει σε έλεγχο περαιτέρω υποψηφιοτήτων, εάν προκύψει τέτοια ανάγκη κατά τον έλεγχο των δώδεκα (12) πρώτων υποψηφιοτήτων.

(ε) Κατάρτιση και ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Α.Σ.Ε.Π. προσωρινών πινάκων: (εα) των υποψηφίων που αποκλείονται λόγω έλλειψης των απαιτούμενων προσόντων, με αναφορά στον αντίστοιχο λόγο ή στους αντίστοιχους λόγους αποκλεισμού, (εβ) των αποτελε-

σμάτων της γραπτής εξέτασης και (εγ) των υποψηφίων των περ. (β) και (γ) και της αντίστοιχης μοριοδότησής τους. Στους πίνακες των υποπερ. (εα) και (εβ) δεν περιλαμβάνονται τα στοιχεία ταυτοποίησης των υποψηφίων.

(στ) Οι υποψήφιοι έχουν αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ημερών, προκειμένου να υποβάλουν τυχόν ενστάσεις.

(ζ) Οι ενστάσεις εκδικάζονται από την Επιτροπή εντός προθεσμίας οκτώ (8) ημερών και στη συνέχεια αναρτώνται οι οριστικοί πίνακες αποκλεισμένων και επιλέξιμων υποψηφίων με τη βαθμολογία τους.

(η) Στη συνέχεια, η Επιτροπή καλεί σε συνέντευξη τους πέντε (5) πρώτους σε βαθμολογία υποψηφίους. Η σχετική ειδοποίηση γίνεται με αποστολή μηνύματος στο κινητό τηλέφωνο που δηλώνει ο υποψήφιος με την αίτησή του, ενώ η Επιτροπή μπορεί επιπρόσθετα να αποφασίσει τη χρήση και άλλων μέσων. Η ειδοποίηση αποστέλλεται τρεις (3) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα της συνέντευξης. Αίτημα υποψηφίου για συνέντευξη σε άλλη ημέρα μπορεί κατ' εξαίρεση να γίνει δεκτό με αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής και μόνο εφόσον αφορά σε αποδεικνυόμενο λόγο ανωτέρας βίας. Σε κάθε περίπτωση, αίτημα για δεύτερη αναβολή δεν μπορεί να υποβληθεί.

(θ) Εάν ένας ή περισσότεροι από αυτούς που θα κληθούν σε συνέντευξη παραιτηθούν της υποψηφιότητάς τους ή έχουν επιλεγεί ως Υπηρεσιακοί Γραμματείς σε άλλο Υπουργείο, η Επιτροπή καλεί σε συνέντευξη επόμενους υποψηφίους. Ο αριθμός των υποψηφίων που καλούνται με τον τρόπο αυτό δεν μπορεί να υπερβεί τους πέντε (5).»

#### **Άρθρο 117**

#### **Ασυμβίβαστο υπαλλήλων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 10, παρ. 4 άρθρου 48 ν. 4804/2021**

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 4804/2021 (Α' 90), περί των κωλυμάτων εκλογιμότητας και των ασυμβίβαστων των δημοτικών αρχών και των αρχών των δημοτικών κοινοτήτων, προστίθεται περ. γ) και η παρ. 4 του άρθρου 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«4.α) Δεν μπορούν να είναι δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι δημοτικών κοινοτήτων ή πρόεδροι δημοτικών κοινοτήτων, υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου και Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου που υπηρετούν στον ίδιο δήμο και στα πάσης φύσεως νομικά πρόσωπα τα οποία έχει συστήσει ή στα οποία μετέχει ο δήμος. Το ασυμβίβαστο δεν συντρέχει, αν τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου αιτηθούν την απόσπασή τους σύμφωνα με την περ. β). Σε διαφορετική περίπτωση εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αιρετό αξιωμα τους. Η αρμόδια υπηρεσία του δήμου οφείλει αμελλητί να ενημερώσει τον Επόπτη Ο.Τ.Α. για την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης.

β) Οι υπάλληλοι που έχουν εκλεγεί μπορούν να αποσπαστούν, σε άλλη υπηρεσία, εντός των διοικητικών ορίων του δήμου όπου εξελέγησαν και αν δεν υπάρχει, στην πλησιέστερη υπηρεσία προς τον δήμο όπου εξελέγησαν, με ισχύ της απόσπασης από την ημερομηνία

εγκατάστασης και για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους. Για την πραγματοποίηση της απόσπασης, υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο υπάλληλο αίτηση με την υπηρεσία προτίμησης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την επικύρωση της εκλογής από το αρμόδιο δικαστήριο. Η απόσπαση είναι υποχρεωτική για τη διοίκηση, διενεργείται με απόφαση των αρμοδίων οργάνων του Υπουργείου Εσωτερικών και κατά περίπτωση αρμοδίου Υπουργού, κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016 (Α' 224), μη εφαρμοζομένου του άρθρου 35 του ν. 4873/2021 (Α' 248), και λήγει αυτοδικαίως με την καθ' οιονδήποτε τρόπο λήξη της θητείας τους. Η μισθοδοσία υπαλλήλων φορέων εκτός Γενικής Κυβέρνησης, κατά τη διάρκεια της απόσπασής τους, βαρύνει τον φορέα προέλευσης. Η απόσπαση παραμένει σε ισχύ και στην περίπτωση ανάληψης αιρετού αξιώματος, για την άσκηση του οποίου ο αιρετός λαμβάνει υποχρεωτικά ειδική άδεια άνευ αποδοχών κατά τη διάρκεια της θητείας του.

γ) Δικαίωμα υποβολής αίτησης απόσπασης σύμφωνα με την περ. β) έχουν και οι υπάλληλοι που τελούν σε απόσπαση με γενικές ή ειδικές διατάξεις. Η τρέχουσα απόσπαση λήγει αυτοδικαίως την προηγούμενη της έναρξης ισχύος της νέας απόσπασης.»

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 48 του ν. 4804/2021, περί των κωλυμάτων εκλογιμότητας και των ασυμβίβαστων των περιφερειακών αρχών, προστίθεται περ. γ) και η παρ. 4 του άρθρου 48 διαμορφώνεται ως εξής:

«4.α) Δεν μπορούν να είναι περιφερειάρχες ή περιφερειακοί σύμβουλοι, υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου και Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου στην ίδια περιφέρεια και τα πάσης φύσεως νομικά πρόσωπα τα οποία έχει συστήσει ή στα οποία μετέχει η περιφέρεια. Το ασυμβίβαστο δεν συντρέχει, αν τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου αιτηθούν την απόσπασή τους σύμφωνα με την περ. β). Σε διαφορετική περίπτωση εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αιρετό αξιωμα τους. Η αρμόδια υπηρεσία της περιφέρειας οφείλει αμελλητί να ενημερώσει τον Επόπτη Ο.Τ.Α. για την έκδοση της σχετικής διαπιστωτικής πράξης.

β) Οι υπάλληλοι που έχουν εκλεγεί, μπορούν να αποσπαστούν σε άλλη υπηρεσία εντός της Περιφερειακής Ενότητας που επιλέγουν, με ισχύ της απόσπασης από την ημερομηνία εγκατάστασης και για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους. Για την πραγματοποίηση της απόσπασης, υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο υπάλληλο αίτηση με την υπηρεσία προτίμησης του, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την επικύρωση της εκλογής από το αρμόδιο δικαστήριο. Η απόσπαση είναι υποχρεωτική για τη διοίκηση, διενεργείται με απόφαση των αρμοδίων οργάνων του Υπουργείου Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμοδίου Υπουργού, κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016 (Α' 224), μη εφαρμοζομένου του άρθρου 35 του ν. 4873/2021 (Α' 248) σε συνδυασμό με την παρ. 1 του άρθρου 177 του ν. 4876/2021 (Α' 251) και λήγει αυτοδικαίως με την καθ' οιονδήποτε τρόπο λήξη της θητείας τους. Η μισθοδοσία υπαλλήλων φορέων εκτός Γενικής Κυβέρνησης, κατά τη διάρκεια της απόσπασής τους, βαρύνει τον φορέα προέλευσης. Η απόσπαση παραμένει σε ισχύ και στην περίπτωση ανάληψης αιρετού

αξιώματος, για την άσκηση του οποίου ο αιρετός λαμβάνει υποχρεωτικά ειδική άδεια άνευ αποδοχών κατά τη διάρκεια της θητείας του.

γ) Δικαίωμα αίτησης απόσπασης, σύμφωνα με την περ. β) έχουν και οι υπάλληλοι που τελούν σε απόσπαση με γενικές ή ειδικές διατάξεις. Η τρέχουσα απόσπαση λήγει αυτοδικαίως την προηγούμενη της έναρξης ισχύος της νέας απόσπασης.»

3. Η περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 10 και η περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 48 του ν. 4804/2021 καταλαμβάνουν και τους ήδη υπηρετούντες με απόσπαση, στους οποίους παρέχεται το δικαίωμα υποβολής αίτησης εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

#### **Άρθρο 118**

**Αύξηση του αριθμού των αντιδημάρχων σε δήμους που αποτελούνται από περισσότερες από τέσσερις δημοτικές ενότητες - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 59 του ν. 3852/2010**

Στο άρθρο 59 του ν. 3852/2010 (Α' 87), περί των Αντιδημάρχων, προστίθεται παρ. 2Α ως εξής:

«2Α. Ο αριθμός των αντιδημάρχων της παρ. 2 αυξάνεται, σε δήμους που προήλθαν από συνένωση, κατά έναν (1), αν ο αριθμός των δημοτικών ενότητων που συνενώθηκαν είναι από πέντε (5) έως και επτά (7), και κατά δύο (2), αν ο αριθμός των δημοτικών ενότητων που συνενώθηκαν είναι μεγαλύτερος ή ίσος από οκτώ (8).»

#### **Άρθρο 119**

**Σύναψη δανείων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' Βαθμού**

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' Βαθμού δύνανται να συνάπτουν δάνειο με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για την εξόφληση οφειλών που προκύπτουν από δικαστικές αποφάσεις ή από εξωδικαστικούς συμβιβασμούς και αφορούν ανταποδοτικές υπηρεσίες και επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθέντων τελών και οι οποίες έχουν εκδοθεί ή εγκριθεί έως 30.11.2023, κατόπιν έγκρισης που παρέχεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Ειδικά για τα δάνεια του παρόντος, ύστερα από αίτηση του Ο.Τ.Α. προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων μπορεί να παρέχεται περίοδος χάριτος ενός (1) έτους. Τα δάνεια εξαιρούνται από τις προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 264 του ν. 3852/2010 (Α' 87). Για τη λήψη τους απαιτείται απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του.

#### **Άρθρο 120**

**Δυνατότητα ορισμού άμισθων αντιπεριφερειάρχων και αναπληρωτή περιφερειάρχη - Προσθήκη παρ. 10 και 11 στο άρθρο 160 του ν. 3852/2010 - Σύσταση θέσης Ειδικού Γραμματέα - Προσθήκη παρ. 10 στο άρθρο 242 του ν. 3852/2010**

1. Στο άρθρο 160 του ν. 3852/2010 (Α' 87), περί των Αντιπεριφερειάρχων, προστίθενται παρ. 10 και 11 ως εξής:

«10. Ο περιφερειάρχης μπορεί με την απόφαση της παρ. 1 να ορίσει έως τρεις (3) περιφερειακούς συμβούλους της παράταξής του ως άμισθους θεματικούς αντιπεριφερειάρχες. Οι άμισθοι θεματικοί αντιπεριφερειάρχες δεν δικαιούνται αντιμισθίας και δεν συνιστώνται γι' αυτούς θέσεις ειδικών συμβούλων ή ειδικών συνεργατών ή επιστημονικών συνεργατών.

11. Επιπλέον των χωρικών και θεματικών αντιπεριφερειάρχων, ο περιφερειάρχης μπορεί, με απόφασή του που αναρτάται στον δικτυακό τόπο «Διαύγεια» και την ιστοσελίδα της Περιφέρειας, να ορίσει έναν περιφερειακό σύμβουλο της παράταξής του ως αναπληρωτή περιφερειάρχη. Ο αναπληρωτής περιφερειάρχης όσον αφορά στην καταστατική του θέση, την αντιμισθία και κάθε άλλο συναφές θέμα εξισώνεται με τον αντιπεριφερειάρχη και συστήνεται γι' αυτόν θέση ειδικού συμβούλου ή ειδικού συνεργάτη ή επιστημονικού συνεργάτη σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 243. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου ο περιφερειάρχης μπορεί να μεταβιβάσει αρμοδιότητές του στον αναπληρωτή περιφερειάρχη. Ο αναπληρωτής περιφερειάρχης, εφόσον έχει οριστεί, προτάσσεται των αντιπεριφερειάρχων στην αναπλήρωση του περιφερειάρχη σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 161. Ο αναπληρωτής περιφερειάρχης μπορεί να οριστεί Πρόεδρος σε κάθε συλλογικό όργανο στο οποίο προβλέπεται ο ορισμός αντιπεριφερειάρχη ως Προέδρου.»

2. Στο άρθρο 242 του ν. 3852/2010, περί του εκτελεστικού γραμματέα των περιφερειών, προστίθεται παρ. 10 ως εξής:

«10. Στην Περιφέρεια Αττικής συστήνεται μία (1) θέση μετακλητού Ειδικού Γραμματέα, ο οποίος συνεπικουρεί το έργο του Εκτελεστικού Γραμματέα και για τον οποίο εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 3. Ο Ειδικός Γραμματέας διορίζεται και παύεται με απόφαση του Περιφερειάρχη, που δημοσιεύεται σε περίληψη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, παύει, δε, να ασκεί τα καθήκοντά του, όταν ο περιφερειάρχης που τον διόρισε απωλέσει την ιδιότητά του για οποιονδήποτε λόγο. Οι αποδοχές του Ειδικού Γραμματέα είναι ίσες με το εξήντα τοις εκατό (60%) της αντιμισθίας του Περιφερειάρχη. Επιπλέον, στον Ειδικό Γραμματέα καταβάλλεται και η οικογενειακή παροχή, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 15 του ν. 4354/2015 (Α' 176).»

#### **Άρθρο 121**

**Αποσπάσεις σε γραφεία Περιφερειάρχων και Αντιπεριφερειάρχων - Τροποποίηση παρ. 11α άρθρου 247 και προσθήκη άρθρου 247Α στον ν. 3852/2010**

1. Στο τέλος της παρ. 11α του άρθρου 247 του ν. 3852/2010 (Α' 87), προστίθενται δυο εδάφια και η παρ. 11α διαμορφώνεται ως εξής:

«11.α. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του εποπτεύοντος Υπουργού και σύμφωνη γνώμη του οικείου οργάνου διοίκησης νομικού προσώπου επιτρέπεται η απόσπαση ύστερα από υποβολή σχετικού αιτήματος, στα γραφεία των περιφερειάρχων και αντιπεριφερειάρχων έως επτά (7) και τριών (3), αντιστοίχως, υπαλλή-

λων δημόσιων υπηρεσιών και φορέων του δημόσιου τομέα, καθώς και υπαλλήλων Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού. Η διάρκεια των αποσπάσεων είναι ίση με τη διάρκεια της θητείας των περιφερειαρχών και αντιπεριφερειαρχών. Η διάρκεια της κατά τα ως άνω απόσπασης στα γραφεία αντιπεριφερειαρχών δύναται να παραταθεί και μετά τον ορισμό νέων αντιπεριφερειαρχών, εφόσον οι τελευταίοι δηλώσουν τη συγκατάθεσή τους για τη διατήρηση των αποσπασμένων υπαλλήλων. Για την παράταση της απόσπασης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από τον οικείο Περιφερειάρχη ή αντιπεριφερειάρχη εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τον ορισμό τους. Στις αποσπάσεις της παρούσας παραγράφου δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 16 του άρθρου ένατου του ν. 4057/2012 (Α' 54), από την έναρξη ισχύος της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 3979/2011 (Α' 138). Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου καταλαμβάνουν και το ήδη υπηρετούν με απόσπαση προσωπικό στα γραφεία περιφερειαρχών και αντιπεριφερειαρχών. Η κατά τα προηγούμενα εδάφια απόσπαση δύναται να παραταθεί και μετά την εγκατάσταση νέων περιφερειακών αρχών, εφόσον ο νέος περιφερειάρχης ή αντιπεριφερειάρχης δηλώσει τη συγκατάθεσή του για τη διατήρηση των αποσπασμένων, εντός της άνω προθεσμίας των πέντε (5) ημερών. Για την παράταση της απόσπασης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από τον περιφερειάρχη ή τον αντιπεριφερειάρχη.»

2. Στον ν. 3852/2010 προστίθεται άρθρο 247Α ως εξής:

«Άρθρο 247Α

Αποσπάσεις σε γραφεία Περιφερειαρχών και Αντιπεριφερειαρχών

1. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του εποπτεύοντος Υπουργού και σύμφωνη γνώμη του οικείου οργάνου διοίκησης νομικού προσώπου αποσπώνται στα γραφεία των περιφερειαρχών και αντιπεριφερειαρχών, σε συνιστώμενη με το παρόν προσωποπαγή θέση, ύστερα από υποβολή σχετικού αιτήματος, έως τρία (3) άτομα για την Περιφέρεια Αττικής, έως δύο (2) άτομα για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και έως ένα (1) άτομο για τις λοιπές περιφέρειες της χώρας, υπάλληλοι εποπτευόμενων φορέων εντός και εκτός γενικής κυβέρνησης, εξαιρουμένων των εισηγμένων εταιρειών και των εταιρειών που είναι συνδεδεμένες, κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 (Α' 251), με εταιρείες εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά. Η διάρκεια των αποσπάσεων είναι ίση με τη διάρκεια της θητείας των περιφερειαρχών και αντιπεριφερειαρχών. Η διάρκεια της κατά τα ως άνω απόσπασης στα γραφεία περιφερειαρχών ή αντιπεριφερειαρχών δύναται να παραταθεί και μετά την ανάληψη καθηκόντων νέων περιφερειαρχών ή τον ορισμό αντιπεριφερειαρχών, για χρόνο ίσο με τη θητεία τους, εφόσον οι τελευταίοι δηλώσουν τη συγκατάθεσή τους για τη διατήρηση των αποσπασμένων υπαλλήλων. Για την παράταση της απόσπασης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από τον οικείο περιφερειάρχη ή αντιπεριφερειάρχη εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από την ανάληψη καθηκόντων ή τον ορισμό, αντίστοιχα. Η παρούσα καταλαμβάνει και το ήδη υπηρετούν με

απόσπαση προσωπικό στα γραφεία περιφερειαρχών και αντιπεριφερειαρχών.

2. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ύστερα από υποβολή σχετικού αιτήματος, επιτρέπεται η απόσπαση στα γραφεία των περιφερειαρχών και αντιπεριφερειαρχών, σε συνιστώμενη με το παρόν προσωποπαγή θέση, υπηρετούντων στην Ελληνική Αστυνομία, το Πυροσβεστικό Σώμα και το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή, εφόσον καλύπτονται οι υπηρεσιακές ανάγκες από το εναπομείναν προσωπικό, ως εξής: α) έως πέντε (5) ατόμων για την Περιφέρεια Αττικής, β) έως τεσσάρων (4) ατόμων για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και γ) έως τριών (3) ατόμων για τις λοιπές περιφέρειες της χώρας. Το προσωπικό αποσπάται με την ίδια σχέση εργασίας και διέπεται από το υπηρεσιακό, μισθολογικό, ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς, στο οποίο υπαγόταν πριν την απόσπασή του. Ο χρόνος της απόσπασης λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για όλες τις συνέπειες ως προς το υπηρεσιακό, μισθολογικό, ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς του υπαλλήλου. Η διάρκεια των αποσπάσεων είναι ίση με τη διάρκεια της θητείας των περιφερειαρχών και αντιπεριφερειαρχών και δύναται να παραταθεί και μετά την ανάληψη καθηκόντων νέων περιφερειαρχών και τον ορισμό αντιπεριφερειαρχών, για χρόνο ίσο με τη θητεία τους, εφόσον οι τελευταίοι δηλώσουν τη συγκατάθεσή τους για τη διατήρηση των αποσπασμένων υπαλλήλων. Για την παράταση της απόσπασης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη από τον οικείο Περιφερειάρχη ή αντιπεριφερειάρχη εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από την ανάληψη καθηκόντων ή τον ορισμό, αντίστοιχα.»

Το προσωπικό του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής δύναται να αποσπάται στις ανωτέρω περιφέρειες για συνδρομή σε θέματα αρμοδιότητας του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής. Η απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής για την απόσπαση και την παράταση της απόσπασης του προσωπικού του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής εκδίδεται μετά από γνώμη του αρμοδίου συμβουλίου μεταθέσεων και με τη διαδικασία η οποία προβλέπεται στο προεδρικό διάταγμα το οποίο εκδίδεται κατ'έξουσιοδότηση του άρθρου 30 του ν. 4504/2017 (Α' 184). Εξαιρούνται της διαδικασίας των αποσπάσεων τα στελέχη του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, τα οποία βάσει των διατάξεων του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής δεν έχουν συμπληρώσει τις υποχρεώσεις παραμονής στις υπηρεσίες που υπηρετούν.»

**Άρθρο 122**

**Παράταση συμβάσεων προσωπικού και θέσεων υπαλλήλων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου**

1. Η διάρκεια των συμβάσεων εργασίας του προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου που απασχολείται στις υπηρεσίες του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου στο πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων «Ενίσχυση της διαδικασίας Ασύλου», «Ενίσχυση της Αρχής Προσφυγών μέσω της

ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της», «Ενίσχυση της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης μέσω της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της», «Ενίσχυση Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης συμπεριλαμβανομένων των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ) με ανθρώπινο δυναμικό», «Τεχνική Βοήθεια του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης 2014-2020» και «Νομική Συνδρομή και Εκπροσώπηση», καθώς και του προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου που απασχολείται στις υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και στις Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας στο πλαίσιο της συγχρηματοδοτούμενης δράσης «Ενίσχυση των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου με ανθρώπινο δυναμικό» παρατείνεται και μετά τη λήξη των ως άνω συγχρηματοδοτούμενων δράσεων με χρηματοδότηση για την κάλυψη της σχετικής δαπάνης είτε από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, είτε με ανακατανομή από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Η παράταση αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες. Οι συμβάσεις της παρούσας δεν δύνανται να μετατραπούν σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

2. Η ισχύς των συμβάσεων εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.), που συνήφθησαν δυνάμει της παρ. 6 του άρθρου τριακοστού όγδοου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), παρατείνεται από τη λήξη της έως την ανάληψη υπηρεσίας των διοριστέων της υπό στοιχεία 2Κ/2022

προκήρυξης του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού για την πλήρωση με σειρά προτεραιότητας τετρακοσίων εβδομήντα τριών (473) θέσεων μονίμου προσωπικού Πανεπιστημιακής, Τεχνολογικής, Δευτεροβάθμιας και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης.12.2024. Η παράταση δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές και δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, κατά την έννοια των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004 (Α' 134). Κενές θέσεις, που δεν καλύπτονται μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας αποκλειστικά από τις ως άνω συμβάσεις εργασίας, αναπληρώνονται από τους επιτυχόντες κατά σειρά κατάταξης του αντίστοιχου κωδικού θέσης, σύμφωνα με τους οριστικούς πίνακες κατάταξης.

3. Η διάρκεια ισχύος των θέσεων των υπαλλήλων των παρ. 4 και 7 του άρθρου 106 του ν. 4670/2020 (Α' 43) στην Τεχνική Υπηρεσία, της παρ. 6 του άρθρου 53 στη Διεύθυνση Νομικής Υποστήριξης Ασύλου και Υποδοχής και του άρθρου 55 του ν. 4686/2020 (Α' 96) στη Διεύθυνση Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Συνεργασίας, όπως έχει μετονομαστεί δυνάμει του άρθρου 7 του π.δ. 106/2020 (Α' 255), του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου παρατείνεται έως την 30ή.6.2024.

#### **ΜΕΡΟΣ ΙΓ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

#### **Άρθρο 123 Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται ειδικότερα.



Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 22 Δεκεμβρίου 2023

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

**ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Οι Υπουργοί

Εθνικής Οικονομίας  
και Οικονομικών

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**

Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής  
Οικονομίας και Οικονομικών

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ**

Εξωτερικών

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ**

Εθνικής Άμυνας

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ**

Εσωτερικών

**ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ**

Αναπληρωτής  
Υπουργός Εσωτερικών

**ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ**

Παιδείας, Θρησκευμάτων  
και Αθλητισμού

**ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ**

Αναπληρωτής Υπουργός Παιδείας,  
Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ**

Υγείας

**ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ**

Αναπληρώτρια  
Υπουργός Υγείας

**ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ**

Υποδομών και Μεταφορών

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ**

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

**ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ**

Ανάπτυξης

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ**

Εργασίας και  
Κοινωνικής Ασφάλισης

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ**

Προστασίας του Πολίτη

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ**

Δικαιοσύνης

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ**

Πολιτισμού

**ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ**

Υφυπουργός Πολιτισμού

**ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ**

Μετανάστευσης και Ασύλου

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ**

Κοινωνικής Συνοχής  
και Οικογένειας

**ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ**

Αγροτικής Ανάπτυξης  
και Τροφίμων

**ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ**

Ναυτιλίας

και Νησιωτικής Πολιτικής

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ**

Τουρισμού

**ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ**

Ψηφιακής Διακυβέρνησης

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ**

Κλιματικής Κρίσης  
και Πολιτικής Προστασίας

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ**

Επικρατείας

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ**

Επικρατείας

**ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ**

Υφυπουργός

στον Πρωθυπουργό

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΡΑΤΑΚΟΣ**

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 22 Δεκεμβρίου 2023

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ**







## ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

### 1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

#### • Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

### 2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

**Ταχυδρομική Διεύθυνση:** Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

**ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ:** 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

#### ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

**Πωλήσεις - Συνδρομές:** (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

**Πληροφορίες:** (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

**Παραλαβή Δημ. Ύλης:** (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

**Ωράριο για το κοινό:** Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

**Πείτε μας τη γνώμη σας,**

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

